



Vlaanderen
is materiaalbewust



ONDERNEMINGSPLAN 2023

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

INHOUD

INLEIDING	3
MISSIE EN VISIE: DE OVAM GAAT VOOR EEN AMBITIEUZE AANPAK	3
1 WE DRAGEN BIJ AAN DE TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE IN VLAANDEREN	5
2 WE VERSTERKEN ONZE INTERNATIONALE WERKING VOOR EEN DUURZAAM AFVAL-, MATERIALEN- EN BODEMBEHEER BINNEN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE	7
3 WE BOUWEN RISICOVOLLE ASBESTHOUDENDE MATERIALEN AF TEGEN 2040	9
4 WE DEMATERIALISEREN MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE EN SLUITEN MATERIAALKRINGLOPEN ZODAT HET VERBRUIK VAN PRIMAIRE GRONDSTOFFEN DAALT	11
5 WE GARANDEREN BODEMKWALITEIT VIA BODEMSANERING	15
6 WE VERSTERKEN BODEMKWALITEIT VIA BODEMZORG	19
7 WE DIGITALISEREN ELKE DIENSTVERLENING TEGEN 2030	21
8 WE HALEN ONZE DOELSTELLINGEN DOOR ONZE MEDEWERKERS CONTINU OP EEN DUURZAME MANIER IN TE ZETTEN	23
9 WE IMPLEMENTEREN DE COMMUNICATIESTRATEGIE 2020-2025 EN MAKEN ZO DIENSTVERLENING EN INFORMATIE ACTIEF BEKEND, SENSIBILISEREN ROND DE KERNTHEMA'S EN CREËREN DRAAGVLAK VOOR AMBITIEUS BELEID	25
10 WE VERHOGEN HET MATURITEITSNIVEAU VAN DE OVAM IN DE PERIODE 2019-2024	27

INLEIDING

Het Regeerakkoord 2019-2024, de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 en de Beleids- en Begrotingstoelichting 2023 van Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir vormen het beleidskader voor het ondernemingsplan 2023 van OVAM. Dit geeft de activiteiten weer van de OVAM, die deze uitvoert op basis van haar decretale opdrachten zoals omschreven in het materialen- en bodemdecreet.

Het ondernemingsplan 2023 bestaat uit een eerste deel dat de samenhang tussen de missie, visie en doelstellingen verduidelijkt. Het tweede deel is een boordtabel met de strategische en operationele doelstellingen, acties, projecten en kernprocessen met hun indicatoren en mijlpalen. In een derde deel zijn de verplichte bijlagen opgenomen.

MISSIE EN VISIE: DE OVAM GAAT VOOR EEN AMBITIEUZE AANPAK

De OVAM richt haar blik op de lange termijn. Tegen 2050 leven we immers met 9,7 miljard mensen op onze planeet. Daarmee komen het klimaat, de open ruimte en de natuurlijke grondstoffen in het gedrang. Eén van de oorzaken is onze lineaire economie. Dat wil zeggen dat materialen zich in één lijn bewegen van begin naar einde: van ontginning naar bewerking, vervolgens naar de productieketen van een product tot verkoop en consumptie, om tot slot op de afvalberg terecht te komen. De lineaire manier waarop we in Vlaanderen omgaan met materialen is verantwoordelijk voor ongeveer 60% van onze totale broeikasgasemissies.

We zijn ervan overtuigd dat de oplossing schuilt in de omslag naar een circulaire economie. Daarbij hergebruiken we ingenomen ruimte, gaan we bewust om met materialen en dragen we bij aan de oplossing voor de klimaatproblematiek. We creëren kringlopen die in principe eeuwig kunnen blijven draaien om in onze behoeften te voorzien. Samen met onze partners bieden we ondersteuning om in de praktijk stappen vooruit te zetten naar een circulaire economie.

De OVAM geeft vorm aan het afvalstoffen-, bodem- en materialenbeleid. We zorgen voor het beleidskader dat de Vlaamse bedrijven en de Vlaming stimuleert om materiaal- en bodembewust te produceren en consumeren. De circulaire economie loopt als rode draad doorheen deze thema's.

Als overheidsorganisatie houden we de vinger aan de pols om tijdig te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We zorgen voor een open dialoog met onze partners en maken onderbouwde beleidskeuzes. We leren op een actieve manier onze doelgroepen en sectoren beter kennen en hun handelingsperspectief te achterhalen. Zo kunnen we een op maat gemaakt instrumentarium uitwerken om hen te sturen en te stimuleren. Intern werken we volgens de principes van een performante en innovatieve arbeidsorganisatie en volgens de thema's in onze beleidsverklaring Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Op die manier verzekeren we een optimale dienstverlening.

Om dit te realiseren schuift de OVAM een ambitieuze aanpak in tien strategische doelstellingen naar voor.



De doelstellingen van de OVAM sluiten nauw aan bij de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Dit zijn zeventien doelstellingen die formeel zijn aangenomen door de Algemene Vergadering van de VN als een soort mondiaal actieplan om tot een duurzame wereld te komen vrij van armoede. De drie dimensies van duurzame ontwikkeling komen daarin aan bod: het economische, sociale en ecologische aspect. De SDGs zijn niet nieuw, en vormen binnen België en Vlaanderen al langer de leidraad voor het beleid. Dit kan je zien aan de langetermijnstrategieën van Vlaanderen zoals Vizier 2030 en Visie 2050. Elke doelstelling van OVAM heeft dan ook een sterke of iets minder sterke link met één of meerdere SDGs. Dit ondernemingsplan toont met andere woorden hoe wij als Vlaamse administratie ons steentje bijdragen aan het mondiale actieplan voor een betere wereld.

1 WE DRAGEN BIJ AAN DE TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE IN VLAANDEREN



WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

De overgang van een lineaire naar een circulaire economie komt tegemoet aan een aantal uitdagingen: zo veel mogelijk natuurlijk kapitaal behouden en herstellen, bijdragen aan een oplossing voor de klimaatverandering, bedrijven een duurzame toekomst geven, mee werkgelegenheid creëren en de strijd tegen sociale ongelijkheid aangaan.

Het biedt onze bedrijven kansen om te innoveren: door nieuwe ondernemingsmodellen, nieuwe producten die beter recycleerbaar, herbruikbaar en herstelbaar zijn en nieuwe partnerschappen onder meer voor uitwisseling van grondstoffen en energie. Op die manier kunnen de bedrijven beter inspelen op de behoeften van zowel hun klanten als de maatschappij en kunnen ze het verschil maken met (buitenlandse) concurrenten.

HOE PAKT VLAANDEREN DIT AAN?

Vlaanderen Circulair als centraal platform

Vlaanderen Circulair is een breed partnerschap dat bestaat uit relevante Vlaamse overheidsinstanties, beroepsfederaties, verenigingen, steden en gemeenten, burgers en kennisinstellingen. Het partnerschap werkt volgens zes Werkagenda's: circulair bouwen, chemie & kunststoffen, waterkringlopen, de bio-economie, de voedselketen en de maakindustrie. Het team Vlaanderen Circulair binnen de OVAM neemt de coördinatie over de thema's heen voor haar rekening, en verzorgt de transversale werking rond de hefboomen. De Stuurgroep Vlaanderen Circulair zorgt voor een gedeeld engagement en strategische aansturing vanuit de maatschappelijke vijfhoek. Een centrale Projectgroep bereidt de beslissingen van de Stuurgroep voor, volgt de uitvoering ervan op, en zorgt voor wisselwerking tussen alle trekkers en projectleiders.

Naast de thematische acties hebben we zeven transversale hefboomen geïdentificeerd die over de thema's heen cruciaal zijn voor de transitie Circulaire Economie, en waar aparte werkgroepen concrete initiatieven voor zullen nemen in wisselwerking met de Werkagenda's. Het gaat hier om beleidsinstrumenten, overheidsaankopen, onderzoek, communicatie, innovatie, financiering en jobs & skills.

We werken bijkomend samen met de relevante stakeholders en experts rond een aantal strategische thema's:

- ▶ De impact en de mogelijkheden van de circulaire economie in havengebieden.
- ▶ Hoe realiseren we een 'just transition', of een transitie die rekening houdt met sociaal-economische bekommernissen.

Het Intra-Belgisch Platform Circulaire Economie ontving bovendien een nieuw mandaat. Dit stelt ons in staat in 2023 intenser samen te werken met de andere regio's en de federale overheid rond hefbomen als productnormering en ecodesign, nieuwe businessmodellen, financiering en fiscaliteit, indicatoren en juridische belemmeringen.

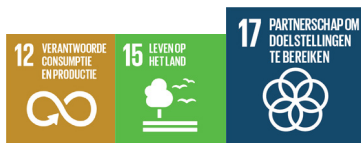
De OVAM neemt haar engagement op in elk aspect van deze constellatie via de Stuurgroep, het team Vlaanderen Circulair, de centrale Projectgroep, het Intra-Belgisch Platform en de Werkagenda's. Meer specifiek zal ze optreden als trekker van zowel de Werkagenda Circulair Bouwen als de Werkagenda Kunststoffen & Chemie, waarvoor in 2023 een actualisering van het rollend programma en prioritering op het programma staat. Voor haar inhoudelijke bijdrage aan de werkagenda's focust de OVAM op:

- ▶ Werkagenda Circulair bouwen: maximaliseren van hergebruik en recyclage, ontwerpen vanuit duurzame principes (TOTEM en veranderingsgericht bouwen) en vandaaruit de link naar energie, en ontwikkeling van een bouwwerkpaspoort om zicht te krijgen op de materiaal-samenstelling,
- ▶ Werkagenda Chemie/Kunststoffen: afzet van recyclaten (en breder beleidsplan kunststoffen), project zorgwekkende stoffen en de Richtlijn Industriële emissies (RIE).

Daarnaast speelt de OVAM een prominente rol in de werkagenda Maakindustrie als trekker van de waardenketen huishoudelijk textiel en partner in de andere (technisch textiel en elektronica). Ook in de werkagenda's voeding en bio-economie brengt OVAM haar expertise in. Door de toegenomen kennis van en aandacht voor ZZS bekijkt het partnerschap Vlaanderen Circulair ook binnen haar Werkagenda's hoe deze daar een rol in kunnen spelen. ZZS worden immers toegepast in een reed scala aan producten. In een circulaire economie moeten producten steeds veilig kunnen worden hergebruikt, hersteld, gerecycleerd,... zonder daarbij schade te berokkenen aan mens en milieu. Zeker de Werkagenda Chemie & Kunststoffen zal een aanpak uitstippelen om hier een prominente rol in te spelen, maar dit thema is ook relevant in de overige agenda's.



2 WE VERSTERKEN ONZE INTERNATIONALE WERKING VOOR EEN DUURZAAM AFVAL-, MATERIALEN- EN BODEMBEHEER BINNEN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE



WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Circulaire economie overstijgt de geografische grenzen. Vlaanderen kan de overgang niet alleen verwezenlijken, dus het is noodzakelijk dat we ons beleid ook een nadrukkelijke internationale dimensie geven. Daarom nemen we internationaal en Europees een voortrekkersrol. We steunen een ambitieuze agenda om de overgang naar een circulaire economie Europees en internationaal verder uit te dragen. De Europese Commissie heeft bovendien zelf ambitieuze plannen in de vorm van de Europese Green Deal en een breed Actieplan Circulaire Economie. De ambities in deze plannen zijn vervolgens bevestigd in de herstelmaatregelen van de EU naar aanleiding van Covid-19, en maken zodoende integraal onderdeel uit van de Europese Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. Daarom is samenwerking met de Europese regelgever essentieel.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

- ▶ Op Europees of internationaal niveau willen we mee de juridische en socio-economische voorwaarden verbeteren voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen. In 2023 liggen er een aantal cruciale wetgevende voorstellen op de Europese onderhandelingstafel die van belang zijn voor ons afval-, materialen- en bodembeleid: het gaat om herzieningen van de Europese Verordening Overbrenging van Afvalstoffen (EVOA), de Kaderrichtlijn Afval (focus textiel en food waste reduction targets), de Richtlijn Voertuigwrakken en de Verpakkingsrichtlijn. De onderhandelingen over de batterijenverordening zullen afgerond worden en de Commissie zal een voorstel lanceren voor een nieuw beleidskader rond biogebaseerde en composteerbare kunststoffen, een nieuw wetgevend initiatief rond screening en registratie van asbest in gebouwen en een nieuwe Soil Health Law.
- ▶ We werken internationaal samen rond afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie, waarbij we zelf onze expertise en kennis overbrengen enerzijds en anderzijds willen leren van anderen. Zo lopen er concrete samenwerkingen met Zuid-Afrika en Nederland, en is er een maandelijkse uitwisseling met administraties uit enkele andere EU-lidstaten.
- ▶ We benutten diplomatieke netwerken en samenwerkingsopportunities om zo onze eigen internationale zichtbaarheid en beleidsimpact te vergroten. We werken daarvoor samen met goed geplaatste partners, waaronder het departement Buitenlandse Zaken en FIT (Flanders Investment & Trade).
- ▶ We werken intergewestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau.

- ▶ 2023 wordt tot slot een cruciaal jaar om het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie voor te bereiden. Zodat we klaar staan om vanaf 1 januari 2024 onze rol hierin op te nemen. Beleidsmatig verwachten we dat volgende dossiers – die voor de OVAM van belang zijn – nog op de onderhandelingstafel zullen liggen tijdens het Voorzitterschap: Herziening EVOA, Herziening Kaderrichtlijn Afval, Herziening Richtlijn Voertuigwrakken, Herziening Verpakkingsrichtlijn, de Soil Health Law en het Voorstel over Screening en registratie van asbest in gebouwen. We zullen ook bijdragen aan het formuleren van Raadsconclusies over het thema Circulaire Economie. De OVAM zal in de lead zitten voor de organisatie van vrijwillige evenementen rond afval en bodem. Vlaanderen Circulair is aan zet om event rond circulaire economie te organiseren.

3 WE BOUWEN RISICOVOLLE ASBEST HOUDENDE MATERIALEN AF TEGEN 2040



WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Asbest is een verzamelnaam van in de natuur voorkomende mineralen die tot in de jaren tachtig veelvuldig gebruikt werd in gebouwen, woningen en installaties omdat het sterk, slijtvast, isolerend, brandwerend en goedkoop was. De fijne vezels waaruit asbest bestaat zijn echter zeer gevaarlijk voor de mens wanneer deze in de lucht komen en ingeademd kunnen worden. Over heel Vlaanderen zouden gebouwen en infrastructuur ouder dan 2001 nog zo'n 2,3 miljoen ton aan asbesthoudende toepassingen bevatten. Dit vormt niet enkel een gevaar voor de volksgezondheid, maar is eveneens een obstakel voor de renovaties die nodig zijn om de energie-efficiëntie van gebouwen en woningen te verbeteren en om tot een circulaire bouwpraktijk te komen. Bovendien is er potentieel om door de sloop van asbesthoudende gebouwen in buitengebieden nieuwe ruimte vrij te maken.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

De OVAM voorziet een actief asbestafbouwbeleid. Het doel is om risicovolle asbesthoudende materialen tegen respectievelijk 2034 (de meest risicovolle asbesttoepassingen zoals asbestcement daken en gevelbekleding en niet-hechtgebonden toepassingen) en 2040 (alle andere asbestproducten in slechte staat) af te bouwen.

We informeren kopers over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning

- ▶ Tegen 2032 moet iedere eigenaar van een gebouw ouder dan 2001 over een asbestattest beschikken. Dit attest dient om gebouweigenaren en -kopers inzicht te verschaffen over welke risicovolle asbestmaterialen zij best wegnemen om een gebouw asbestveilig te maken. Vanaf 23 november 2022 is het verplicht voor de eigenaar/verkoper om te beschikken over een asbestattest bij het sluiten van het compromis (onderhandse akte) voorafgaand aan de verkoop van de woning, of op het moment van een verkoop wanneer de overdracht verloopt zonder compromis. Daarom lanceren we een communicatiecampagne in 2023 om eigenaars te stimuleren werk te maken van hun asbestattest.
- ▶ In 2023 herzien we het Actieplan Asbestafbouw aan de hand van een evaluatie die we in 2022 uitvoerden. We stemmen hierbij het asbestafbouwbeleid optimaal af op de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen rond woningkwaliteit, renovatie en energieprestatie van gebouwen.

We voeren het actieplan asbestafbouw verder uit met prioriteit voor de meest kwetsbare doelgroepen en met het accent op ontzorging

- ▶ Ter ondersteuning van de specifieke doelgroepen scholen, sociale huisvesting, zorginstellingen en landbouw voeren we bestaande sectorprotocollen uit. We ondersteunen ook verder de bestaande en nieuwe asbestafbouwprojecten van lokale besturen om asbestafbouw voor burgers veilig, betaalbaar en makkelijker te maken. Binnen de ondersteuning van lokale besturen besteden we bovendien extra aandacht aan jeugd(beweging)infrastructuur.

4 WE DEMATERIALISEREN MAATSCHAPPELIJKE BEHOEFTE EN SLUITEN MATERIAALKRINGLOPEN ZODAT HET VERBRUIK VAN PRIMAIRE GRONDSTOFFEN DAALT

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Zoals we al hebben aangehaald, heeft onze inefficiënte lineaire economie een negatieve impact op de uitstoot van broeikasgassen en op de grondstoffenvoorraden. De circulaire economie kan een oplossing bieden. Enerzijds gaan we op zoek naar manieren om onze maatschappelijke behoeften in te vullen met minder en efficiënter gebruik van materialen doorheen de hele keten. Anderzijds stimuleren we het sluiten van de productieketen. Dat wil zeggen dat we de waarde van de materialen die zich reeds in de keten bevinden zo min mogelijk verloren laten gaan (bv. door hergebruik, recyclage, etc.).

Via de circulaire economie streeft Vlaanderen ernaar om de materialenvoetafdruk van de Vlaamse consumptie te verminderen met 30% tegen 2030 (Vizier 2030) en met 75% tegen 2050 (Visie 2050).

HOE DRAAGT DE OVAM HIERAAN BIJ?

We geven voor de komende legislatuur prioriteit aan de volgende subdoelstellingen:

Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardige valorisatie van bouw- en sloopafval.



- ▶ We stimuleren bij de bouwsector een drastische ommezwaai naar materiaalbewust en veranderings- gericht (ver)bouwen. Dit doen we binnen de krijtlijnen van het beleidsprogramma 'Op weg naar Circulair Bouwen' met twee pijlers:
 - Tegen 2030 moet 95% van de steenachtige en 70 % van de niet-steenachtige materialen uit bouwwerken hergebruikt of gerecycleerd worden.
 - Tegen 2030 moeten 25% van de bouwwerken ontworpen, gebouwd of verbouwd worden volgens de principes van circulair bouwen. Daarbij houden we rekening met hun volledige levenscyclus.
- ▶ We leggen daarbij de focus op 2 gebieden:
 - We zetten extra in op transparantie en kwaliteitsgarantie van de verschillende afvalstromen in de bouw door middel van een voorbeeldbestek selectieve sloop en sloopopvolging, een goedgekeurd MB eenheidsreglement bouwstof, en een voorstel voor aangepast eenheidsreglement gerecycleerde granulaten in opvolging van het nieuwe EHR Bouwstof.

- De verdere ontwikkeling van de TOTEM-tool maakt het mogelijk op een accurate en gebruiksvriendelijke manier de milieu-impact van materialen in gebouwen te bepalen. We bekijken de mogelijkheid voor invoering van een materialenpeil – afgestemd met het reeds bestaande E-peil - zodat de impact van (verschillende opties van) bouwwerken vergeleken kan worden.
- ▶ Aan de hand van leerlessen en knelpunten gecapteerd uit de diverse (lopende) initiatieven geven we inhoud aan de Werkagenda Circulair Bouwen van Vlaanderen Circulair. Op die manier willen we de materiaalintensiteit van het bouwproces verlagen.

De hoeveelheid restafval afkomstig van consumptiegoederen daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling.



- ▶ Het nieuwe 'Lokaal Materialenplan' volgt het vorige uitvoeringsplan voor huishoudelijk en gelijkaardig bedrijfsafval op.
 - Tegen 2030 willen we de selectieve inzameling van afval met het oog op recyclage doen toenemen van 69% tot 77,5%. Tegen 2030 moeten we minstens 50% van de recycleerbare fractie van huishoudelijk en bedrijfsafval bijkomend recycleren. Op 5 november 2021 besliste de Vlaamse Regering in een visienota over extra maatregelen bovenop het bestaande Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). De visienota moet nog omgezet worden in een aanpassing van het VEKP, maar zal waarschijnlijk leiden tot een nog ambitieuzere recyclagedoelstelling.
 - In het nieuwe plan gaat er daarom meer aandacht uit naar preventie; afval vermijden is immers de beste strategie om onze doelstellingen te halen. 2023 zal vooral dienen om de acties voor te bereiden die we later in de planperiode zullen uitrollen.
- ▶ Tegen 2030 mikken we op 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner (per jaar). We voorzien daartoe de nodige ondersteuning op maat voor het lokale niveau (o.a. via samenwerkingsverbanden, visitaties,...) en werken een kader voor de inzameling van inboedelafval bij particulieren uit.
- ▶ Om het bedrijfsrestafval te verminderen zetten we in op brede en sectorgerichte sensibilisering door middel van bijvoorbeeld de Green Deal Duurzame zorg, en zien we toe op de naleving van de nieuwe regels voor inzameling in VLAREMA 8 en 9; en de verstrengde resultaatsvoorschriften. Bedrijven die goed sorteren aan de bron en minder restafval produceren worden zo beloond.
- ▶ Met het Actieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen Circulair 2021-2025 stimuleren we de overgang naar een duurzamer, circulair voedsel- en biomassasysteem. Tegen het einde van 2023 zijn zo de nodige maatregelen van kracht om in heel Vlaanderen zo veel mogelijk bioafval te weren uit het huishoudelijk en bedrijfsrestafval. Een sensibiliseringscampagne zal thuiscompostering en de selectieve inzameling stimuleren.
- ▶ Voor verpakkingen evalueren we het Verpakkingsplan 2.0 en voeren we wijzigingen door waar nodig. We bereiden de invoering van een statiegeld-systeem voor, indien politiek een dergelijk keuze zou worden gemaakt. We onderzoeken de uitbreiding van de regelgeving rond het gebruik van herbruikbaar cateringmateriaal zodat ze bijdraagt tot een effectieve vermindering van het gebruik van eenmalige drankrecipiënten en voedselverpakkingen. De Green Deal Anders Verpakt tussen overheid en distributie vermindert het gebruik van eenmalige verpakkingen en stimuleert herbruikbare verpakkingen.
- ▶ In 2023 moet het Interregionaal Samenwerkingsakkoord (ISA) UPV en Zwerfvuil finaal goedgekeurd worden voor een meer uniform beleid over heel België. Dit kader voorziet op termijn ook in de invoering van nieuwe UPV stromen, zoals voor textiel en meubels. In 2023 maken we werk van de eerste uitvoerende ISA's. Daarnaast blijven we inhaken op opportuniteiten die zich op federaal en Europees vlak voordoen, voornamelijk – maar niet enkel – rond productgroepen vermeld in de kaderrichtlijn Afvalstoffen en het Europese Actieplan CE.

Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt



- ▶ Kunststoffen worden op dit moment nog te spilzuchtig en laagwaardig ingezet. Daarom loopt in 2023 het actieplan 'Kunststoffen' verder. De krachtlijnen zijn een efficiënter gebruik van kunststoffen, meer selectieve inzameling, meer recyclage en meer afzet voor recyclaten. Om de afzet van kunststofrecyclaten te bevorderen voeren we bijvoorbeeld criteria in voor een verplichte recycled content in specifieke producten en via openbare aanbestedingen. Bijkomende beleidsmaatregelen worden onderzocht. Wat de werkagenda chemie en kunststoffen betreft, is het zoals in elke werkagenda de bedoeling om bedrijven te zoeken die de circulaire keten kunnen sluiten, op een veilige manier door ongewenste materialen te weren uit de circulaire keten. Het rollend programma zal in 2023 worden geactualiseerd en de nodige prioritering zal hierin aangebracht worden.
- ▶ Wat de positieve lijst van biodegradeerbare en composteerbare kunststoffen betreft bekijken we de compatibiliteit met vergisting en breiden we de scope uit voorbij bioafvalinzameling. De kwaliteitsborging en het normeringskader voor afvalstoffen gebruikt als bodemverbeteraar of meststof wordt uitgebreid en verfijnd o.a. in kader van PFAS of andere zorgwekkende stoffen.
- ▶ We pleiten voor extra investeringen in de nodige sorteer- en recyclagecapaciteit. Zo is de Recyclagehub een toonaangevend project uit het relanceplan Vlaamse Veerkracht. De beide voorziene project calls zijn reeds gelanceerd. De eerste investeringsprojecten gaan inmiddels ook van start, en allemaal moeten ze afgerond zijn tegen medio 2026.
- ▶ Het Symbioseplatform is een tool waarop bedrijven actief informatie over hun reststromen met elkaar kunnen delen, en vervolgens zulke stromen kunnen verkopen of uitwisselen. Het platform creëert zo win-win situaties waarbij waardevolle materialen een nieuwe toepassing vinden in plaats van bij het afval terecht te komen, en bedrijven toegang krijgen tot een goedkopere en milieuvriendelijkere bron van grondstoffen. Analyse en implementatie van extra functionaliteiten voor hergebruik van materialen in 2023 zullen zorgen voor een groter bereik en impact van het platform.

Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd



- ▶ De milieueffingen hielpen de afgelopen decennia het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te sturen dat de hoeveelheid restafval gedaald en recyclage verhoogd is. Daarom zetten we de huidige beleidslijn verder. We passen de heffingen op afvalstoffen bestemd voor eindverwerking aan zodat de loutere energiewaardering van restafval wordt afgebouwd ten gunste van selectieve inzameling en mechanische of chemische materiaalrecyclage. De afvalverwerkingscapaciteit in Vlaanderen stemmen we af op maat van de circulaire economie. Een circulaire economie betekent dat Vlaanderen zich moet voorbereiden op een gefaseerde afbouw van afvalverbranding. We ontwikkelen daartoe een set van criteria als basis voor de evaluatie van afvalverbrandingsinstallaties.

- ▶ De talloze producten die we dagelijks gebruiken worden vervaardigd met chemische stoffen, bestaan uit chemische stoffen of zijn behandeld met chemische stoffen. Vorig jaar hebben we een project opgestart dat moet toelaten om een correct beheer te doen van afvalstoffen die zorgwekkende stoffen bevatten. Een meetcampagne zal ons een idee gaan geven van het gehalte aan bepaalde POP's (persistente organisch verontreinigende stoffen) in een aantal specifieke afvalstoffen. De volgende vijf acties uit de synthesenota zorgwekkende stoffen zullen worden uitgevoerd: informatie uit de POP-infiches vertalen naar beleidsaanbevelingen, nagaan hoe de controle en traceerbaarheid van POP-houdend afval kan worden gegarandeerd, standpunt opmaken over het toepassen van de verschillende grenswaarden voor POP's in de POP-verordening, invoeren van een afwijkingsprocedure voor het storten van POP-houdend afval en onderzoeken of er een verbod kan worden ingevoerd op de export van niet-gevaarlijk POP-houdend afval. De andere acties zullen worden uitgevoerd afhankelijk van de noden. Daarnaast zal er een OVAM-beleidsvisie worden opgesteld over hoe het sluiten van materiaalkringlopen en het bereiken van een niet-toxisch leefmilieu kunnen samengaan. Deze visie dient voorts afgestemd te worden met de werkzaamheden die volgend jaar zullen opgestart worden voor de uitwerking van een Vlaamse beleidsnota Zorgwekkende stoffen.

De hoeveelheid zwerfvuil daalt



- ▶ In de uitvoering van de EU Richtlijn Single Use Plastics (SUP) zorgen we ervoor dat de relevante producenten (verpakkingen, kauwgom, tabak, ballonnen en vochtige doekjes) de kost op zich nemen voor de gescheiden inzameling, recyclage en de opruimkosten van zwerfvuil. Het Interregionaal Samenwerkingsakkoord dat al eerder ter sprake kwam legt dit vast voor alle gewesten.
- ▶ Ook via de Mooimakers (samenwerking OVAM, Fost Plus en VVSG) zetten we het beleid tegen zwerfvuil en sluikestorten verder met gepaste extra beleidsmaatregelen, samen met de doelstellingen die in het Lokaal Materialenplan staan. Mooimakers zal verder inzetten op de zes-pijler aanpak (preventie, communicatie, participatie, omgeving, infrastructuur en handhaving). De voornaamste acties richten zich op de ondersteuning van de lokale besturen op allerlei vlakken, zowel door het delen van expertise, het geven van opleidingen, het ter beschikking stellen van de kennisdatabank als op financieel en materieel vlak in de aanpak van zwerfvuil. Als gevolg van de SUP-richtlijn zullen we voor de werking van Mooimakers ook moeten nadenken over een nieuwe vorm van samenwerkingsmodel.
- ▶ De Vlaamse overheid zal de lokale besturen ondersteunen in de handhaving op zwerfvuil. We optimaliseren de inzet van de 30 gewestelijke OVAM-ambtenaren in kader van de GAS-wetgeving op zwerfvuil.
- ▶ We evalueren het Vlaamse Actieplan Marien Zwerfvuil en stellen een doorkijk naar de toekomst op.

5 WE GARANDEREN BODEMKWALITEIT VIA BODEMSANERING

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een gezonde bodem is essentieel voor goed functionerende kringlopen van water en voedingsstoffen, een aangename leefomgeving en een gezonde voeding. Het is een kritische succesfactor om een circulaire economie mogelijk te maken en de gevolgen van de klimaatverandering mee op te vangen. Hiervoor stimuleren we het verder herstel van verontreinigde bodems, in de eerste plaats bij particulieren, oude bedrijfslocaties en stortplaatsen.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig



- ▶ De OVAM wil dat tegen 2036 elke risicoground in Vlaanderen is onderzocht en waar nodig de sanering van historische verontreinigingen is opgestart. Op dit moment is er een sterk verhoogde maatschappelijke aandacht voor PFAS en andere zorgwekkende stoffen, waardoor de OVAM middelen heroriënteert naar dit thema. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS is een uitgebreide programmawerking opgestart. Zo gaan er in 2023 verschillende projecten van start die het bodembeleid grondig onder de loep houden. De 2036-doelstelling zullen we herevalueren in functie van de nieuwe realiteit.
- ▶ Ook in 2023 gaan we verder met het onderzoek naar PFAS op risicolocaties waar vrijstelling wordt verleend volgens de decreetsvoorwaarden. Hier zal de OVAM, na prioriteitsstelling, de fase van beschrijvende bodemonderzoeken opstarten. Op gekende risicolocaties, waar bodem en grondwater mogelijks met PFAS zijn verontreinigd, stimuleren we derden om het PFAS-onderzoek uit te voeren.

We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling



- We herontwikkelen brown- en blackfields en stortplaatsen in het kader van circulair ruimtegebruik. Zulke gronden zijn zodanig vervuild dat het niet rendabel is op korte termijn om deze op te kuisen en opnieuw te benutten. De markt heeft daarom een duwtje in de rug nodig van de overheid zodat we er op langere termijn wel de vruchten van kunnen plukken. Samen met lokale en bovenlokale besturen en andere partners stimuleren we herontwikkeling op terreinen waar verplichtingen aanwezig zijn in het kader van het bodemdecreet (bv. een bodemsanering), zodat we daar een maatschappelijke meerwaarde kunnen creëren.

We onderzoeken waterbodemverontreiniging en saneren waar mogelijk



- We stimuleren het bewustzijn rond historisch verontreinigde waterbodems en doen voorbereidend onderzoek via een aantal Europese onderzoeksprojecten. De sanering van historisch verontreinigde waterbodems is immers nodig voor een verhoogde kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater en de ontwikkeling van groenblauwe netwerken. We bouwen de lopende legislatuur voldoende knowhow op om in 2024 een aanpak voor te kunnen leggen aan de Vlaamse regering voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems.

Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen, in het bijzonder bebossing en natuurontwikkeling



- Stortplaatsen kunnen een waardevolle voorraad zijn aan materialen, energie en land. Momenteel is de ruimte die stortplaatsen innemen vaak onderbenut, terwijl maatschappelijke noden als bebossing, natuurontwikkeling en CO₂-captatie met ruimtegebrek kampen. We ronden het bodemonderzoek en bepaling van het bebossingspotentieel af voor de locaties die in overleg met de lokale besturen in 2022 geselecteerd werden. Ook in samenwerking met overheidsagentschappen, provincies,... kijken we naar mogelijkheden voor duurzame herontwikkeling van stortplaatsen (energie, waterberging,...). In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen gaan we systematisch na of de locatie onderbenut is qua landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer. In 2023 plannen we de opmaak van inspiratiemateriaal en handvaten om de herontwikkeling van stortplaatsen te faciliteren. We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu.



- ▶ We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht waarbij elke risico-inrichting met een laattijdig rapport wordt ingelicht en actief opgevolgd. Daar waar bij een incident bodemverontreiniging ontstaat, volgen we deze schadegevallen snel en van nabij op. bodemverontreiniging veroorzaakt door het gebruik van stookolie-tanks voor verwarmingsdoeleinden.



6 WE VERSTERKEN BODEMKWALITEIT VIA BODEMZORG

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Reeds vervuilde bodems saneren alleen is niet voldoende; ook in de toekomst moeten we voorkomen dat we dezelfde fouten maken. Daarom garanderen we de bodemkwaliteit ook via de nodige bodemzorg. Zo stimuleert de OVAM innovatie, herstel van bodemdiensten en maximaal hergebruik van de bodem. We activeren het bodembewustzijn en zorgen voor een ondersteunend beleidskader zodat iedere stakeholder bodemzorg in de praktijk kan brengen. We dragen zo bij aan gezonde bodems voor een gezonde leefomgeving.

HOE DRAAGT DE OVAM HIERAAN BIJ?

We versterken het circulair landgebruik



- ▶ Om de bodemdiensten maximaal te behouden of te herstellen en optimaal duurzaam hergebruik van de bodem te realiseren, werken we verder een kader circulair bodem- en landgebruik uit. Dit omvat onder andere gebiedsgericht grondverzet, aanpak restverontreiniging en gebiedswerking. De overheden nemen hierbij hun voorbeeldfunctie op. Onder meer via onderzoek op basis van het grondinformatieregister beheren we de bestaande restverontreiniging optimaal. Door de vermelding van gebruiksadviezen op het bodemattest bevorderen we circulair landgebruik.
- ▶ Overheden nemen een voorbeeldrol op inzake het secundair gebruik van bodemmateriële in plaats van primaire delfstoffen. Via de samenwerkingsakkoorden binnen de projectwerking van de 2036-doelstelling stimuleren we de overheden tot het maximaal hergebruik van bodemmateriële. Via onder meer een transparante grondverzetsregeling bij infrastructuurwerken streven we een verhoogde circulaire aanwending van grondstromen na. In 2023 werken we aan een centralisatie van data over bodemkwaliteit bij grondstromen.

We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid toekomstbestendig



- ▶ De PFAS-problematiek toonde het belang van nieuwe uitdagingen eens te meer aan, zoals diffuse bodemverontreiniging en zorgwekkende stoffen. We krijgen meer en meer te maken met diffuse bodemverontreiniging, zonder duidelijk aanwijsbare bron. Vaak werd die veroorzaakt door allerlei kleinschalige ambachtelijke activiteiten, waarvan de gegevens over de bron of de oorzaak verloren zijn gegaan. We gaan verder de gegevensbronnen van diffuse bodemverontreiniging inventariseren (emissies, ecotoxicologische en humane biomonitoring, meetgegevens ...) en schatten de impact en problematiek in. Een nieuw afwegingskader zal bepalen bij welke niet-genormeerde stoffen de erkend bodemsaneringsdeskundige (eBSD) dan wel de OVAM de verantwoordelijke is voor de (projectspecifieke) toetsingswaarden. Tegelijk garanderen we de kwaliteit en onafhankelijkheid van de eBSD's via een robuust controlesysteem.
- ▶ De OVAM werkt in samenwerking met het beleidsdomein Omgeving, het Agentschap Zorg en Gezondheid en in Europese context een plan van aanpak uit voor de selectie en opvolging van de meest prioritaire 'contaminants of emerging concern'. Dit zijn weinig bekende verontreinigende stoffen in de bodem en het grondwater, waarvan de risico's dus niet duidelijk zijn. We zorgen ervoor dat de belangrijkste (groepen van) stoffen – zoals de PFAS - worden aangepakt via bodembeheer en bodemsaneringspraktijk. Hiertoe bouwen we het EmConsoil platform verder uit met onze partners.
- ▶ Via Soil+Land Stewardship maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem. We werken in samenspraak met stakeholders en doelgroepen een set toekomstscenario's voor bodemzorg uit en stellen op maat van de doelgroepen een code van goede praktijk op. We inspireren door de bodemzorgers van nu zichtbaar te maken. Tot slot zorgen we ervoor dat er in bodemzorg aandacht is voor ecosysteemdiensten, (bodem)bio-diversiteit en de toepassing van natuurgebaseerde oplossingen.

7 WE DIGITALISEREN ELKE DIENSTVERLENING TEGEN 2030



WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een kwaliteitsvolle ICT- en informatiestrategie is cruciaal voor een optimale dienstverlening en om het eigen beleid te monitoren. We onderbouwen ons beleid met data en delen onze inzichten met onze stakeholders. Daarnaast gebruiken we de beschikbare technologieën om onze interne werking te stroomlijnen.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel

- We heroriënteren de manier van data-inzameling van afvalstoffen, door te focussen op transparantie, de administratieve lasten te doen dalen en het verzamelen en verwerken van gegevens maximaal te automatiseren. We rollen daartoe stapsgewijs het MATIS (materialeninformatiesysteem) verder uit. Tegen 2030 beogen we hier een centraal systeem mee dat de OVAM aan de hand van kwaliteitsvolle real time gegevens inzicht biedt in de materiaalstromen (inclusief productieplaats, bestemming en gebruikstoepassing) tussen Vlaamse lokale besturen, bedrijven en hun klanten binnen en buiten Vlaanderen. Ook bedrijven plukken hier de vruchten van. In de eerste plaats dalen hun administratieve lasten aanzienlijk en kan hun rapportering kostenefficiënter gebeuren. Ten tweede krijgen zij toegang tot waardevolle gegevens die OVAM ontsluit in de vorm van rapporten. En tot slot geven bedrijven inzicht in hun afvalprofiel, wat synergiën met bijvoorbeeld de Cirkeltips-toepassing mogelijk maakt, waarbij bedrijven tips op maat kunnen krijgen. In 2023 ontwikkelen we MATIS verder met een nieuwe module voor inzameling van bedrijfsafval.

De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal

- ▶ Via de digitale ontsluiting van data en ontwikkeling van tools ondersteunen en sensibiliseren we burgers, lokale besturen en bedrijven. Denk maar aan het asbestattest, Cirkeltips, de benchmarktool voor lokale besturen en het Vlaams Symbioseplatform.
- ▶ In lijn met de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS werken we aan een verdere digitale ontsluiting en actualisatie van bodeminformatie als motor voor de realisatie van ons beleid. Denk daarbij aan het bodemattest, waarmee we nieuwe eigenaars beschermen, maar ook aan generieke platformen (geo-loket, Databank Ondergrond Vlaanderen, ...) en platformen die informatie op maat aanbieden (bv. Woningpas). We onderzoeken het toegankelijker maken van bodeminformatie (bodemkaart, bodemdata) voor diverse doelgroepen met focus op de inzetbaarheid van deze informatie bij bodembeheerpraktijken. Op deze manier laten we bodemdata samen centraliseren en ontsluiten, zodat bodemkwaliteit gemonitord kan worden en bodemzorg uitgebouwd.

Onze dossierbehandeling loopt digitaal tegen 2024

- ▶ Deze legislatuur maken we werk van het beheer van het grondinformatieregister en beheer van privacy en informatieveiligheid in het algemeen. Tenslotte integreren we stapsgewijs onze dossierbehandeling met de beschikbare loketten van de Vlaamse Overheid.

8 WE HALEN ONZE DOELSTELLINGEN DOOR ONZE MEDEWERKERS CONTINU OP EEN DUURZAME MANIER IN TE ZETTEN

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een voorwaarde om deze ambitieuze doelstellingen te kunnen realiseren, is een sterke organisatie. De kern van onze werking zijn onze werknemers en de manier waarop we hun talenten en capaciteiten inzetten om onze doelstellingen te bereiken. De OVAM gaat daarom aan de slag met onderbouwde en doordachte principes om een efficiënte organisatie met een uitstekende dienstverlening aan te bieden.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

We beschikken steeds over een personeelsbezetting die toelaat onze doelstellingen te realiseren



- We stellen een strategisch personeelsplan op met speciale aandacht voor diversiteit en we stellen deze jaarlijks bij. Ook het mobiliserende loopbaanbeleid stemmen we af op dit strategisch personeelsplan. We maken een ontwikkelingsplan met meerjarentrajecten voor organisatiebrede ontwikkelingsnoden. Binnen de organisatie stimuleren we levenslang leren en we bespreken groeimogelijkheden op basis van een doordacht ontwikkelingsplan. We mobiliseren onze medewerkers om de eigen ontwikkeling in handen te nemen en mee te groeien met onze personeelsbehoeften. We houden hierbij steeds rekening met de brede context van de Vlaamse overheid.

Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM



- Het welzijn van elke medewerker is belangrijk voor een sterke en aantrekkelijke organisatie. De resultaten uit de 5-jaarlijkse Psychosociale risico-analyse van 2022 dienen als input voor ons GPP 2023-2027. Ons geïntegreerd welzijnsbeleid en onze initiatieven op het vlak van loopbaanontwikkeling en leiderschap moeten leiden tot een verhoogd welbevinden en een grotere tevredenheid bij onze medewerkers.



9 WE IMPLEMENTEREN DE COMMUNICATIESTRATEGIE 2020-2025 EN MAKEN ZO DIENSTVERLENING EN INFORMATIE ACTIEF BEKEND, SENSIBILISEREN ROND DE KERNTHEMA'S EN CREËREN DRAAGVLAK VOOR AMBITIEUS BELEID

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het functioneren van onze organisatie, om de maatschappelijke meerwaarde van OVAM voor Vlaanderen te maximaliseren. Dit doen we op de volgende manier:

- ▶ We maken onze dienstverlening bekend (tools, producten, richtlijnen, sorteerboodschappen, ...) zodat we iedereen bereiken die er baat bij heeft.
- ▶ Onze communicatie dient daarnaast om burgers, bedrijven en andere organisaties te sensibiliseren en te informeren over onze kernthema's.
- ▶ Tot slot creëren we draagvlak voor nieuw en ambitieus beleid op 'onze' thema's.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren.



- ▶ De voorbije decennia stond de OVAM mee aan de wieg van een heleboel organisaties (bijv. beheersorganismen, sectorfondsen, ...) die mee uitvoering geven aan diverse acties in het kader van het afval-, materialen- en bodembeheer of bouwde de OVAM belangrijke partnerschappen uit met lokale besturen, bedrijfsfederaties, ... Veel van deze organisaties hebben zelf een sterk communicatiebeleid waardoor het voor burger en bedrijf soms moeilijk te onderscheiden is wie wat doet. Onze strategie is er op gericht verbinding en versterking te creëren tussen partners en communicatie-acties.
- ▶ Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.



- ▶ We identificeren verschillende prioritaire thema's. Rond die thema's werkt de OVAM strategische communicatieplannen uit die verschillende beleidsmaatregelen op lange termijn ondersteunen met specifieke acties of campagnes. Verder optimaliseren we ook de interne informatiedoorstroming.



10 WE VERHOGEN HET MATURITEITS- NIVEAU VAN DE OVAM IN DE PERIODE 2019-2024

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Een goede organisatiebeheersing is een voorwaarde om te blijven werken aan een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle organisatie. Audit Vlaanderen helpt de entiteiten hierbij met het aanbieden van een methodologie. Hierdoor kan ook de evolutie van een organisatie op het vlak van organisatiebeheersing en het maturiteitsniveau worden vastgesteld. Jaarlijks geeft Audit Vlaanderen in een beleidsgericht rapport aan in welke mate een entiteit werk maakt van de generieke doelstelling tot het versterken van de organisatiebeheersing/interne controle en van acties om de maturiteit van het risicomanagement te verhogen.

De OVAM heeft de ambitie om hierin te blijven groeien. De focus ligt de komende jaren vooral op de thema's doelstellingen-, proces- en risicomanagement, informatiemanagement, prestatimanagement en belanghebbendenmanagement. Daarnaast zoeken we naar efficiëntie door gebruik te maken van VO-brede dienstverlening en willen we op een meer maatschappelijk verantwoorde manier werken.

HOE PAKT DE OVAM DIT AAN?

We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli



Werken op een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle manier begint bij een kwaliteitsvolle planning en doelstellingenmanagement. We blijven onze processen optimaliseren, met speciale aandacht voor risicomanagement, procesdocumentatie en informatiebeheer. Zo implementeren we het risicomanagementsysteem dat we de voorbije jaren hebben uitgewerkt en evalueren de praktische toepassing ervan. We houden het bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) actueel. Dit plan beschrijft de werkwijze in tijden van incidenten en crisissen, om de activiteiten van de OVAM zo snel mogelijk opnieuw op te starten. We bouwen ook het prestatimanagement verder uit tot een performant systeem voor planning, opvolging en evaluatie. Bij de opvolging komt naast de prestaties ook ontwikkeling aan bod. Tot slot actualiseren we het belanghebbendenmanagement op strategisch niveau om zo draagvlak te creëren voor onze beleidsdoelstellingen.

We verbeteren onze organisatieprocessen



- ▶ De OVAM werkt mee aan de uitbouw van een slanke, efficiënte overheid. We streven naar een verdere efficiëntieverhoging door een overname van ons kantoorgebouw en het beheer ervan door Het Facilitair Bedrijf. Tot slot vervangen we het huidige documentmanagementsysteem (DMS) door Sharepoint (Microsoft 365) met als doel kennisdeling binnen (en buiten) de organisatie en samenwerken aan documenten.

We voeren de vijf prioritaire thema's uit de beleidsverklaring Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen uit



- ▶ We reduceren onze hoeveelheid restafval.
- ▶ In onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria.
- ▶ We streven naar een reductie van onze CO2-uitstoot en primair energieverbruik.
- ▶ We volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op aan de hand van een welzijnsmeter.
- ▶ We stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOEP-principe.

We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling, -verwerking en bodemsanering



- ▶ We ontwikkelen met VMM, Departement Omgeving en AZG een gezamenlijk beleid en afsprakenkader rond zeer zorgwekkende stoffen, zoals we deels reeds doen in het PFAS actieplan. Voor OVAM leggen we nadruk op het vlak van afvalstoffen- en bodembeheer. De governance wordt vastgelegd in de vorm van een netwerkstructuur tussen de betrokken entiteiten, onder naam Hub ZZS. Tot slot bekijken we de oprichting van een sectoraal fonds voor de sanering van bodem- en waterverontreiniging met ZZS.

We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer



- ▶ Na rapportage van negatieve klachten, audits of testen in het kader van kwaliteitsborging ondernemen we gepaste actie.
- ▶ De OVAM neemt haar regierol op en ontwikkelt een duidelijk en gedragen beleidskader voor een kwaliteitsvol bodembeleid. We zetten een kwaliteitszorgsysteem voor alle deskundigen op en geven hen geregeld feedback over audits en kwaliteitsmetingen. We evalueren het kwaliteitszorgsysteem voor aannemers en actualiseren het. Zo vormen zij belangrijke en betrouwbare partners in de uitvoering van het bodembeleid.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN
T 015 284 284
F 015 203 275
www.ovam.vlaanderen.be
info@ovam.be

DEEL 2

Deze tabel legt het verband tussen de doelstellingen uit de beleidsnota /beleidsbrief/BBT Omgeving en het Ondernemingsplan van de OVAM.
De volledige boordtabel volgt na deze kruistabel.

Doelstelling OP 2023 OVAM			Beleidsnota 2019-2024 en Beleidsbrief/BBT Omgeving 2022
SD 1	1	We geven invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	1.1	Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkagenda's en de transversale werking rond de hefbomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	OD 1. Vlaanderen als partner en regelgever in de transitie circulaire economie (9.1.1)
OD	1.2	We nemen ons engagement op in de werkagenda's en hefbomen van Vlaanderen Circulair	
SD 2	2	We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium (8.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	2.1	We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	OD 1. Doelgerichte deelname aan het Internationaal en Europees beleid (8.1.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	2.2	We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	
OD	2.3	We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door het sterker inzetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportuniteiten	
OD	2.4	We werken intergouvernementeel en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	
SD 3	3	We bouwen risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040	SD 1. Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen (9.1), ISE Afval en materialen
OD	3.1	Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	OD 3. Versterken van asbestafbouwbeleid (9.1.3)
OD	3.2	Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	
SD 4	4	We dematerialiseren maatschappelijke behoeften en sluiten materiaalkringlopen zodat het verbruik van primaire grondstoffen daalt	SD 1. Dematerialiseren en het sluiten van materiaalkringlopen (9.1), ISE Afval en materialen
OD	4.1	Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en sloopafval	OD 2. Materiaalbewust bouwen en verbouwen (9.1.2), OD 5. Materiaalimpact van productketens verlagen (9.1.5) & OD 6. Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer (9.1.6)
OD	4.2	De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en recyclage	
OD	4.3	Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	OD 4. Verzekeren van waardebehoud voor biomassa (9.1.4), OD 5. Materiaalimpact van productketens verlagen (9.1.5) & OD 6. Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer (9.1.6)
OD	4.4	Milieuverantwoorde eindverwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	
OD	4.5	De hoeveelheid zwerfvuil daalt	
SD 5	5	We garanderen de bodemkwaliteit via bodemsanering	SD 2. Herstel van bodemdiensten en bodemzorg (10.2), ISE Bodem
OD	5.1	Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036 en de sanering van historische verontreiniging is opgestart waar nodig.	OD 1. Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering (10.2.1)
OD	5.2	We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling	
OD	5.3	We onderzoeken waterbodemonreiniging en saneren waar mogelijk	
OD	5.4	Voormalige stortplaatsen worden optimaal ingezet voor nieuwe maatschappelijke uitdagingen	

OD	5.5	We voorkomen maximaal nieuwe bodemverontreiniging en zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu	
OD	5.6	We evalueren in navolging van de POC de werking van het bodemdecreet en stellen een verbeterplan voor	
SD	6	We versterken de bodemkwaliteit via bodemzorg	SD 2. Herstel van bodemdiensten en bodemzorg (10.2), ISE Bodem
OD	6.1	We versterken het circulair landgebruik	OD 2. Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg (10.2.2)
OD	6.2	We bieden een antwoord op nieuwe bodemuitdagingen en maken het bodembeleid future-proof	
SD	7	We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030	Strategisch overkoepelende omgevingsdoelstellingen. SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium (8.1) & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	7.1	Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	OD 7. Rapportage, datamining en digitale ontsluiting ikv afval- en materialenbeleid (9.1.7) & OD 3. Digitale ontsluiting en kopersgarantie bij overdracht gronden (10.2.3)
OD	7.2	De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal	
OD	7.3	Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024	
SD	8	We halen onze doelstellingen door onze medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	8.1	We beschikken steeds over een personeelsbezetting in aantallen en competenties die toelaat onze doelstellingen te realiseren	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	8.2	Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM	
SD	9	We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	9.1	Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	9.2	Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	
SD	10	We verhogen het maturiteitsniveau van de OVAM in de periode 2019-2024	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	10.1	We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli	Beleidsnota Bestuurszaken & ISE's Afval en materialen, Bodem
OD	10.2	We verbeteren onze organisatieprocessen	
OD	10.3	We voeren de 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring uit	
OD	10.4	We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling en -verwerking en bodemsanering	
OD	10.5	We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer	

DEEL 2 – BOORDTABEL 2023

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
1	We geven invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	De werkagenda's zijn gerealiseerd	100% tegen 2025
1.1	Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkagenda's en de transversale werking rond de hefboomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	De werkagenda's en de hefboomen zijn operationeel	Voorjaar 2022
	Governance Vlaanderen Circulair	- aantal stuurgroepen VC (en bureaus) georganiseerd - aantal bijeenkomsten centrale Projectgroep VC - State of the Union (bredere stakeholdergroep) georganiseerd	- 3 keer/jaar - maandelijks - minstens 1
	Roadmap CE	- opvolging en sturing via Stuurgroep VC, opvolgingstool - scenario-ontwikkelingen en versterking CE-Monitor met Steunpunt CE	doorlopend
	Werkagenda's: facilitatie VC	- facilitatie werkagenda's vanuit VC, opstart programmamanagement per werkagenda, link naar de hefboomwerking (beleid, aankopen, communicatie, financiering...)	doorlopend, opstart programmamanagement vanaf januari 2023
	Hefboomen: transversale coördinatie VC	Facilitatie en begeleiding van de transversale hefboomen circulaire economie - Beleidsinstrumenten: trekkers VC en Denuo: afstemming Vlaams en lokaal beleid, Europees beleid en deelname aan Intra-belgisch Platform CE:B9 Bureau, plenaire en werkgroepen; - Circulair Aankopen: trekkers Het Facilitair Bedrijf en The Shift: VC doet uitvoering werkpakketten ProCirc; VZ Europese Leadershipgroup procurement; ICT, digital & procurement - Onderzoek: trekkers VITO en KUL. VC volgt op: steunpunt CE, onderzoeksagenda en monitor CE - Communicatie: trekker VC: sensibilisering en instrumenten en tools, voorbeeldtrajecten, kennisplatformen, Vlaams en Europees uitdragen van VC-roadmap, - Jobs en skills: trekker WSE, VC volgt op: Circulair Werk(t) verdere opvolging hubs (bijkomend werkingsjaar 2023 met 40% subsidie vanuit VC) / CAP 2023 en educatie acties ikv Cmartlife / OVAM Ecodesign Award voor Studenten / Just Transition / Deelname adviesraad SBO-Project MICHELLE & Green Skills Roadmap VI - Innovatie en Ondernemerschap: trekker VLAIO: VC doet: calls, jury's en selectiecriteria van andere financiers CE, nieuwe businessmodellen - Financiering: trekkers Febelfin en PMV: VC trekker vooronderzoek (conclusies eind december 2022)	- doorlopend
	strategisch thema: Just Transition	- minstens 2 overlegmomenten met experts en stakeholders met het oog op een eerlijke en haalbare transitie voor iedereen.	2 overlegmomenten

	Strategisch thema : circulaire havens	<p>Overkoepelend:kerngroep havenstrategie en</p> <ul style="list-style-type: none"> • Circular Port Monitor: disseminatie inzichten, draagvlakverwerving en verankering, voorbereiding technische internationale werkgroep • Circular Port Cases (onderzoek): actualisatie en uitbreiding, opzet framework voor data en analyses zodat continuïteit/kwaliteit blijft gegarandeerd • Vernieuwde website: actieve promotie naar gebruikers, aanvullen topics op basis van bestaande content <p>Op vlak van de individuele havens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • North Sea Port: samenwerking rond CE Programma Connect 2025 en Circulair Event mei 2023 • Port of Antwerp Bruges: momenteel nog niet in te schatten (maar samenwerking niet uitgesloten) 	eind 2023
1.2	We nemen ons engagement op in de werkagenda's van Vlaanderen Circulair	De aan de OVAM toegewezen taken zijn uitgevoerd	100%
	Werkagenda Bouw	Actualisering van het rollend programma met prioritering	KW1 2023
	Werkagenda Chemie/kunststoffen	Actualisering van het rollend programma met prioritering	KW1 2023
	Werkagenda's Maakindustrie, Voeding, Bio-economie en Water	Deelname kernteam of op vraag expertise inbrengen in werkagenda	Doorlopend tot eind december 2023

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
2	We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	we gaan verder aan de slag met de leerlessen uit de kwalitatieve survey die in 2022 werd uitgevoerd omtrent de prestaties van OVAM in het kader van de internationale werking	positief
2.1	We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	een bijdrage is geleverd of initiatief is genomen in de als relevant geïdentificeerde processen	100%'
	Beleidsbeïnvloeding in Europese en internationale kernprocessen zoals EU Actieplan Circulaire Economie, Verdrag van Bazel, bodemgezondheid.	Tijdig ingebrachte standpunten in de als relevant geïdentificeerde beleidsprocessen	100%
	Vorbereiding EU VZP	Het EU VZP (dat loopt van 1 januari tem 30 juni 2024) is tijdig en kwalitatief voorbereid voor wat betreft beleidswerk (onderhandelingen Europees en multilateraal: kaderrichtlijn afval, richtlijn voertuigwrakken, EVOA, BAZel Conventie), facultatieve evenementen (CE event, Hosten Common Forum, Workshop Kaderrichtlijn Afval) en communicatie	100%
	Internationale samenwerking met oog op kennis opdoen	* We cultiveren de bestaande bilaterale samenwerking met Nederland * We zetten een nieuwe structurele samenwerking op met een goed gekozen partner * We zetten verschillende thematische uitwisselingen op met de als relevant geïdentificeerde koplopers (fysiek en/ of virtueel)	* Een dagvullende uitwisseling met Nederland * Eén nieuwe structurele samenwerking met een interessante EU-lidstaat * Drie thematische uitwisselingen met als relevant beschouwde koplopers
		aanwezigheid in alle als relevant geïdentificeerde fora en netwerken	100%
	Europese Projectwerking	De programma-beïnvloeding, interne coördinatie rond prospectie en initiatie evenals de uitvoering van Europese projecten draait optimaal.	5 initiatieven
2.2	We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	uitnodigingen om kennisdeling van binnenlandse en buitenlandse delegaties krijgen aan de hand van het afwegingskader een gepast antwoord	100%
	Internationale samenwerking met oog op eigen kennis delen	een evenwichtig aantal deelnames aan delegaties met oog op kennisdeling (in binnenland en buitenland)	max. 10 per jaar
2.3	We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door sterker in te zetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportuniteiten	de relevante partners, processen en events zijn geïdentificeerd	100%
	We maken optimaal gebruik van het netwerk van als relevant geïdentificeerde partners	We onderhouden de structurele samenwerking met FIT, Departement KBUZA en VLAIO en onderzoeken verder wat we voor elkaar kunnen betekenen	minstens 2 engagementen tot concrete samenwerking
2.4	We werken intergewestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	interregionaal/federaal overleg om tot een noodzakelijke Belgische oplossing te komen	100%
	Intergewestelijke en federale samenwerking	Inzake interregionale samenwerking UPV: 1) ontwerp ISA is - in samenwerking tussen de 3 gewesten - uitgewerkt en overgemaakt aan de regeringen voor politieke besluitvoering 2) voorstel van uitvoerend samenwerkingsbesluit is opgesteld	1) eind 2022 2) medio 2023

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
3	We bouwen risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040	Het afbouwtempo is voldoende om het geraamde asbestpassief tegen 2040 te verwijderen.	De hoeveelheid ingezameld en verwerkt asbestafval \geq hoeveelheid af te bouwen restsaldo tegen 2036 op jaarbasis
	Asbestbeleid	Nota aan de VR actieplan asbestafbouw 2.0 met voorstel bijsturende maatregelen om het asbestafbouwbeleid te versterken.	Nota VR goedgekeurd uiterlijk eind 2023
3.1	Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	Elk gevraagd attest wordt afgeleverd vanaf 2022	100%
	Asbestinventarisatetest	Communicatiecampagne gelanceerd om eigenaars te stimuleren een asbestattest te bekomen voor hun woning of gebouw.	Uitgevoerd uiterlijk eind 2023
		Databank asbestinventarisatie aangesloten op Gegevensdelingsplatform (MAGDA)	Uitgevoerd uiterlijk eind 2023
3.2	Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	Beschikbare middelen voor doelgroepinstrumenten vastgelegd	95%
	Scholen	Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol scholen worden vastgelegd.	95%
	Sociale huisvesting	Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol sociale huisvesting worden vastgelegd.	95%
	Landbouw	Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol landbouw worden vastgelegd.	95%
	Zorginstellingen	Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol zorg worden vastgelegd.	95%
	Lokale jeugdinfrastructuur	Beschikbare middelen voor aanwending voor asbestinventarisatie of -inzameling worden vastgelegd	95%
	Lokale besturen	Beschikbare middelen voor toekenning als gesubsidieerd asbestproject bij lokale besturen worden vastgelegd.	95%

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
4	We dematerialiseren maatschappelijke behoeften en sluiten materiaalcringen zodat het verbruik van primaire grondstoffen daalt	Daling van de hoeveelheid restafval die verbrand wordt Voorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval De sorteer- en recyclagecapaciteit voor kunststoffen in VI. Substitutie-indicator uit MDO: alternatieve bouwmaterialen/totaal hoeveelheid bouwstoffen	-25% tegen 2030 stijging tot 55% in 2025; 60% in 2030; en 65% in 2035 verviervoudigd in 2030 tov 2015 stijgende trend tov 2015
	Vlarema 9	Definitieve goedkeuring door de VR	medio 2023
	Uitvoeringsplan HA&GBA	Afsluitende evaluatie doelstellingen: evaluatierapport beschikbaar	eind 2023
	Nieuw Lokaal materialenplan	Definitieve goedkeuring door de VR	31 maart 2023
	Uitvoeringsplan Kunststoffen	Tussentijdse evaluatie: evaluatierapport beschikbaar	31 maart 2023
		Methodiek beschikbaar om secundaire datagaps in de kunststofketen op te vullen	einde 2023
		Rapport met kunststofgegevens doorheen de keten beschikbaar (incl. eerder vastgestelde datagaps)	einde 2027
4.1	Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en slooptafval	Hoeveelheid gestorte breekresidu's Verhouding LMRP/HMRP Productie hoogwaardig betongranulaat (als maat voor hoogwaardigheid) Aantal unieke gebruikers per jaar in Totem	dalende trend stijgende trend stijgende trend stijgende trend
	Oorsprong en bestemming van materialen	Voorbeeldbestek selectieve sloop en sloopopvolging beschikbaar	kwartaal 1 2023
		Goedgekeurd MB eenheidsreglement bouwstof, inclusief code van goede praktijk	medio 2023
		Screening grondstofverklaringen met toepassing als bouwstof, als basis voor actualisering en uniformisering	medio 2023
		Voorstel aangepast eenheidsreglement gerecycleerde granulaten in opvolging van het nieuwe EHR Bouwstof	eind 2023
		Evaluatie van de wetgeving voor sloopopvolging, de praktische werking en de standaardprocedures om de gewenste recyclageresultaten op het terrein te realiseren: evaluatierapport beschikbaar	eind 2024
	Kwaliteitsgarantie voor inzet materiaal in bouwwerken	VISUM: Inventarisatie recyclagetrajecten en bijhorende randvoorwaarden.	medio 2023
	Een stimulerende markt voor circulair bouwen	Gids voor veranderingsgericht bouwen klaar	eind 2023
	Materiaalpotentieel van bouwwerken in kaart	Bouwwerkpaspoort: business analyse opgeleverd en voorstel voor ontwikkeling Materialen-in-Bouwwerk Platform voorbereid	eind 2023
	Circulariteit van bouwwerken meten	Eerste inschatting van M-peil per typologie (voor residentiële gebouwen) op basis van gebouwenbibliotheek beschikbaar	eind 2023
		TOTEM: bekendmaking via opleiding voor gebruikers, stakeholdercomités naar de sector en binnen beleidsinitiatieven	doorlopend in 2023
		TOTEM: tijdspad aanpassen/uitbreiden voor grote gebouwen (>2000m²),	eind 2023
		TOTEM: ontwikkelingstraject TOTEM infra in kaart gebracht	eind 2023
	Draagvlak en kennis over circulair bouwen	Gedragen communicatiestrategie met alle betrokken partijen	eind 2023
4.2	De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling	Totale hoeveelheid huishoudelijk afval De hoeveelheid bedrijfsrestafval (*) De hoeveelheid huishoudelijk restafval (*) Aandeel drankverpakkingen dat wordt ingezameld en gerecycleerd. Aandeel van alle plastic verpakkingen dat wordt gerecycleerd.	dalende trend daling met -15% tegen eind 2022 daling tot 138 kg tegen eind 2022 90% tegen 2022; 95% tegen 2025 65% tegen 2023; 70% tegen 2030
	Monitoring van beleid: sorteeranalyses	Methodologie sorteeranalyse huisvuil: evaluatie en herziening	30 september 2023
	Afbouw van het bedrijfsrestafval	Sectorspecifieke ondersteuning en sensibilisering: 1) coördinatie thema 'materialen en afval' binnen Green Deal Duurzame Zorg: opmaak werkplan 2) gerichte communicatie en actie naar minstens 3 sectoren	1) september 2023 2) eind 2023
		Sectoroverschrijdende werking: 1) collectieve inzameling bedrijfsafval op bedrijventerreinen: opvolging concrete projecten 2) gestructureerde aanpak voor administratieve handhaving op de inzameling van bedrijfsrestafval (registraties in het centrale non-conformiteitenregister, opvolgen aanvragen afwijkingen verbrandingsverbod bedrijfsrestafval)	1) minstens 3 2) doorlopend in 2023

	Betere selectieve inzameling van huishoudelijk restafval	1) visitaties met focus op intercommunales met veel gemeenten met overschrijdingen 2) samenwerkingsverbanden met (centrum)steden Kader voor inzameling van inboedelafval bij particulieren: eerst ontwerp beschikbaar	1) minstens 5 visitaties uitgevoerd 2) met elke SV minstens 1 opvolgoverleg eind 2023
	Subsidies lokale besturen	Beschikbare middelen voor aanwending worden vastgelegd Rechtsgrond voor subsidies zwerfvuil aangepast	min. 95% medio 2023
	Selectieve inzameling van bio-afval	Selectieve inzameling cf. KRL Afval: sensibiliseringscampagne voor betere selectieve inzameling van gft en groenafval uitgevoerd	eind 2023
		Composter en vergisten van levensmiddelenafval: Richtlijnen voor het sorteren, inzamelen van (verpakt) voedingsafval in de retail (protocol en certificeringssysteem)	eind 2023
	Productketen Verpakkingen	Green Deal tussen overheid en distributie om het aandeel wegwerpverpakkingen op de markt te verminderen: 1) werkplan 2024 klaar 2) organisatie van thematische workshops/events Erkenning FostPlus: visie van OVAM maximaal geïntegreerd binnen context van IVC vergaderingen	1) medio 2023 2) minstens 4 eind 2023
		(onder voorbehoud van deze keuze) Voorstel voor wettelijk kader statiegeld (= interregionaal samenwerkingsverband) wordt gedragen door de 3 gewesten en is klaar om het politieke goedkeuringstraject te starten	eind 2023
		Gebruik van bekertjes en cateringmateriaal op evenementen: 1) gemeentelijke evenementen: begeleidingstrajecten voor verbetering retoursystemen herbruikbaar cateringmateriaal 2) voorbereidend studiewerk met het oog op uitbreiding van de regelgeving (i.c. potentieel van een verbod op wegwerp cateringmateriaal in onderwijs, bedrijven en horeca; milieu-impact van herbruikbaar tov wegwerp eetgerei op evenementen, in vaste inrichtingen en voor take out) Werkplan halve euro: samenwerkingsovereenkomst met Fost Plus voor de periode 2024-2028 voor hernieuwde aanwending budget (na stopzetting financiering Mooimakers)	1) minstens 5 trajecten in de loop van 2023 2) resultaten beschikbaar eind 2023 eind 2023
	Productketen Textiel	Krachtlijnennota goedgekeurd als input voor AVP-convenant of uitvoerend ISA	31 maart 2024
	Productketen Vistuig	Optimaliseren verwerking vistuig (C-Martlife - actie 17): finaal rapport, met aanbevelingen voor beleidsmakers en sector Implementatie SUP-richtlijn voor vistuig: ontwerp-tekst AVP-convenant klaar	eind 2023 medio 2024
	Productketen Batterijen	Tijdelijke aanvaardingsplichtconvenanten met Bebat en Febelauto klaar en ondertekend (overbrugging naar de inwerkingtreding van de nieuwe Europese Verordening Batterijen)	13 oktober 2023
4.3	Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	De totale hoeveelheid selectief ingezameld stedelijk afval met het oog op recyclage Aandeel van de recycleerbare fractie van huishoudelijk én bedrijfsafval dat bijkomend wordt gerecycleerd Aandeel gerecycleerd materiaal dat wordt gebruikt in PET-verpakkingen De hoeveelheid bio-afval gerecycleerd via biologische verwerking	77,5% in 2030 50% tegen 2030 25% tegen 2022; 50% tegen 2025 stijgende trend
	Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn	90% (ca. 85 dossiers)
	Symbioseplatform	Analyse en implementatie van extra functionaliteiten voor hergebruik van materialen	eind 2023
	Vlaanderen als recyclagehub uitbouwen	Systeem voor opvolging geoptimaliseerd en toegepast	doorlopend in 2023
	Afzet voor kunststofgranulaten	Bijkomende beleidsmaatregelen geïdentificeerd	eind 2023
	Bio-afbreekbare plastics	Opstellen van een positieve lijst van composteerbare en thuiscomposteerbare voedselgerelateerde verpakkingen en andere items die een rol kunnen spelen in de VFG-afvalstroom	eind 2023
	Recycleerbaarheid als materiaal van houtafval	Voorstel voor aanpassing van de indeling van houtafval om te komen tot een betere scheiding van houtafval op basis van recycleerbaarheid, incl. afspraken rond interpretatie van staalnames- en analyses	eind 2023
	Kwaliteitsborging bodemverbeterend middel/meststof	1) Aangepast Algemeen Reglement van de Certificering (ARC): voorstel voor ministerieel besluit klaar 2) Informatiefiche: voorstel voor ministerieel besluit klaar 3) Aangepast normenkader: voorstel voor Vlarema 10 voorbereid	1) medio 2023 2) eind 2023 3) eind 2023
4.4	Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	De hoeveelheid brandbaar afval die wordt gestort	dalende trend
	Correct beheer van afvalstoffen die zorgwekkende stoffen (ZS) bevatten	1) Meetcampagne uitgevoerd 2) Beleidsvisie en standpuntbepaling "hoe kunnen circulaire economie (hergebruik en recyclage van producten met zorgwekkende stoffen) en een veilig milieu met elkaar verzoend worden" gefinaliseerd 3) Aanbevelingen voor de afvalsector over het omgaan met ZS is klaar	1) eind 2023 2) eind 2023 3) eind 2023
	Uitvoering LT-visie eindverwerking	Set van criteria als basis voor de evaluatie van afvalverbrandingsinstallaties in het licht van de klimaatdoelstellingen: beleidsdocument beschikbaar	eind 2023
	Heffingen op verbranden/storten	Voorstel voor de verdere optimalisatie van het sturend effect van de heffing Voorstel voor herwerkt deel "heffingen" in het Materialendecreet (afdeling 2 van hoofdstuk 5 artikel 44-65) Aantal uitgevoerde controles	tegen BO 2024 eind 2023 200
	Adviesverlening omgevingsvergunningen afvalstoffenbeheer	% adviezen afgeleverd binnen de wettelijke termijn	95% (ca. 500 dossiers)
	Afleveren/adviseren van erkenningen	% dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld (depollutiecentra afgedankte voertuigen, adviezen Mestbank...)	90%

	Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen: EVOA	% EVOA-dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90% (ca. 1500 dossiers)
	Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen: opvolging van de negatieve keuringsverslagen van KBS van IHM	% negatieve keuringsverslagen waarbij de nodige remediërende maatregelen zijn genomen of een schorsing is uitgesproken	90% (ca. 5 dossiers)
4.5	De hoeveelheid zwerfvuil daalt	De hoeveelheid zwerfvuil op de grond (*)	daling met 20 gewichtsprocent in 2022 t.o.v. 2015.
	Doorrekening zwerfvuilkost cf. EU Richtlijn Single Use Plastics	Definitieve goedkeuring door Parlement van decretaal ISA UPV en Zwerfvuil	eind 2023
	Monitoring van beleid	Nieuwe meetmethodes zwerfvuil doorontwikkeld en uitgerold (bij lokale besturen)	medio 2023
	Governance Mooimakers	Nieuwe vorm van samenwerkingsmodel voor de werking van Mooimakers	eind 2023
	Programma Vlaanderen Mooi	Uitvoeren van operationeel plan met focus op 1) voorkomen/preventie, 2) curatief/genezen, en 3) handhaving	90% van de vooropgestelde acties gerealiseerd
	<i>Project zwerfvuil (30 handhavers)</i>	<i>Een handhavingstraject opzetten met (een zo groot mogelijk aantal van) de 300 Vlaamse gemeenten, met prioriteit voor hoog risico-gemeenten en evenementen.</i>	Streefdoel 2023: met 30% van de hoog risico-gemeenten een samenwerking. Streefdoel 2023: 60 evenementen gecontroleerd
	Vlaams Actieplan Marien zwerfvuil	Evaluatie en doorkijk naar de toekomst beschikbaar	eind 2023

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
5	We garanderen de bodemkwaliteit via bodemsanering	Noodzakelijke bodemsaneringen opgestart tegen 2036	100%
5.1	Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036. Waar dat nodig is, is de sanering van historische verontreiniging opgestart.	aandeel onderzochte percelen aantal gronden sanering opgestart	eind 2024: 62% tov totaal te onderzoeken eind 2024: 6000 conforme BSP's
programma 2036	We voeren een overkoepelende coördinatie en programma-aanpak uit	Voor de locaties uit de gemeentelijke inventaris (GI) zijn de bodemrisico's uitgeklaard.	eind 2023: 69000 locaties
		De inventaris van risicogronden is geactualiseerd met nieuwe risicogronden	01.12.2023
		We sturen de realisatie van de 2036-doelstelling bij in relatie tot de beschikbare middelen	De eventuele aanpassing is klaar tegen 30.09.2023.
		Het % van de onderzoekslocaties (op 1 jan 2020) die verder onderzocht zijn of waarbij de keuze voor de saneringsaanpak is gerealiseerd in 2023	33%
	We focussen op de grootste risico's	We werken een methodiek uit om de hoogst prioritaire locaties aan te wijzen en geven een aanzet om deze locaties op te volgen.	De informatie vanuit grondverzet, schadegevallen, diffuse verontreiniging en ambtshalve optreden leidt tegen 31.10.2023 tot een prioriteitsstelling.
	We behandelen ingediende rapporten op tijd.	- Percentage bodemonderzoeken behandeld binnen de decretale termijn - Percentage bodemsaneringsprojecten behandeld binnen de decretale termijn	75%
deelprogramma bedrijven	We stimuleren en ondersteunen de fondsen en de bodemsaneringsorganisaties bij bodemonderzoeken en bodemsaneringen	De bodemsaneringsorganisaties realiseren hun aandeel aan beschrijvende bodemonderzoeken (BBO) en opgestarte saneringen (BSW) tegen eind 2023	Tersana: 10 BBO's zijn afgerond en 8 BSW zijn opgestart Vlabotex: 18 BBO's zijn afgerond en 7 BSW zijn opgestart Bofas: 3 BBO's zijn afgerond en 10 BSW zijn opgestart
	Via externe begeleiding deblokkeren we locaties met aanslepende oriënterende onderzoeksplicht tegen 2024.	Opstart van een individueel begeleidingstraject	Jaarlijks starten we voor minimum 75 locaties de begeleiding effectief op.
deelprogramma besturen	We ontzorgen (boven)lokale besturen en publieke instellingen. Hiervoor voorzien we een oplossingstraject voor de historische risicogronden die onderzocht moeten worden tegen 2021, 2023 en 2027.	Voor de gemengde locaties zorgen we voor de coördinatie van de bodemonderzoeken. Hiervan zullen 75% van dergelijke gemengde historische risicogronden uit de basislijst van 01.01.2021, tegen eind 2023 zijn opgestart.	75% van de gemengde historische risicogronden waarbij eveneens de OVAM betrokken is, zijn opgestart.
	Om de lokale besturen te ontzorgen werken we voor de gemeenten een aanpak op maat uit.	Heel wat lokale besturen hebben nog niet onderzochte risicogronden in eigendom. Voor deze situatie realiseren we een aankoopcentrale waaruit het lokale bestuur verkennende, oriënterende en beschrijvende bodemonderzoeken kan afnemen.	15.12.2023
deelprogramma ambtshalve en particulieren	We voeren ambtshalve bodemonderzoeken en	We realiseren duidelijkheid over de verontreinigingssituatie op heel wat percelen.	cumulatief 5000 percelen
		Na het beschrijvend bodemonderzoek of de saneringwerken realiseren we een risicovrije oppervlakte om opnieuw te gebruiken.	cumulatief 800 ha
	We optimaliseren de ambtshalve werking	we pakken enkele pijnpunten binnen de ambtshalve werking aan en sturen werkmethodes bij	Diverse knelpunten zijn opgelijst, in 2023 selecteren we welke we aanpakken. Doel is minstens 3 aangepaste werkmethodes tegen 31/12
	We ontzorgen burgers via site-onderzoeken	Aantal gemeentes waarvoor we voor alle gronden uit de gemeentelijke inventaris (GI) een sitebesluit hebben opgemaakt	10
	We ontzorgen scholen via sectorprotocollen. We starten zelf de oriënterende bodemonderzoeken (OBO's) op voor de scholen met een onderzoeksplicht. Voor de scholen, die zich aangemeld hebben in het protocol starten we de beschrijvende bodemonderzoeken (BBO's) op.	OBO's cumulatief opgestart BBO's cumulatief opgestart van de dossiers gekend in 2020	Voor alle in 2022 gekende locaties zijn de OBO's opgestart. De lopende dossiers worden opgevolgd. Voor alle scholen die zich in 2022 hebben aangemeld zijn de BBO's opgestart
5.2	We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling	Aandeel dossiers van de OVAM-brown- en blackfieldportfolio (status 1 januari 2020) waar tegen eind 2024 een volgende stap in de procedure van het Bodemdecreet is gezet.	80%, waarvan 60% tegen eind 2023
	We detecteren nieuwe potentiële brown- en blackfields	We breiden de bestaande portfolio van ca. 200 brown- en blackfields uit.	5 nieuwe locaties in 2023

	We zetten onze vastgoedportefeuille in om maatschappelijke doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren.	We werken een visie en een plan van aanpak uit. Hierbij tonen we verhoogde aandacht voor de sites met een bebossings- of natuurpotentieel.	eind 2023
5.3	We onderzoeken waterbodemonverontreiniging en saneren waar mogelijk	We werken een kader uit om duidelijk te maken wanneer na een waterbodemonderzoek waterbodemonverontreiniging nodig is.	eind 2024
	We voeren de Europese Projecten Narmena en Resanat uit.	RESANAT: Het voortgangsrapport en het eindrapport zijn ingediend bij Interreg. NARMENA: - De saneringswerken aan de Winterbeek en Grote Calie zijn afgerond. - De saneringswerken aan de Grote Laak zijn gestart. - De planten in de fyto-remediatievelden zijn geïnoculeerd. - De monitoring ter hoogte van de drie pilotgebieden loopt.	RESANAT: De eindrapportage is ingediend. NARMENA : - De civieltechnische werken aan de Winterbeek zijn afgerond medio 2023. - De constructed wetland aan de Grote Calie, inclusief de aanplant en de eerste onderhoudsbeurt, is afgerond in het voorjaar van 2023. - De civieltechnische werken aan de Grote Laak zijn eind 2023 gestart. - De fyto-remediatievelden zijn geïnoculeerd medio 2022. - De baseline monitoring is uitgevoerd bij de drie pilotvelden. De postinterventiemonitoring is voor 30% afgerond eind 2023.
	We leggen een aanpak voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems voor aan de Vlaamse Regering	Aan de hand van praktijkcases brengen we de relatie tussen waterbodemonverontreiniging en het oppervlaktewater in kaart. De potentiële hotspots (voorstudies van de hoogverdachte segmenten met waar nodig waterbodemonstaalnames) worden in kaart gebracht. We onderzoeken financieringsmogelijkheden voor waterbodems. De beschikbare data in de Waterbodemonverkenner worden publiek gesteld. In de Standaardprocedure voor het oriënterend bodemonderzoek nemen we het onderzoek van de waterbodem ter hoogte van het lozingspunt op.	Op basis van de resultaten van de onderzochte cases wordt de Code van goede praktijk voor waterbodems voor het deel risicobeoordeling opgemaakt De potentiële hotspots in hoogverdachte segmenten worden uitgebreid met PFAS-verdachte locaties en worden verder onderzocht. De resultaten zijn opgenomen in de Waterbodemonverkenner. Via een concreet dossier initiëren we het onderzoek naar mogelijke financieringsmogelijkheden. Via infosessies worden de betrokken stakeholders geïnformeerd over de functionaliteiten van de Waterbodemonverkenner. Medio 2023
5.4	Voormalige stortplaatsen zetten we optimaal in bij nieuwe maatschappelijke uitdagingen, bv. om een bos aan te leggen of natuur te laten ontwikkelen.	Aandeel uitgevoerde bodemonderzoeken op stortplaats-risicogronden, op 1 jan 2020 geïnventariseerd uit de gemeentelijke inventaris (G.I.)	80% in 2024
	We activeren voormalige stortplaatsen op het vlak van landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer.	We onderzoeken locaties die in 2022 werden geselecteerd in het bebossingsproject en screenen deze gericht op het bebossingspotentieel. In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen screenen we of de locatie onderbenut is op het vlak van landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer. We voorzien zowel inspiratiemateriaal als handvaten om stortplaatsen te activeren in functie van nieuwe maatschappelijke uitdagingen, zonder de randvoorwaarden en de financiële haalbaarheid uit het oog te verliezen. We zetten verder in op een datagedreven en GIS-gebaseerde aanpak van de stortplaatsen. We brengen de opportuniteiten daarbij in kaart, en werken verder aan de ontsluiting van beschikbare data. Hierbij fungeren de stortplaatsen als proeftuin voor een gelijkaardige maar bredere uitrol binnen de bodemafdeling in de toekomst.	Alle geselecteerde locaties uit 2022 worden onderzocht tegen einde 2023. Bij nieuwe ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen laten we de bebossingsmogelijkheid expliciet nagaan. Publicatie van een portfolio met voorbeeldrealisaties Een studie rond financiële haalbaarheid is opgestart We zetten kanskaarten in als signaalfunctie.
5.5	We zetten maximaal in op de preventie van nieuwe bodemonverontreiniging. We zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu	Binnen het jaar sturen we de exploitanten met een achterblijvend eerste periodiek onderzoek een brief. We behandelen de evaluatierapporten na een schadegeval binnen de 180 dagen.	95% 95%
	We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht	Binnen het jaar informeren we elke risico-inrichting die te laat is. We volgen deze inrichtingen actief op.	95% actieve opvolging laattijdige eerste periodieke onderzoeksplicht 75% actieve opvolging laattijdige decretale onderzoeksplicht
	We volgen schadegevallen van nabij op	We behandelen alle ingediende evaluatierapporten na een schadegeval binnen de 180 kalenderdagen.	95% behandeld binnen de 180 kalenderdagen

		We vaardigen binnen de 30 dagen maatregelen uit voor de schadegevallen waar OVAM de bevoegde overheid is	95%
	We werken een nieuwe aanpak uit rond meldingen van bodemverontreiniging waaronder schadegevallen. Het resultaat hangt samen met de methodiek over de prioriteiten, zie ook 'We focussen op grootste risico's' onder punt 5.1.	We werken een eerste aanzet uit.	start voor 1/12/23
	Ook de opslagtanks voor stookolie om te verwarmen veroorzaken bodemverontreiniging. We stimuleren de oprichting van een fonds om de sanering van deze bodemverontreiniging te ondersteunen.	We ondersteunen en faciliteren de verdere opstart van het fonds	eind 2023
5.6	We evalueren in navolging van de POC de werking van het bodemdecreet en stellen een verbeterplan voor	Verbeterplan	eind 2024: voorstel van decreetswijzigingen
	De contouren van het toekomstig bodembeleid krijgen verder vorm.	Op basis van de analyse van de historiek en de input van de deelthema's uit ProPoPOC worden discussienota's opgesteld die met een extern expertenpanel worden afgetoetst en uitgewerkt.	Dit moet resulteren in een bodemagenda voor het EU-voorzitterschap (september 2023), een insteek voor de toekomstige Vlaamse Regering (mei 2024) en de ondersteuning van het regeerakkoord en de beleidsbrieven in de periode tot mei 2025.
	We herevalueren het project 2036 met de PFAS-crisis in gedachten	voorstel aanpassing project 2036	eind 2023
	We voeren het PFAS-actieplan uit	We voeren tijdig de afgesproken acties uit binnen het beschikbare middelenkader	100%
6	We versterken de bodemkwaliteit via bodemzorg	We activeren het bodembewustzijn.	stijgend
6.1	We versterken het circulair landgebruik	We werken een kader uit voor circulair bodem- en landgebruik. Dit kader zet in op en draagt bij aan een duurzaam en hoogwaardig (her)gebruik van land en bodem. Het kader omvat bv. het gebiedsgericht grondverzet, de aanpak van restverontreiniging en de gebiedswerking.	in gebruik eind 2024
	We stimuleren oplossingen rond het hergebruik van bodemmaterialen en rond het optimaal hergebruik als bodem. We herevalueren de grondverzetsregeling en houden hierbij rekening met de aanbevelingen van de Parlementaire OnderzoeksCommissie.	We ontwikkelen nieuwe Codes van Goede Praktijk (CvGP), passen bestaande CvGP's en de standaardprocedure Technisch Verslag aan en starten met de implementatie. Vanuit onze rol in het samenwerkingsverband met de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) ondersteunen we bij de opstart van een databank grondverzet en starten we met data- en informatiedeling met de relevante betrokkenen: de erkende bodembeheerorganisaties, de overheden, de erkende bodemsaneringsdeskundigen. Voor de bodembeheerorganisaties stellen we adviezen en vervolgacties op vanuit de conclusies van de uitgevoerde audits in 2022. We bereiden beleidsvoorstellen over de rolinvulling voor. We werken aan een procedure met objectieve criteria voor de melding van bodemverontreiniging die vastgesteld wordt tijdens de opmaak van een technisch verslag.	eind 2023
	We stimuleren oplossingen rond het hergebruik van bodemmaterialen en rond het optimaal hergebruik als bodem.	We passen gebiedswerking toe binnen de overeenkomst met de Antwerpse haven.	De verkenningen 'gebiedsgerichte aanpak grondverzet' is afgerond begin 2023. Een aantal aspecten van deze verkenningen worden verder uitgediept in 2023.
	We inspireren regio's om binnen een gebiedswerking bodemzorg en circulariteit vorm te geven.	We passen gebiedswerking bij bodemzorg toe binnen de overeenkomst met de Antwerpse haven. Binnen het OpenRuimtePlatform zet het programma Grondzaken verder in op een geïntegreerde samenwerking met de Vlaamse overheidsinstanties rond bodemkwaliteit en bodemzorg. Samen met de VLM en de afdeling VPO van het departement Omgeving voeren we de studie 'Beleidsscan bodem' voor het Mollennetwerk van Grondzaken uit. Het departement Omgeving initieerde een opdrachtcentrale om gezamenlijk met verschillende partners in een gebied tot realisaties te komen. Wij werken hieraan mee.	De verkenningen 'gebiedsgerichte aanpak grondwaterbeheer' is afgerond begin 2023. Een aantal aspecten van deze verkenningen worden verder uitgediept in 2023. De 'Beleidsscan bodem' voor het Mollennetwerk van Grondzaken is, samen met de VLM en de afdeling VPO van het departement Omgeving, afgerond eind 2023. We leveren op tijd input aan het initiatief van het departement Omgeving.

6.2	We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid future proof	Een beleidsaanpak voor de nieuwe uitdagingen zoals diffuse verontreiniging en emergent contaminants is uitgewerkt. Een praktisch handelingskader voor bodemzorg is uitgewerkt. Hierin pakken we bodemkwaliteit integraal en regeneratief aan in samenwerking met onze sleutelpartners.	in gebruik einde 2024
	We stellen een plan van aanpak voor het beheer en de aanpak van diffuse bodemverontreiniging op. We vertalen dit naar beleidsondersteunende instrumenten.	We werken de thematische aanpak van diffuse bodemverontreiniging verder uit. Bij landbouwgronden en lijntrajecten (= (auto)wegen, spoorlijnen, waterwegen, ... en hun omgeving) verwachten we de grootste kans om diffuse verontreiniging aan te treffen, waardoor we hier de focus op leggen in 2023. We ontwikkelen beleidsinstrumenten in overleg met de landbouwsector.	eind 2023
		We werken ondersteunende instrumenten verder uit (bv. Wat is acuut risico? Bv. Systeem van gebruiksadviezen voor diffuse bodemverontreiniging). We starten een bodemmeetnet voor diffuse bodemverontreiniging op.	eind 2023
	Via een samenwerking binnen het beleidsdomein, met het Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG) en in de internationale Europese context zorgen we ervoor dat de belangrijkste groepen van opkomende stoffen worden aangepakt.	We bouwen het EmConsoil platform verder uit met onze partners. We werken samen met onze partners een beleid over zeer zorgwekkende stoffen uit. We brengen onze ervaring in bij het uitwerken van een beleid op Vlaams niveau. We zien erop toe dat er rekening wordt gehouden met de volgorde in de keten om 'dweilen met de kraan open' te vermijden. We starten een MKBA-studie op om de beleidsmaatregelen voor PFAS in bodem en grondwater te prioriteren. We breiden het normeringskader voor PFAS verder uit. Voor enkele andere zeer zorgwekkende stoffen werken we een normeringskader, methodieken voor risico-analyse, en een aanpak uit .	We bouwen in 2023 het EMConSoil platform verder uit en bereiden het symposium ENSOr5 (voorjaar 2024 - EUVZP) voor. eind 2023
	We verhogen het bewustzijn rond bodemzorg. Via Soil+Land Stewardship maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem.	We geven de aanpak bodemzorg concrete handen en voeten binnen de dagelijkse werking van het OVAM-doelgroepenbeleid o.a. via de opdracht 'Iedere dag Bodemzorg'. We bouwen verder aan een handelingskader voor bodemhandelingen en onderzoeken een juridische verankering bij de wijziging van het Bodemdecreet. We onderzoeken het gebruik van bodemgezondheids-indicatoren voor de toekomstige ruimtelijke prioritering van het bodembeleid. We bereiden de deelname aan de Soil Deal Living Labs voor OVAM-praktijken verder voor.	De opdracht Iedere dag Bodemzorg inventariseert kansen voor de implementatie van bodemzorg in de dagelijkse OVAM-praktijken en diept een aantal kansrijke ideeën verder uit om tot een aangepast kader met rolverdeling te komen tegen eind 2023, met vervolg in 2024. De opdracht 'prioritering van bodemhandelingen voor de opmaak van een handelingskader' is eind 2023 afgewerkt. De juridische verankering van het handelingskader via een bodemzorgplicht is voorbereid tegen eind 2023. Een opdracht rond het inzetten van indicatoren voor integrale bodemkwaliteit is, in samenwerking met andere partners, gelanceerd tegen eind 2023. Een ondersteuning voor deelname aan de Soil Deal Living Labs is voorzien eind 2023.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
7	We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030	digitale dienstverlening	100% in 2030
7.1	Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	stelsel operationeel	2024
	MATIS (materialeninformatiestelsel) wordt opgebouwd	Een module voor het verzamelen van gegevens over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen is beschikbaar in de MATIS-applicatie	medio 2023
		Reeds gemelde gegevens in MATIS worden gebruikt voor een verbeterde en deel geautomatiseerde kwaliteitscontrole en data-validatie	derde kwartaal 2023
		Rapporten voor meldende partijen ikv return on investment worden ter beschikking gesteld	doorlopend
		Gegevens over digitale identificatieformulieren worden uitgewisseld met de OVAM en gebruikt ikv tracering en handhaving	einde 2023
	Informatie-gedreven uitbouw van de bodemzorg	We werken samen met de partners binnen de PFAS-werkgroep Datahandling aan het centraliseren van PFAS-analyses uit verschillende milieucompartimenten.	2023
		We digitaliseren en centraliseren de analysedata uit technische verslagen grondverzet bij de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). In 2023 voorzien we de nodige technische en juridische omkadering.	2023
7.2	De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal.	aantal ontsloten datastromen	jaarlijkse stijging
	Datastrategie in praktijk	In de datastrategie zijn een aantal vervolgstappen gedefinieerd om verder te kunnen groeien naar een datagedreven organisatie. We zetten in de praktijk in op technologie (dataplatform), data governance (datakwaliteit) en - indien opportuun voor specifieke businesscase(s) - datacultuur.	uitrol in de praktijk via concrete businesscase(s). Mogelijke businesscase(s): 1) ontsluiten van ruwe data, bv. kruispuntgegevensbank Omgeving, MAGDA, DOV, ... 2) ontsluiten interne rapportering (bv. asbest, Matis). Rekening houdend met afspraken geheimhoudingsverklaring en principes informatieveiligheid, Ontsluiten externe rapportering (bv. Matis, return on investment externe stakeholders). Rekening houdend met afspraken geheimhoudingsverklaring en principes informatieveiligheid 3) verder uitrollen principes data governance met focus op datakwaliteit, master/referentie data en semantische standaarden (bv. OSLO)
	We verspreiden bodeminformatie als motor voor de realisatie van een bodemsaneringsbeleid.	De OVAM levert de bodemattesten binnen de decretale termijn af.	99%
		Het bodemattest past in een bredere informatieontsluiting waarbij we locatiespecifieke gegevens plaatsen binnen een omgevingscontext. Hiervoor geven we naast het juridisch luik (bodemattest) vorm aan een complementaire ruimtelijke component (geoloket) en een informatief gedeelte. In 2023 starten we met de realisatie en realiseren we een basisversie van dit drieluik. Deze versie kan vervolgens verder worden uitgebouwd.	2023
	Een laagdrempelige toegang tot bodeminformatie is cruciaal om bodembewust te handelen	We realiseren informatieverspreiding, zowel via generieke platformen: het geoloket, de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) ... als via platformen die informatie op maat kunnen aanbieden, bv. de Woningpas, de Benchmarktool. We werken samen met de DOV om bodemdata beter te ontsluiten	2023
		Binnen het partnerschap met de DOV wordt een nieuw themaloket vormgegeven onder de DOV-Verkenner. In 2023 wordt een eerste versie gepubliceerd. Het loket zal vervolgens gefaseerd verder uitgebouwd worden om OVAM-specifieke data en informatie centraal en breed te ontsluiten.	2023
	Verplichte rapportages	De EU rapportages worden digitaal en tijdig ter beschikking gesteld	100%
		Jaarlijkse rapportering over de OVAM acties in het Vlaamse Energie en Klimaatplan 2021-2030	Tijdig en kwaliteitsvol
	Materialenbeheer en klimaat	Minstens 3 onderzoeken opgeleverd, o.m. 1) model voorraadbeheer toegepast op een nieuwe sector 2) onderzoek naar relatie tussen CE en biodiversiteitsverlies 3) evolutie materiaalgerelateerde emissies bij kimaatneutraliteit	tegen eind 2023

7.3	Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024.	volledig digitale dossierbehandeling	90%
	Beheer van ambtshalve opdrachten	We realiseren een efficiënt en effectief beheerssysteem voor de voorbereiding en uitvoering van ambtshalve opdrachten.	2020 - 2024
	We beheren het grondeninformatieregister	We evalueren en verbeteren het grondeninformatieregister met het oog op onze strategische risico's en doelen.	2020 - 2024
	Privacy en Informatieveiligheid	Het beschikbaar serieregister wordt actueel gehouden op gelijkaardig VO-niveau en ikv procesbeheer.	jaarlijkse rapportage aantal nieuwe processen toegevoegd aan serieregister jaarlijkse rapportage aantal geoptimaliseerde processen gewijzigd in serieregister
	Graduele ontsluiting en integratie mbt (één van) de 5 VO-loketten.	We onderbouwen de VO-doelstellingen (cf. ondernemersloket) voor een brede implementatie binnen alle VO-loketten. Hiervoor ontwikkelen of implementeren we nieuwe/beschikbare componenten voor andere toepassingen.	Outcome 2023 = graduele ontsluiting EVOA op loket e-loket ondernemers

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm
8	We halen onze doelstellingen door onze medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten	De acties uit ondernemingsplan zijn gerealiseerd zoals vooropgesteld	90%
8.1	We beschikken steeds over een personeelsbezetting die toelaat onze doelstellingen te realiseren	vastgesteld PEP % ingevulde aantallen en competenties van het PEP (jaarlijkse behoefte)	op elk moment 95%
	Strategische personeelsplanning	De doorkijk met betrekking tot de personeelsbehoefte wordt jaarlijks bijgesteld.	Bijlage bij het OP 2023
	Mobiliserend loopbaanbeleid	We stimuleren binnen de organisatie levenslang leren, bespreken groei- en doorstroommogelijkheden, en stellen doorgroeitrajecten op, dit op basis van de stretegische prioriteiten	Najaar 2023
		We volgen de ontwikkelingen van het vijfsorenbeleid van de VO op en voeren tijdig uit.	afhankelijk van de timing van de VO
		Renumeratiebeleid	- uitwerken beleid voorjaar 2023 - Implementatie van het beleid midden 2023
8.2	Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM	tevredenheidsscore via de tweejaarlijkse personeelspeiling	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling
	Geïntegreerd Welzijnsbeleid	Actieplan psychosociaal welzijn opstellen als onderdeel van GPP uiterlijk tweede kwartaal van 2023	eerste kwartaal van 2023
		Uitvoering JAP 2023 en Opmaakt JAP 2024	- continu - positief advies op het EOC van december 2023
		Opmaak van het psycho-sociaal welzijnsplan 2023 -2027	midden 2023
		Arbeidsreglementering: evaluatie van het "hybride werken"	na 6 maanden werken in een genormaliseerde situatie buiten de zomermaanden (voorjaar 2023)
		Ziektecijfers worden gemonitord en maatregelen om ziekteafwezigheden te verminderen worden genomen	De ziekte-indicatoren evolueren gunstig.
9	We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	onderzoek naar draagvlak en gedrags(intenties)	positieve evolutie tov 2018
9.1	Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	aantal samenwerkingen t.o.v. het aantal beoogde samenwerkingen	stijgend
		Strategie heroriënteren in communicatieplan 2023	2023
9.2	Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	uitgevoerde acties	aantal
	Externe communicatie	Opmaak en uitvoering strategische communicatieplannen voor acties voorzien in het communicatieplan 2023	2023
		De kernthema's vertalen we ook in een geïntegreerd contentplan dat gebruik maakt van alle corporate kanalen en de link legt met de interne communicatie.	continu
		Uitvoering vernieuwd corporate communicatieplan 2023	2023-2024
		Vernieuwing platform Voedselverlies --> kostwinners.be	kwartaal 1&2
	Interne communicatie	Jaarlijks plan interne communicatie, opgesteld in nauwe samenwerking en kruisbestuiving met HR, inclusief evaluatie.	2020-2024
10	We verhogen het maturiteitsniveau van de OVAM in de periode 2019-2024	gewogen gemiddelde maturiteit	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling
10.1	We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli	De (deel)plannen (OP, ICT, communicatie, onderzoek en vorming) zijn gedragen, tijdig en SMART geformuleerd	100.00%
	Doelstellingenmanagement	ondernemingsplan en BBT zijn goedgekeurd	resp. 31 maart en 28 oktober

	Proces- en risicomanagement	Het risicomanagementsysteem wordt verder geïmplementeerd en geëvalueerd op haar praktische toepassing.	voorjaar 2023
	Belanghebbendenmanagement	We actualiseren het belanghebbendenmanagement op strategisch niveau in functie van de strategische doelstellingen	2023
	ICT en informatiebeheer	Beschikken over een BCP als hanteerbaar werkinstrument (uitvoeren van testen - actueel houden) De ICT-planning wordt opgemaakt voor 31 maart van elk jaar en uitgevoerd.	Aantal uitgevoerd BCM-testen Beschikken over actuele documentatie Beschikken over goedgekeurd ICT-plan op 31 maart Stand van uitvoering is zichtbaar voor de klant
10.2	We verbeteren onze organisatieprocessen	De ratio beleidskredieten/apparaatskredieten	gelijk aan of hoger dan het vorige jaar
	Communicatie	De OVAM verbetert de kwaliteit van haar standaardbrieven. De opgelijste brieven worden herschreven volgens de principes van Heerlijk Helder.	12/31/2023
	Financieel beheer	De continuïteit van de boekhouding blijft gegarandeerd in Orafin.	De boekhoudprocessen blijven onder controle in Orafin. Beschikken uiterlijk eind 2023 over de aangepaste procesdocumentatie voor de interne klanten als Orafinproces volledig geïmplementeerd en onder controle is binnen OVAM.
	Facility	De OVAM beschikt continu over een aangepaste werkruimte in het kader van het hybride werken in het VAC Mechelen tijdens en na de ombouw van het kantoorgebouw. Het welzijn van de OVAM-medewerkers wordt steeds gegarandeerd. In 2025 beschikt de OVAM over een goed uitgeruste werkomgeving in het VAC Mechelen. Samen met het HFB werken we een plan uit om de impact van de verbouwing op onze werking te minimaliseren. We vragen hierbij extra aandacht voor hinder tijdens de werkzaamheden op kantoor.	Beschikken over meerdere verslagen overname gebouw in Mechelen tussen HFB (projectleider) en OVAM Met het oog op de tweede verhuifase in oktober 2023 komt de werkgroep welzijn VAC Mechelen 4 keer (per kwartaal) samen in 2023. Monitoren van het aantal beschikbare vs. werkplekken in gebruik in 2023.
	ICT en informatiebeheer	De OVAM vervangt het huidige documentmanagementsysteem (DMS) door Sharepoint (Microsoft 365) met als doel kennisdeling binnen (en buiten) de organisatie en samenwerken aan documenten.	Terugkoppelmoment DR 1 na functionele analyse en workshop (go - no go beslissing op DR) Terugkoppelmoment DR 2 na proof of concept Sharepointsites Organisatieproces, Bedrijfsproces, Project X (go - no go beslissing op DR)
10.3	We voeren de 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring uit.	de acties van het jaarlijkse plan zijn uitgevoerd	80%
	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	we reduceren onze hoeveelheid restafval: in onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria: we streven naar een reductie van onze CO2-uitstoot en primair energieverbruik. we volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op we stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOP-principe.	15% tegen 2023 t.o.v. 2013 (i.e. 13,7 kg/persoon/jaar) jaarlijkse opvolging van implementatie duurzaamheidscriteria in aankopen: rapportage in MVO-jaarverslag Reductie van 55% CO2-uitstoot tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015 (streefwaarde = 208,3 ton CO2; afkomstig van de verwarming van ons kantoor en de uitstoot van onze dienstverplaatsingen (dienstvoertuigen, eigen wagens en vliegvluchten). Reductie van 27% primair energieverbruik tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015 (streefwaarde = 3.492.393 kWh/jaar). Actieplan psychosociaal welzijn opstellen als onderdeel van GPP uiterlijk tweede kwartaal van 2023 Monitoring van optimaal gebruik dienstwagens en gebruik app NMBS voor openbaar vervoer volgens het STOEP-principe

10.4	We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling, -verwerking en bodemsanering	de uitvoering van kritieke en essentiële processen	100%	
		gepast gevolg aan meldingen die acute risico's voor het leefmilieu inhouden of de dienstverlening op Vlaams niveau verstoren	100%	
	PFAS-crisis en POC-aanbevelingen	We evalueren de PFAS-crisis en de POC-aanbevelingen, formuleren ontwikkelpunten en voorzien specifieke begeleiding voor de medewerkers waar nodig	9/30/2023	
	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	We ontwikkelen met VMM en AZG onder coördinatie van departement Omgeving een structureel gezamenlijk beleid rond zeer zorgwekkende stoffen. Voor OVAM leggen we nadruk op het vlak van afvalstoffen- en bodembeheer. Relevante elementen: - De hub ZZS vormt een netwerkstructuur tussen de betrokken entiteiten - We onderzoeken de oprichting van een sectoraal fonds voor de sanering van bodem- en waterverontreiniging met ZZS.	12/31/2023	
10.5	We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer.	We ondernemen een gepaste actie na de rapportage van negatieve keuringen, audits of testen in het kader van kwaliteitsborging.	100%	
		We zorgen voor een effectieve en gedragen bodemregelgeving door deze op het geschikte niveau uit te werken. De regelgeving en de richtlijnen zijn op elkaar afgestemd.	We starten de cocreatie met de sector op om de standaardprocedure voor bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg te vernieuwen.	opstart voor 01/12/2023
			We zetten het advies van de POC voor een robuust kwaliteitszorgsysteem voor de bodemsaneringsdeskundigen om in gewijzigde wetgeving. (1) We verankeren de rol van kwaliteitsverantwoordelijke bij de bodemsaneringsdeskundige. (2) We voegen het aantonen van 'ervaring' toe als voorwaarde voor handtekeningsbevoegdheid voor module 1 of 2. (3) We kunnen	In het voorstel tot wijziging van het Vlarel zijn de rol van de kwaliteitsverantwoordelijke, de voorwaarde 'ervaring' en een aanpassing naar strengere sanctionering opgenomen.
		Via een efficiënt en effectief kwaliteitszorgsysteem zorgen we dat de bodemsaneringsdeskundigen betrouwbare partners zijn in het bodembeleid.	We verzamelen kwaliteitsmetingen van zowel interne als externe bronnen en bieden die aan de bodemsaneringsdeskundigen aan.	De bodemsaneringsdeskundige heeft via een portaal toegang tot zijn resultaten van de kwaliteitsmetingen en het sectorgemiddelde. Via een supervisie-dashboard kunnen wij trends waarnemen. We hanteren een verscherpte sanctionering bij de opvolging van de bodemsaneringsdeskundigen.

DEEL 2 – RAPPORTERING BOORDTABEL 2022

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportage
1	We geven invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	De werkagenda's zijn gerealiseerd	100% tegen 2025	
1.1	Het team Vlaanderen Circulair zorgt voor de coördinatie van de werkagenda's en de transversale werking rond de hefbomen, in opdracht van de publiek-private stuurgroep Vlaanderen Circulair.	de werkagenda's en de hefbomen zijn operationeel	voorjaar 2022	100% operationeel, maar kwetsbaar (veel taken en opportuniteiten, maar personeelsgebrek of -wissels, en afhankelijkheid van externe engagementen)
	Governance Vlaanderen Circulair	- aantal stuurgroepen VC (en bureaus) georganiseerd - aantal bijeenkomsten centrale Projectgroep VC - State of the Union (bredere stakeholdergroep) georganiseerd - Kompasgroep VC samengesteld en samengebracht	- 4 keer/jaar - maandelijks - minstens 1 - minstens 2 keer	De stuurgroep ging vier keer per jaar door. De projectgroep vergaderde maandelijks. Het werk rond de roadmap: toekomstbeelden, werkagenda's en hefbomen werden gepresenteerd op de State of the Union op 25 april 2022.
	Roadmap CE	-Door stuurgroep VC goedgekeurde tekst roadmap: documenten klaar voor event en communicatie naar buiten toe: toekomstbeelden en de 6 werkagenda's (hefbomen). - opstart opvolging en rapportering Stuurgroep VC -start scenario-ontwikkelingen met Steunpunt CE	maart 2022 - einde 2022	De Toekomstbeelden voor de lange termijn zijn uitgeschreven en inspirerende beelden werden opgemaakt. De zes werkagenda's zijn uitgewerkt en de uitvoering is opgestart. De hefboomwerking is van start gegaan.
	Werkagenda's: facilitatie VC	- kerngroepen 6 werkagenda's in opstart gefaciliteerd - goedkeuring van 1e rollende programma voor werkagenda's door SG - engagementen werkagenda's voorgesteld en getekend	- doorlopend - december 21 of februari '22 - maart 2022	De zes werkagenda's zijn opgestart en begeleid door Vlaanderen Circulair, daar waar nodig ondersteund met extern onderzoek en facilitatie. Het programmamanagement is verder uitgewerkt en de toekomstige rapportering is voorbereid.
	Hefbomen: transversale coördinatie VC	facilitatie en begeleiding van de transversale hefbomen circulaire economie:	doorlopend 2022	Zie hieronder

	- beleidsinstrumenten: trekkers VC en Denuo: afstemming Vlaams en lokaal beleid, Europees beleid en doorstart Intra-belgisch Platform;	doorlopend 2022	1) Lokaal Circulair ligt op schema; highlights van dit jaar: - grondige verkenning (en publicatie) - communicatie en website - 5x regionale ontmoetingsdagen - 100 organisaties aangesloten - begeleidingstrajecten en andere activiteiten (CoPs, Atria) gestart of ingepland voor 2023; - actieve bijdrage aan diverse fora (oa SDG Masterclass Provincies, SDG netwerk VVSG, platform Limburg, Lerend netwerk Afvalbeleid, EU ECESP LG Cities & Regions.) - opstart CCRI Pilot - OVOPs voor onderzoek en begeleiding in 2023 (koppeling lokale klimaat en CE-plannen en stedenwerking algemeen) - 1-op-1 advies in kader van samenwerkingsverbanden OVAM en enkele steden en gemeenten, provincies en POMs. Hefboom beleid is opgestart en komt tweemaandelijks samen. Onderzoek is opgestart via Steunpunt CE-Center en Onderzoek rond preventie in de kaderrichtlijn afval. Het intra-Belgisch Platform CE kreeg in juni 2022 een officieel mandaat en startte met Bureau en vier werkgroepen. Eerste overleg met de stakeholders is voorzien op 15 dec.
	- circulair aankopen trekkers Fac.Bedrijf en The Shift: VC doet uitvoering werkpakketten ProCirc; VZ Europese Leadershipgroup procurement; ICT, digital & procurement	doorlopend 2022	Uitvoering activiteiten ProCirc volgens planning, voorzitterschap ECESP LG on circular procurement, ondersteuning voorbereiding GDDZ
	- onderzoek: trekkers VITO en KUL. VC volgt op: steunpunt CE, onderzoeksagenda en monitor CE	doorlopend 2022	Nieuw Steunpunt CE-Center is opgestart, eerste werkjaar is afgerond en planning tweede werkjaar is opgestart.
	- communicatie: trekker VC: sensibilisering en instrumenten en tools, voorbeeldtrajecten, kennisplatformen, Vlaams en Europees uitdragen van VC-roadmap,	doorlopend 2022	doorlopend: regelmatige nieuwsbrieven, veel tractie rond allerlei activiteiten van de partners VC via sociale media, actualisering websites (havens, CE-Center, Bouw, Aankopen, Lokaal... en voorbereidend onderzoek nieuwe globale site.

		- jobs en skills: trekker WSE: VC volgt op: Circulair Werk(t) (ESF-oproep), bootcamps en leertraject C-Martilife, ecodesign challenge voor studenten, just transition, SBO-Project MICHELLE, opmaak Green Skills Roadmap voor Vlaanderen	doorlopend 2022	- De hefboomwerking Jobs&Skills is opgestart, trekkerschap ligt bij WSE. - De subsidiëring van de 12 Circulair Werk(t) hubs is met één jaar verlengd, zij blijven operationeel tot eind 2023. - Vanuit het team VC zijn zowel het SBO-project MICHELLE als de Green Skills Roadmap actief verder opgevolgd. - Implementatie en succesvolle afronding van de eerste editie van het Circular Ambassador Program, met slotevent op 08/12/2022. - Voorbereidingen, regionale stakeholders buy-in voor de volgende editie in 2023- CAP Belgium- en opstart inschrijvingen CAP Belgium. Naast het CAP traject werd binnen de EU Cmartlife educatie actie E2 in 2022 volgende additionele impact bereikt: - 726 studenten werden geïntroduceerd in de circulaire economie via VC sessies - 330 professionals maakten kennis met de basics van de circulaire economie via VC sessies - VC was actief betrokken in de CE herwerking- of creatie van 10 verschillende opleidingstrajecten in Vlaanderen
		- innovatie en ondernemerschap: trekker VLAIO: VC doet: calls, jury's en selectiecriteria van andere financiers CE, nieuwe businessmodellen	doorlopend 2022	- De hefboom I&O wordt getrokken door VLAIO, een kerngroep is daarrond actief met ondersteuning van Möbius. - Op 22 december werd in de schoot van deze hefboom ingezet op een groot netwerkevent tussen het VLAIO netwerk en de trekkers binnen de governance-structuur van VC.
		- financiering: trekkers Febelfin en PMV: VC trekker vooronderzoek (deadline 30 juni 2022)	doorlopend 2022	Onderzoek rond de financiering van de circulaire economie (uitgevoerd door KPMG) gebeurde in drie workshops met de stakeholders uit banken en fondsen, publieke financiers. Onderzoek wordt in finale versie voorgesteld aan de stakeholders op 20 december.
	Strategische projecten (cf. circulaire havens)	afhankelijk van de keuze en middelen die ingezet worden (besluitvorming stuurgroep VC)		Verkennd onderzoek 'Circular Port Monitor' is afgerond. Nieuwe website voor kennisdeling wordt voorbereid.
1.2	We nemen ons engagement op in de werkagenda's van Vlaanderen Circulair	De aan de OVAM toegewezen taken zijn uitgevoerd	100%	In uitvoering
	Werkagenda Bouw	- 1e rollend programma (werkagenda) beschikbaar - actieprogramma 2022 in uitvoering	- februari 2022 - vanaf maart 2022	We legden binnen de werkagenda werkpaden en acties vast. Na een succesvolle sessie op de State of the Union, werd de engagementsverklaring door verschillende partijen ondertekend. Na een bevraging naar trekkerschap werd de trekkers van de werkpaden en acties een eerste keer samengebracht op 13/06. Eind september vond de kick off plaats om de acties

	Werkagenda Chemie/kunststoffen	<ul style="list-style-type: none"> - 1e rollend programma (werkagenda) beschikbaar - actieprogramma 2022 in uitvoering 	<ul style="list-style-type: none"> - februari 2022 - vanaf maart 2022 	<p>Een eerste rollend programma met werkpaden en acties werd opgesteld. Nadien werd een bevraging opgestart naar de community om engagementen te bekomen voor dit programma. De uitvoering van het actieprogramma kwam goed op gang. OVAM heeft sterke vooruitgang geboekt in beleidsmatig werk over die zaken die als knelpunt werden gedetecteerd, met name:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle acties binnen het kunststoffenplan en C-martlife - het project rond zeer zorgwekkende stoffen : opmaak fiches, opstarten analyses - ontwikkelingen rond herziening KRL Afvalstoffen (i.k.v. voorzitterschap EU in 2024) - gemeenschappelijk standpunt OVAM – AGOP rond vergunnen van chemische recyclage - herziening richtlijn industriële emissies (chemisch recyclage, gelijk speelveld) - opvolgen herziening EVOA - opmaak Handleiding zelfbeoordeling grondstof - afvalstof (link met symbiose) - recyclagehub hub Vlaanderen – call 2 - opvolgen studies JRC / Eunomia (berekenen recyclage %, recycled content %)
	Werkagenda's Maakindustrie, Voeding, Bio-economie en Water	<ul style="list-style-type: none"> - deelname kernteam of op vraag expertise inbrengen in werkagenda 	<ul style="list-style-type: none"> - doorlopend tot eind december 2022 	<ul style="list-style-type: none"> - De Werkagenda Bio-economie werd vanuit het team VC actief ondersteund door de opstart van een ovop om participatief een ambitie uit te tekenen voor de bio-economie in Vlaanderen. Deze opdracht loopt nog door tot het voorjaar 2023. De andere werkagenda's werden verder opgevolgd en ondersteund. Belangrijk is de lancering van overheidsopdrachten voor programmamangement per werkagenda. Dit gebeurde via Vlaanderen Circulair. vier van de zes opdrachten werden toegewezen. Voor twee werkagenda's wordt de opdracht opnieuw gelanceerd in januari.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportage
2	We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	de prestaties van OVAM in het kader van de internationale werking worden beoordeeld in een kwalitatieve survey	positief	De internationale werking van OVAM wordt zowel binnen als buiten de OVAM positief gewaardeerd. Uit een in Q1 uitgestuurde bevraging valt een gemiddelde score op te tekenen van respectievelijk 8,4/10 (externe stakeholders) en 8,0/10 (OVAM-collega's). We gingen aan de slag met enkele van de aanbevelingen die in het kader van de survey werden geopperd, waaronder: * Engelstalige informatie over de OVAM als organisatie * strategie voor communicatie naar internationale stakeholders * inzicht geven in wat er loopt op EU niveau en relevant is voor OVAM.
2.1	We verbeteren de juridische en socio-economische randvoorwaarden voor het halen van de OVAM-beleidsdoelstellingen via beleidsbeïnvloeding, samenwerking en projectwerking	een bijdrage is geleverd of initiatief is genomen in de als relevant geïdentificeerde processen	100%*	Door aanpassingen in de teamsamenstelling werd er beslist om in de tweede helft van 2022 minder mandagen in te zetten op CE en meer mandagen op de thema's zorgwekkende stoffen en bodem. De inzet voor de EU en multilaterale dossiers waar concrete wetgevende voorstellen op tafel liggen, werd gehandhaafd.
	Beleidsbeïnvloeding in Europese en internationale kernprocessen zoals EU Actieplan Circulaire Economie, EU Voorzitterschap, Verdrag van Bazel, bodemgezondheid.	Tijdig ingebrachte standpunten in de als relevant geïdentificeerde beleidsprocessen	100%	* Als BE CCIM-piloot coördineerden we Belgische standpunten voor volgende EU en multilaterale dossiers: Bazel Conventie, herziening van de EVOA (Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen), Herziening Kaderrichtlijn Afval, EU Textielstrategie, Food Waste Reduction Targets. (comitologie), het EU Plastics Pact (inclusief beslissing in Q4 om ons engagement niet langer aan te houden), de herziening van de verpakingsrichtlijn en het Europees beleidskader bioplastics. * We waren actief betrokken in de EU Informal Plastics Packaging Discussion Group. * We droegen bij aan VL en BE standpuntvorming rond het internationaal verdrag kunststoffen, EU-dossiers bouw (EPBD en CPR), de ecodesignverordening, de critical raw materials act en de voor de OVAM relevante klimaatdossiers (ETS, ESR en RED). * We volgden de ontwikkelingen rond de bodemrichtlijn op.
	Internationale samenwerking met oog op kennis opdoen	studiebezoeken georganiseerd bij de als relevant geïdentificeerde koplopers	1 per koploper	OVAM was betrokken in een aantal studiebezoeken (zowel fysiek als virtueel), waaronder op de concrete topics: * textiel met Nederland; * verbod op vernietiging onverkochte goederen met Duitsland en Frankrijk; * PFAS-vervuilingsaanpak in bodem met NL; * PFAS in voedselverpakkingen met Denemarken.
		aanwezigheid in alle als relevant geïdentificeerde fora en netwerken	100%	We coördineerden BE feedback over de uitbreiding van het OESO lidmaatschap vanuit de context van handel in afval, we gaven feedback inzake het EPOC en WPRPW werkprogramma en vertegenwoordigden BE in de OESO WPRPW vergaderingen. We droegen bij aan het vastleggen van het UNEP IRP werkprogramma 2022-2025 en de budgetimplicaties.
		We zetten structurele bilaterale samenwerking op met goed gekozen partners.	minstens 2 structurele samenwerkingen tegen 2024	* Cultivering van de bestaande structurele samenwerking met Nederland (i.c. RWS en ministerie I&W), onder meer met een dagvullende uitwisseling op hoogambtelijk niveau, deelname aan een Handelsmissie rond circulair bouwen en input ter voorbereiding van de Vlaams-Nederlandse top 2023. * Opstart van een structurele samenwerking met Zuid-Afrika met een eerste deelname aan de VL-ZA Werkgroep Klimaat & Energie.
	Europese Projectwerking	De programma-beïnvloeding, interne coördinatie rond prospectie en initiatie evenals de uitvoering van Europese projecten draait optimaal.	5 initiatieven	Projecten Regiogreentex en ZeroW biowaste ingediend, goedgekeurd en opgestart. Indiening projecten Interreg Circulaire bouwen, LIFE bebossing stortplaatsen, Interreg Circulaire kantoormeubelen, voorbereiding project waterstof en aardgaswinning stortplaatsen, PFAS Willebroek voor LIFE. Alle lopende projecten tijdig gerapporteerd en audits goed verlopen.
2.2	We versnellen de mondiale transitie naar een circulaire economie via internationale samenwerking	uitnodigingen om kennisdeling van binnenlandse en buitenlandse delegaties krijgen aan de hand van het afwegingskader een gepast antwoord	100%	Door de lancering van een Engelstalige website worden we makkelijker gevonden. Het opnieuw toenemend aantal vragen voor kennisdeling met buitenlandse actoren, duidt op het blijvende belang van een strategische afweging aan de hand van het afwegingskader.
	Internationale samenwerking met oog op eigen kennis delen	een evenwichtig aantal deelnames aan delegaties met oog op kennisdeling (in binnenland en buitenland)	min 10 per jaar	* De OVAM engageerde zich het voorbije jaar tot diverse kennisdelingsmomenten, o.a. met Chili, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika. Een aantal aanvragen beantwoordden we negatief, o.a. vragen vanuit Schotland, Turkije en Duitsland. * Tientallen via de Engelstalige website ingestuurde en meer concrete vragen werden beantwoord.
2.3	We verhogen de Vlaamse internationale zichtbaarheid en beleidsimpact door sterker in te zetten op diplomatieke netwerken en benutten van samenwerkingsopportunities	de relevante partners, processen en events zijn geïdentificeerd	100%	OVAM entte zich sterker op prioriteiten die de Vlaamse Regering legt in haar politieke en economische diplomatie. Hiertoe werd de samenwerking met zowel het departement KBZA als FIT geheractiveerd.

	Economische diplomatie benutten met partners zoals FIT, Vlaio, Dept KBUZA	een structurele samenwerking met relevante partners in de Vlaamse (economische) diplomatie	minstens 2 partners	<p>* Samenwerking met het departement KBUZA werd aangehouden, met als voornaamste outputs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - presentatie over werking van OVAM en Vlaanderen Circulair tijdens de terugkeerdagen van het Vlaamse diplomatieke netwerk; - opstart van een testcasus voor het vertalen van een OVAM-beleidsdocument door het team 'Vertalingen' en dit in het kader van toekomstige kennisdeling met andere landen. <p>* Samenwerking met FIT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het kader van het opleidingstraject 'Circular Ambassador Program' werden met FIT mogelijke synergiën en samenwerkingsmogelijkheden verkend in aanloop naar de Europese editie in 2024.
2.4	We werken intergewestelijk en federaal samen voor afstemming op Belgisch niveau	interregionaal/federaal overleg om tot een noodzakelijke Belgische oplossing te komen	100%	Het Intra-Belgisch Platform is aan de slag gegaan met een hernieuwd mandaat. Een compromis over het ISA is bereikt.
	Intergewestelijke en federale samenwerking	Inzake interregionale samenwerking UPV: 1) ontwerp ISA is - in samenwerking tussen de 3 gewesten - uitgewerkt en overgemaakt aan de regeringen voor politieke besluitvoering 2) voorstel van uitvoerend samenwerkingsbesluit is opgesteld	1) eind 2022 2) medio 2023	Na veelvuldig overleg is beslist om de ontwerp tekst van het ISA UPV en het ISA Zwerfvuil samen te voegen tot één wettekst. Een ontwerp tekst werd op 15.07.2022 als mededeling geagendeerd op de Vlaamse Regering (en ook in de andere gewesten). Naar aanleiding van de consultatie die in dezelfde periode liep, zijn er nog een aantal knelpunten geïdentificeerd die verder besproken werden tussen de kabinetten van de drie gewesten. In november werd een compromis bereikt. Het dossier werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de VR op 16/12/2022.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportering
3	We bouwen risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040	Het afbouwtempo is voldoende om het geraamde asbestpassief tegen 2040 te verwijderen.	De hoeveelheid ingezameld en verwerkt asbestafval \geq hoeveelheid af te bouwen restsaldo tegen 2036 op jaarbasis	Het afbouwtempo evolueert in stijgende lijn
	Asbestbeleid	Eerste evaluatie van de voortgang van het asbestafbouwbeleid en het instrumentarium, met voorstel voor bijsturing en optimalisatie van het actieplan Asbestafbouw via nota aan de VR.	Nota Vlaamse Regering goedgekeurd voor het zomerreces.	De opvolgingsnota is via nota mededeling VR verschenen op VR in december.
3.1	Vanaf 2022 wordt elke koper geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest bij de aankoop van een woning	Elk gevraagd attest wordt afgeleverd vanaf 2022	100%	Elke gevraagd attest wordt afgeleverd via de asbestinventarisdatabank
	Asbestinventarisattest	De databanktoepassing is operationeel voor de marktwerking	30 juni 2022	De databanktoepassing was operationeel vanaf juli 2022. De aflevering van de eerste asbestattesten startte op 15 september.
		Het ministerieel besluit voor het certificatiereglement en het inspectieprotocol zijn gepubliceerd.	30-Apr-22	Het MB certificatiereglement en het MB inspectieprotocol werden op 22 april 2022 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
	Asbestfonds	Het ministerieel besluit voor de retributies is gepubliceerd. Nota VR ontwerp van oprichtingsdecreet voorgelegd aan F&B.	30-Apr-22	Het MB retributies werd op 22 april 2022 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
	Integratie thema 'asbest' binnen transversale (energie)renovatie-instrumenten	De aanvragen voor de geïntegreerde premie isolatie & asbest voor asbestdaken en -gevels worden gemonitord via periodieke opvraging van de gegevens bij het VEKA.	per kwartaal	In het kader van de bespreking in de opvolgingsnota aan de VR werd een update bij het VEKA bevestigd. Deze update werd meegenomen in de opvolgingsnota die in Q4 op de VR als mededeling verscheen. De integratie van het thema 'asbest' in (energie)renovatie kreeg ook een actualisatie in het VEKP. Dit vormt de basis voor verdere uitrol van gecombineerd ondersteuningsinstrumentarium.
3.2	Voor specifieke doelgroepen is een ondersteuningsinstrument voor asbestafbouw opgezet	Beschikbare middelen voor doelgroepinstrumenten vastgelegd	95%	>95% van de beschikbare middelen voor doelgroepinstrumenten is vastgelegd.
	Scholen	Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol (2018-2022) scholen worden vastgelegd	95%	De beschikbare middelen werden voor meer dan 95% vastgelegd.
	Sociale huisvesting	Nieuw protocol goedgekeurd	30-Jun-22	Nieuw protocol werd goedgekeurd en ondertekend.
		Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol sociale huisvesting worden vastgelegd.	95%	De beschikbare middelen werden voor meer dan 95% vastgelegd.
	Landbouw	Elke ontvankelijke aanmelding voor ophaling van asbestafval wordt uitgevoerd volgens gevraagde planning.	100%	De herverdeelde middelen werden vastgelegd. De ontvankelijke aanmeldingen worden ingepland.
	Zorginstellingen	Aanmeldingsloket en dossierbehandeling operationeel.	1 week na goedkeuring	Tussen 15 september en 30 oktober werd een call georganiseerd. De OVAM ontving 61 aanvragen voor inventarisatie en 40 voor verwijdering.
		Nieuw protocol goedgekeurd	30-Jun-22	Het sectorprotocol werd op 15 juli 2022 goedgekeurd door de VR en de ondertekend op 12 september 2022.
		Beschikbare middelen voor aanwending binnen het sectorprotocol zorg worden vastgelegd.	95%	De beschikbare middelen werden voor meer dan 95% vastgelegd.
	Lokale besturen	Beschikbare middelen voor toekenning als gesubsidieerd asbestproject bij lokale besturen worden vastgelegd.	95%	De beschikbare middelen werden voor meer dan 95% vastgelegd.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportering
4	We dematerialiseren maatschappelijke behoeften en sluiten materiaalkringlopen zodat het verbruik van primaire grondstoffen daalt	<p>Daling van de hoeveelheid restafval die verbrand wordt</p> <p>Voorbereiding voor hergebruik en de recycling van stedelijk afval</p> <p>De sorteer- en recyclagecapaciteit voor kunststoffen in VI.</p> <p>Substitutie-indicator uit MDO: alternatieve bouwmaterialen/totaal hoeveelheid bouwstoffen</p>	<p>-25% tegen 2030</p> <p>stijging tot 55% in 2025; 60% in 2030; en 65% in 2035</p> <p>verviervoudigd in 2030 tov 2015</p> <p>stijgende trend tov 2015</p>	<p>Hoeveelheid afval verbrand: laatst beschikbare cijfers zijn voor 2021, 1.799.048 ton = som HA en GBA met HA restafval verbrand/MBT = 927.081 ton en bedrijfsrestafval = 871.967 ton (Bron: https://ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval-en-gelijkaardig-bedrijfsafval). Update cijfer 2019 = 1.881.690 ton. Update cijfer 2020 = 1.848.234 ton.</p> <p>Hergebruik&recyclage van stedelijk afval : 57% voor 2020. Dit is de eerste berekening volgens de nieuwe rekenregels voor de EU-rapportering. Eerste inschatting, berekening komende jaren nog verfijnen.</p> <p>Sorteer- en recyclage kunststoffen: trend OK (5 nieuwe sorteerinstallaties + 5 nieuwe recyclagecentra in België voor verpakkingen). De nieuwe sorteerinstallaties zijn er gekomen door de uitbreiding van de blauwe PMD-zak, omdat er door de uitbreiding grotere hoeveelheden en meer fracties moeten worden uitgesorteerd voldeden de oude sorteerinstallaties niet meer. De nieuwe recyclage bedrijven zijn er gekomen om meer fracties uit de uitgebreide PMD-inzameling in eigen land te kunnen verwerken. Zo kunnen nu o.a. folies, PET (2 bedrijven), PP en residu bestaande uit gemengde kunststoffen in eigen land worden gerecycleerd.</p> <p>Substitutie-indicator uit MDO - geen stijging: laatst beschikbaar cijfer is voor 2018, 58% (= 36.976 kton / 63.925 kton). Het cijfer voor 2015 is ook 58% (38.608 kton / 66.765 kton). Update MDO substitutie-indicator voor 2022 zal pas eind 2023 beschikbaar zijn Bron: https://omgeving.vlaanderen.be/nl/samenvatting-van-de-cijfers-uit-het-mdo.</p>
	Materialendecreet en Vlarema	<p>1) 1e principiële goedkeuring door de VR van Vlarema 9</p> <p>2) definitief goedgekeurd door de VR van Vlarema 9</p>	<p>1) medio 2022</p> <p>2) eind 2022</p>	<p>Vlarema 9 werd op 29 oktober een eerste keer principiële goedgekeurd na een lang afstemmingstraject met de stakeholders en het kabinet. De adviezen van VTC en Mineraad/ SERV zijn ontvangen eind november en eind december en worden verwerkt tegen eind januari 2023. Definitieve goedkeuring zal vermoedelijk pas tegen medio 2023 kunnen gebeuren.</p>
4.1	Het primair materiaalgebruik in de bouw daalt door circulair ontwerp en hoogwaardig valorisatie van bouw- en sloopafval	<p>Hoeveelheid gestorte breekresidu's</p> <p>Verhouding LMRP/HMRP</p> <p>Productie hoogwaardig betongranulaat (als maat voor hoogwaardigheid)</p> <p>Aantal unieke gebruikers per jaar in Totem</p>	<p>dalende trend</p> <p>stijgende trend</p> <p>stijgende trend</p> <p>stijgende trend</p>	<p>Hoeveelheid gestorte breekresidu's: 2019: 50.945 ton > 2020: 37.984 ton > 2021: 26.525 ton (bron: Jaarrapport Heffingen 2021)</p> <p>Verhouding LMRP/HMRP: LMRP/HMRP daalt van 47% in 2019, naar 39% in 2020 en 29% in 2021. Voorlopig cijfer voor 2021 (enkel obv cijfers Copro, nog geen info van Certipro).</p> <p>Productie hoogwaardig betongranulaat: 43,195 ton in 2021. Aandeel hoogwaardig tov totaal betongranulaat stijgt van 0,16% in 2019, naar 0,19% in 2020 en 0,80% in 2021. Voorlopig cijfer voor 2021 (enkel obv cijfers Copro, nog geen info van Certipro).</p> <p>Aantal unieke gebruikers per jaar in Totem: 2605 unieke gebruikers (in 2022, en stijgend)</p>
	Nieuw Preventieprogramma "Circulair bouwen", voortbouwend op de conclusies van Proeftuin en Green Deal	<p>1) ontwerp-preventieprogramma goedgekeurd</p> <p>2) actieprogramma 2022 voor alle werven met indicatoren en budget</p> <p>3) communicatiestrategie uitgetekend</p>	<p>1) eind maart 2022</p> <p>2) eind juni 2022</p> <p>3) eind 2022</p>	<p>1) De Vlaamse Regering heeft het beleidsprogramma in het tweede kwartaal goedgekeurd. Voor de goedkeuring door de Vlaamse Regering werd naast het beleidsprogramma een zakelijk plan voor de uitvoering ervan uitgewerkt.</p> <p>2) Voor de negen werven zijn actiefiches voorbereid en is de planning verfijnd. Bij het uitrollen van het beleidsprogramma is veel aandacht gegaan naar de afstemming met de werkpaden van de Werkagenda Bouw binnen de transitie geleid door Vlaanderen Circulair. Naar het eind van het vierde kwartaal hebben we een systeem van opvolging van de inspanningen en belangrijke indicatoren opgezet. Dit werken we samen met de stakeholders begin 2023 verder uit samen met de planning van de werkzaamheden tot eind 2024.</p> <p>3) zie ook Werkagenda Circulair Bouwen. Intussen is ook de reflectie opgestart voor het consolideren, afstemmen en communiceren over verschillende Circulair Bouwen initiatieven binnen de Werkagenda: Green Deal Circulair Bouwen, Community of Practice (CoP), beleidsprogramma...</p>
	Proeftuin Circulair Bouwen met potentieel voor ontwerpen en optrekken van nieuwe gebouwen met minder, maar circulair gebruik van grondstoffen	<p>1) Eindrapport beschikbaar</p> <p>2) Lessen geïntegreerd in de mid-term review van nieuwe preventieprogramma Circulair bouwen</p>	<p>1) eind 2022.</p> <p>2) medio 2025</p>	<p>De proeftuin loop op zijn einde. Voor de drie onderzoeksvragen werden vier "praktische handvaten" uitgewerkt.</p> <p>1. Praktijkgids "Wegwijs in de toepassing van technische oplossingen bij veranderingsgericht (ver)bouwen"</p> <p>2. Draaiboek "Sleutel mee aan de synergiën voor business in een circulaire bouw"</p> <p>3. Draaiboek "Juridische FAQ bij circulaire overheidsopdrachten"</p> <p>4. Vlaamse beleidsmatrix voor lokale besturen</p> <p>Deze deliverables zijn voor 95% klaar. De documenten zijn momenteel in nazicht bij OVAM en Vlaanderen Circulair voor feedback. Op basis van deze terugkoppeling zullen de laatste wijzigingen en aanvullingen worden doorgevoerd. In januari 2023 zal dit onderzoek opgeleverd worden.</p>
	Veranderingsgericht bouwen	Gids voor veranderingsgericht bouwen klaar	eind 2022	<p>De opdracht loopt. De informatie van de cocreatie-sessies wordt verwerkt en een eerste voorstel voor de opbouw van de gids werd reeds kort toegelicht. Wellicht zal de gids per typologie opgebouwd worden en voor een aantal vaak voorkomende/relevante typologieën verder uitgewerkt worden. Deze uitwerking zal grotendeels in 2023 plaatsvinden.</p>

<p>Ontwikkelen van een meetsysteem voor de milieu-impact van materiaalgebruik in gebouwen</p>	<p>TOTEM: - integratie" technische installaties" - extra indicatoren toegevoegd</p>	<p>1) eind juni 2022 2) eind 2022</p>	<p>1) De technische installaties (eerste lading) zijn beschikbaar in de TOTEM-testomgeving, achter de schermen. 2) Het mogelijk maken van het rekenen met output-parameters van de EPB-software zal de komende weken beschikbaar komen in de testomgeving. Ook de herwerking van de TOTEM-interface is voor 90% klaar in de testomgeving.</p> <p>Het lanceren van deze nieuwe TOTEM-versie in de publieke versie wordt echter uitgesteld naar het eerste kwartaal van 2023 omdat het belangrijk is voldoende tijd te nemen om al deze nieuwe functionaliteiten uitgebreid te (laten) testen door experts. We voorzien dus dat eind 2022 de ontwikkelingen achter de schermen klaar zijn, zodat begin 2023 volop ingezet kan worden op testen en het voorbereiden van de effectieve update voor het publiek (documentatie en FAQ's aanpassen, etc.).</p>
	<p>Gebouwenbibliotheek: uitbreiding met minstens 25 doorrekeningen voor verschillende gebouwtypologieën, als voorbereidende stap op benchmarking van het M-peil</p>	<p>eind 2022</p>	<p>Gebouwenbibliotheek: 42 gebouwen (20 unieke gebouwen) zijn gemodelleerd in TOTEM, de technische installaties moeten nog toegevoegd worden. De doorrekeningen lopen dus goed, maar er kruipt wel meer tijd in per gebouw dan verwacht. Als de vertrouwelijkheidsovereenkomst met VEKA rond is, kunnen er meer gebouwen gebruikt worden. Extra elementen: Voorstel uitgewerkt om M-peil in het Vlaams Energie- en Klimaatplan op te nemen. Eerste resultaten van het Steunpunt CE Center in verband met klimaatwinst van M-peil worden in december 2022 verwacht.</p>
	<p>Bouwwerkpaspoort: verkennende studie naar de uitwisseling van gegevens tussen verschillende instrumenten (omgevingsvergunning, sloopinventaris, TOTEM, BIM, ...) beschikbaar</p>	<p>eind 2022+E10</p>	<p>De studie paspoortvergelijking (VITO) is opgeleverd. Wat de business analyse betreft werd een tussentijds rapport opgeleverd. De studie "Implementatie bouwwerkpaspoort" is gegund en een nieuwe case in kader van Bouwwerkpaspoort is voorgesteld aan OIS. Daarnaast werden vier gesmaakte Community of practice (CoP) over het paspoort georganiseerd ihkv de Green Deal Circulair Bouwen, en een workshop in kader van de Werkgenda Bouw.</p>
<p>Selectieve inzameling en hoogwaardige afzet van bouw- en sloopafval</p>	<p>1) actieplan 'hergebruik in de bouw' opgesteld 2) actieplan voor hoogwaardige recycling opgesteld</p>	<p>1) eind 2022 2) eind 2022</p>	<p>Verschuiving van taken heeft gezorgd voor een achterstand op het uitwerken van de actieplannen zelf. De onderzoeksopdracht VISUM werd in het laatste kwartaal gegund. Op 16/12 werd het project via een startvergadering op gang getrokken (looptijd in 2023 ongeveer 6 maanden). Het doel van VISUM is het karakteriseren van recyclagetrajecten van niet-steenachtige bouwmaterialen en het bepalen van optimalisatiemogelijkheden.</p>
	<p>1) MB voor EHR Bouwstof goedgekeurd 2) Voorstel voor aanpassing van het EHR voor gerecycleerde puingranulaten en KBS voor puin van sorteerinrichtingen klaar, in opvolging van het nieuwe EHR Bouwstof</p>	<p>1) 30 juni 2022 2) 1 oktober 2022</p>	<p>1) Het bepalen van de scope en uitwerking van de inhoud vergt meer overleg dan ingeschat. Er zijn verscheidene overlegmomenten met Denuo en de certificatie-instellingen geweest. Op 20 oktober was er overleg met kabinet over plan van aanpak en openstaande inhoudelijke punten. We wachten op schriftelijke input van Denuo om een nieuwe versie van het EHR bouwstof voor te leggen op een nieuw overleg met de sector op 31 januari 2023. Timing is om in eerste kwartaal 2023 het voorstel van EHR bouwstof aan het kabinet over te maken. 2) Voorstel van MB uitgewerkt voor schrappen van het verbod om na 1 januari 2023 LMRP als HMRP te verwerken. Begeleidende brief van de minister geeft aan dat er een nieuw EHR met strikte uitkeuring HMRP komt van zodra aanbod LMRP voldoende groot is. Het EHR gerecycleerde granulaten, en KBS voor puin van sorteerinrichtingen schuiven daarom door naar 2023.</p>
	<p>Evaluatie van de wetgeving voor sloopopvolging, de praktische werking en de standaardprocedures om de gewenste recyclageresultaten op het terrein te realiseren</p>	<p>evaluatierapport beschikbaar tegen eind 2024</p>	<p>Nog niet gestart, pas tegen eind 2024 op te leveren</p>
	<p>Wetgevend voorstel klaar voor: 1) maximale selectieve inzameling aan de bron van zowel bouwafval als sloopafval obv resultaten proeftuin, deel urban mining. 2) het vermijden van laagwaardig gebruik van grondstoffen</p>	<p>zie timing Vlarema 9</p>	<p>1) Voorstel voor apart kader bouw- en sloopafval is niet meegenomen in Vlarema 9 document dat aan IF is overgemaakt, maar er is wel een engagement om dit in tweede lezing in te schuiven. Aan dit voorstel wordt momenteel gewerkt. Na een voorstel vanuit OVAM en overleg hierover met VSOR en Denuo hebben we nu een tegenvoorstel van Denuo ontvangen, en feedback van VSOR. We werken toe naar een afgestemd voorstel tegen eind januari 2023. Pas als duidelijk is of en welk voorstel in Vlarema zal worden meegenomen kan het traject voor uitrol ervan uitgewerkt worden. 2) Opgenomen in Vlarema 9 (wijziging aanvraagprocedure GV met toepassingsgebied bouwstof);</p>
<p>4.2 De hoeveelheid consumptiegoederen in het restafval daalt door meer preventie, hergebruik en selectieve inzameling</p>	<p>Totale hoeveelheid huishoudelijk afval De hoeveelheid bedrijfsrestafval (*) De hoeveelheid huishoudelijk restafval (*) Aandeel drankverpakkingen dat wordt ingezameld en gerecycleerd. Aandeel van alle plastic verpakkingen dat wordt gerecycleerd.</p>	<p>dalende trend daling met -15% tegen eind 2022 daling tot 138 kg tegen eind 2022 90% tegen 2022; 95% tegen 2025 65% tegen 2023; 70% tegen 2030</p>	<p>Totale hoeveelheid HA = OK. Laatste beschikbaar cijfer is voor 2021: 471,16 kg/inw. Dalende trend sinds 2013: 521,63 kg.inw. Laatste jaren eerder stabiel. Hoeveelheid bedrijfsrestafval = NOK: Laatste beschikbaar cijfer is voor 2021: 871.967 ton of 789.635 ton gecorrigeerd voor tewerkstelling. Dit is een daling van 5,2% tov 2013. Hoeveelheid huishoudelijk restafval = bijna OK. Laatste beschikbaar cijfer is voor 2021: 140,39 kg/inw. Bron: https://ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval-en-gelijkaardig-bedrijfsafval Drankverpakkingen : trend OK 2020 totaal selectief ingezameld en gerecycleerd 91% (leden FP, zonder polyAl fractie drankverpakkingen en zonder recuperatie metalen uit assen) en 94% (leden FP met recuperatie metalen uit assen). Aandeel plastic verpakkingen : trend stijgend 2020 51,7% (oude berekeningsmethode en 46,1% (nieuwe berekeningsmethode)</p>

Nieuw Uitvoeringsplan voor lokaal materialenbeheer (opvolger UP HA&GBA)	1) Socio-economische studie en plan MER klaar 2) Ontwerp-uitvoeringsplan klaar voor officiële goedkeuringsprocedure	1) eind maart 2022 2) eind september 2022	In 2022 is het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval (Lokaal Materialenplan) vorm gegeven in het voorjaar en in openbaar onderzoek gegaan tijdens de zomer. De opmerkingen van het openbaar onderzoek werden verwerkt in het najaar en een nieuwe versie van het plan is naar IF verstuurd half november, samen met de afgewerkte plan-MER, socio-economische analyse en zakelijk plan. Het antwoord van IF wordt verwacht eind november, waarna het politieke proces van goedkeuring kan opgestart worden (IKW's). Dit maakt een finale goedkeuring van het nieuwe plan door de Vlaamse regering mogelijk tegen begin 2023.
Monitoring van beleid: sorteeranalyses	Sorteeranalyse bedrijfsrestafval: opleveren finaal rapport met gegevens en beleidsconclusies	eind 2022	Eind 2021 en begin 2022 zijn de twee meetcampagnes uitgevoerd, zowel op bedrijfsrestafval aangeleverd in rolcontainers, in afzetcontainers over alle sectoren heen, als in specifieke sectoren. De resultaten zijn verwerkt, goedgekeurd door directieraad en het eindrapport is gepubliceerd op de website. Een evaluatie met OWS, Valipac en Fost Plus werd uitgevoerd ter bespreking van de 'lessons learned' en zaken die we kunnen meenemen naar de volgende campagne in 2026,
Afbouw van het bedrijfsrestafval	Sectorspecifieke ondersteuning en sensibilisering: 1) coördinatie thema 'afval' binnen Green Deal Duurzame Zorg 2) gerichte communicatie naar minstens 3 sectoren	1) continu 2) eind 2022	1) In 2022 is de Green Deal duurzame zorg opnieuw opgestart onder het trekkersschap van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De inhoud en governance structuur werd met de initiatiefnemers bepaald. De OVAM heeft zijn trekkersschap voor de werkgroep afval en materialen herbevestigd. Kick-off wordt gepland maart 2023.
	Sectoroverschrijdende communicatie: 1) communicatiecampagne selectieve inzameling uitgevoerd 2) collectieve inzameling bedrijfsafval: best practices ter beschikking gesteld	1) eind 2022 2) eind 2022	1) De communicatiecampagne selectieve inzameling is verschoven naar 2023. In 2022 was er overleg met partners in mei en oktober rond richting en 'tone of voice' van de communicatiecampagne. Verdere uitrol en lancering van de campagne is voorzien in 2023 2) De best practices worden nog niet structureel gedeeld, maar we ondersteunden in een aantal concrete projecten: - Inhoudelijk opvolgen van Vlaanderen Circulair project 'Grensland Circulair' (afgerond eind oktober 2022) en disseminatie van de projectresultaten via diverse fora. - Advies collectieve inzameling op ad hoc vragen van BT Haasrode, shopping center Malinas, Stad Hasselt, NextGen Antwerpen en ZNA. - Betrokkenheid bij project REFLIP (KuLeuven) en deelname aan workshop in mei. - Betrokkenheid bij VLAIO Lerend Netwerk 'Bedrijventerreinen in Transformatie' - bijdrage aan workshop 'afval' tijdens event 2/12 in Gent. - Betrokkenheid bij Masterplan GEP Zellik - loopt verder in 2023,
	Wetgevend traject: - centraal non-conformiteitenregister wordt gecontroleerd - steekproef van individuele registers opgevraagd	2 keer per jaar 2 keer per jaar	Het centraal non-conformiteitenregister: er werden tot nu toe 27.133 meldingen gemaakt voor 8.150 unieke vestigingen. In juni en in december werden er respectievelijk bij 19 en 15 IHM's het non-conformiteitenregister bedrijfsrestafval opgevraagd. Daarmee komt het totaal aantal gecontroleerde IHM's op 49 (2021 en 2022). Administratieve controle wordt uitgebreid met opvragen van: voorbeeldcontract met klant en ketencontract. 8 bedrijven dienden een aanvraag in tot een afwijking op het verbrandingsverbod voor bedrijfsrestafval van individuele inzamelingen voor de eerste helft 2023. 7 dossiers werden positief beoordeeld. In totaal wordt er een afwijking aangevraagd voor 371.500 ton.
Betere selectieve inzameling van huishoudelijk restafval	1) visitaties met focus op grote steden en intercommunales met veel gemeenten met overschrijdingen 2) samenwerkingsverbanden met (centrum)steden	1) 3 grote steden en 6 IC's 2) met elke centrumstad minstens 1 opvolgoverleg	1) Re-visitaties bij die IC's waarvan de cijfers 2020 nog hoog zijn. De meeste IC's hebben al na de eerste visitatie acties ondernomen, ook met oog op nog strengere doelstelling in nieuw plan. Opgestarte acties zijn a. BA afsplitsen b. tarieven en/of volume vd huisvuilzakken aanpassen c. gft-inzameling opstarten of verbeteren (bakken ipv zakken bij Incovo) d. grofvuilinzameling op RP beter controleren e. communicatie verbeteren (IVM, Imog). Gevisiteerde IC's in 2022: IVOO, IVBO, Incovo, Intradura, IVM, IVIO, Igean, IBOGEM, Limburg.Net, Mirom-Menen, Mirom-Roeselare, MIWA, IMOG en stad Antwerpen, Diest. Aangezien Brugge en Oostende nog steeds niet in orde zijn met hun retributieregeling, hebben we deze grootsteden niet apart gevisiteerd maar meegenomen in de visitatie bij IVBO en bij IVOO. 2) Met de volgende steden werd in 2022 een Samenwerkingsverband-overleg georganiseerd: Mechelen, Sint-Niklaas, Antwerpen (2X), Genk, Gent, Aalst. Op vraag van Kortrijk en Turnhout, is hun overleg ingepland in januari 2023. Voor Roeselare en Dendermonde kon nog geen geschikt moment worden gevonden, ondanks meermaals aandringen van onze kant. Met Eeklo heeft geen overleg meer plaatsgevonden, en stellen we voor het Samenwerkingsverband te beëindigen om tijd te maken voor nieuwe steden.
Subsidies lokale besturen	Optimale besteding van de middelen	VAK: min. 95%	VAK: 99,92% besteed
	Besluit VR en MB goedgekeurd	medio 2022	BVR: goedkeuring 15 juli 2022 MB: laatste stappen goedkeuringsproces
Selectieve inzameling van bio-afval	1) gft- en groenafval: campagne voor betere selectieve inzameling uitgevoerd 2) beleidskeuze voor inzamel- en verwerkingsscenario huishoudelijk bioafval gemaakt 3) selectieve inzameling cf. KRL Afval ingevoerd	1) eind 2022 2) medio 2022 3) 1 januari 2024	1) De campagnes over groenafval én gft afval worden uitgesteld naar voorjaar 2023 aangezien dit in 2022 niet meer kon worden ingepland bij team communicatie. 2) De modaliteiten voor bioafvalinzameling bij huishoudens zijn opgenomen in het ontwerp LMP. 3) Via Vlarema 8 werd het beheer van bioafval cf. de kaderrichtlijn afval omgezet.

Productketen verpakkingen	1) Beoordelen van de voorstellen van de sector voor ecomodulatie op basis van hun potentiële impact om niet-recycleerbare verpakkingen uit te faseren tegen 2025 2) Prioriteitennota OVAM voor de nieuwe erkenning van Fostplus voorbereid	1) jaarlijks tegen 1 oktober 2) eind 2022	Een lijst met verpakkingen om onder het ontradend tarief te brengen is opgemaakt en overlegd binnen de werkgroep ecomodulatie. Het gaat om verpakkingen gekleurd met carbon black, biologisch afbreekbare verpakkingen, papier/karton met coating aan beide zijden, flexibele aluverpakkingen (bv zak koffiebonen, papierverpakking met alu). Na goedkeuring door de IVC krijgt Fost Plus wel nog de mogelijkheid om voor twee jaar de toepassing van dit ontradend tarief uit te stellen, om aanpassingen aan de verpakkingen mogelijk te maken. 2) De prioriteitennota voor de nieuwe erkenning is klaar en op 15 december goedgekeurd door de DR.
	Green Deal tussen overheid en distributie om het aandeel wegwerpverpakkingen op de markt te verminderen: 1) ondertekening 2) werkplan 2023 klaar	1) 31 maart 2022 2) eind 2022	1) De Green Deal werd op 11 maart 2022 ondertekend in bijzijn van Minister Crevits en Minister Demir. De 100 ondertekenaars engageerden zich om tegen 1 september een concreet project in te dienen. Van de 90% die een project indiende, werd meer dan 80% goedgekeurd. Zes van deze projecten ontvangen ook financiering ten belope van 80% met een max. van 100.000 euro. 2) Werkplan 1/9/'22 - 31/08/'23 is goedgekeurd door de Stuurgroep Green Deal Aanders Verpakt. Dit jaar vonden een workshop, twee webinars, een thematisch event en twee netwerkevents plaats. Er werd regelmatig gecommuniceerd via nieuwsbrief, LinkedIn en de website. Die laatste krijgt dit jaar nog een afgesloten deel voor GDAV-deelnemers.
	Gebruik van bekertjes en cateringmateriaal op evenementen: 1) begeleiding en cases opzetten voor complexe, open events 2) tussentijdse evaluatie leidraad handhaving samen met Afd. HH en gemachtigde toezichthouders van gemeenten 3) cateringmateriaal bij VO en lokale besturen: bevraging inzet	1) minimum 5 cases 2) medio 2022 en eind 2022 3) eind 2022	1) Het evenemententeam begeleidde in 2022 acht lokale besturen met de implementatie van herbruikbare bekertjes en eetgerei op een lokaal overheidsevenement gaande van 200 tot 80.000 bezoekers. Bovendien is er samengewerkt en info uitgewisseld met acht andere evenementen rond inzet van cateringmateriaal, impact op afval en organisatie. 2) Rond de 95%-inzameling van wegwerp drankrecipiënten volgde de OVAM in samenwerking met Afdeling Handhaving en gemachtigde toezichthouders van gemeenten achttien evenementen en festivals op. Zowel voor, tijdens als nadien is er aan uitwisseling en informatie-inzameling gedaan. De evaluatie hiervan is samengevat in een nota. 3) Er vonden informatiesessies plaats bij alle afvalintercommunales en bij vier provinciebesturen. Zes fysieke netwerk -en inspiratiemomenten voor organisatoren en gemeentes zijn georganiseerd. De inzet van herbruikbaar eetgerei is bevestigd via de VVSG en VVP, de bevindingen zijn gebundeld in een nota.
	Preventie voedselverpakkingen: studie naar opportuniteiten om éénmalige voedselverpakkingen te verminderen	eind 2022	Bestel is uitgestuurd, onderhandelingen afgerond. Best and final offer verwacht tegen 24/11 zodat gunning geregeld is voor einde van het jaar.
Productketen Luiers	1) Selectieve inzameling kinderdagblijven en rusthuizen wettelijk verankerd 2) Voorstel van Vlaams instrument dat het beste geschikt is om de selectieve inzameling en recyclage van luiers te organiseren en te financieren 3) Keuze voor herbruikbare luiers stimuleren: herhaling KWITTEN-campagne (nog af te stemmen met team P&C)	1) zie timing VlAREMA 9 2) eind 2022 3) eind 2022	1) In het LMP is de invoering van een verplichte selectieve inzameling luiers bij KDV en WZC opgenomen, gekoppeld aan een UPV, en te starten in loop van 2025. 2) Recyclagevoorwaarden én invoering UPV luiers tegen 2025 was in ontwerp VlAREMA 9 opgenomen, maar werd op vraag van kabinet geschrapt. Mineraad/SERV vragen in hun advies bij VlAREMA 9 om de UPV terug in te voeren en de startdatum vast te leggen. In de tweede call RecyclingHub werd een investering in luierecyclage geselecteerd voor subsidie. 3) KWIT-luier campagne is gelanceerd op 10/10. Alle communicatiemateriaal én e-book is verstuurd naar een breed netwerk, waaronder Opgroei en VVSG, om verder te verspreiden. Tegelijkertijd startte Vlaanderen Circulair haar WBL-campagne via hun social media-kanalen. Eind november publiceerde stad Gent hun rapport "Omschakeling van kinderopvang naar WBL" van CityD-Wes. OVAM en Vlaanderen Circulair hebben hieraan meegewerkt;
Productketen Textiel	Impactanalyse van de invoering van een UPV of gelijkaardige instrumenten uitgevoerd, met als doel: - hergebruik van textiel te verhogen - promoten van duurzaam textielgebruik - sluiten van kringloop van textiel door hoogwaardige recyclage	eind 2022	Het project is afgerond. De impactanalyse werd besproken op de directieraad die akkoord was om de UPV textiel in het ISA te laten staan. In 2023 komt er een vervolgotraject om de OVAM-visie rond UPV uit te werken.
Productketen Vistuig	Implementatie SUP-richtlijn voor vistuig: 1) wettelijke verankering principe aanvaardingsplicht (AVP) 2) bijkomende inhoudelijke invulling AVP klaar 3) ontwerp-tekst AVP-convenant klaar	1) zie timing VlAREMA 9 2) medio 2023 3) medio 2024	Juridische omzetting: zie VLAREMA 9. Praktische uitwerking is opgestart: keten (incl. producenten en invoerders) wordt in kaart gebracht door ILVO in kader van CMARLIFE-studie. Concrete afstemming met stakeholders is voorzien medio 2023.
	Optimaliseren verwerking vistuig (C-Martlife - actie 17) 1) studies en ondersteuning van de pilootprojecten gestart 2) finaal rapport, m.i.v. de resultaten van de pilootprojecten, en de aanbevelingen voor beleidsmakers en sector	1) eind 2022 2) eind 2023	Studie is opgestart en wordt uitgevoerd door ILVO. Kick-off meeting is gebeurd, stuurgroep wordt momenteel samengesteld. Tussentijdse rapportering is voorzien tegen 15 december 2022.

4.3 Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt	De totale hoeveelheid selectief ingezameld stedelijk afval met het oog op recyclage Aandeel van de recycleerbare fractie van huishoudelijk én bedrijfsafval dat bijkomend wordt gerecycleerd Aandeel gerecycleerd materiaal dat wordt gebruikt in PET-verpakkingen De hoeveelheid bio-afval gerecycleerd via biologische verwerking	77,5% in 2030 50% tegen 2030 25% tegen 2022; 50% tegen 2025 stijgende trend	De totale hoeveelheid selectief ingezameld stedelijk afval met het oog op recyclage: 68,3% HA in 2021. Bron: https://ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval-en-gelijkaardig-bedrijfsafval . Aandeel van de recycleerbare fractie van huishoudelijk én bedrijfsafval dat bijkomend wordt gerecycleerd: geen dalende trend (nog veel recycleerbaar afval aanwezig) PET-flessen: in 2021 bestond gemiddeld 37% van het totaal aangegeven tonnage PET-materiaal in drankverpakkingen uit rPET De hoeveelheid bio-afval gerecycleerd via biologische verwerking. Voor 2021 werd in totaal 1.065 kton bioafval (huishoudelijk en daarmee vergelijkbaar bioafval van bedrijven) verwerkt via biologische verwerking: 390 kton gft afval (gft verwerking.) + 75 kton groenafval (als structuurmateriaal gebruik door gft verwerkers) + 675 kton groenafval (groencomposteringen) Bron: Vlaco/Team Bio
Vlaanderen als recyclagehub uitbouwen (met focus op luiers, asbest, textiel, matrassen, kunststoffen).	1) Eerste call afgerond 2) Tweede call afgerond 3) Evaluatie van het steunmechanisme uitgevoerd	1) eind februari 2022 2) 1 december 2022 3) eind 2022	1 en 2) De volledige 30 mio euro is toegewezen via twee calls. In totaal werden veertien investeringsprojecten ondersteund. 3) Na call 1 werd een eerste (proces)evaluatie van het steunmechanisme uitgevoerd. Actualisatie hiervan na call 2 moet nog gebeuren, maar is voorzien tegen eind januari 2023.
Symbioseplatform	1) Brede uitrol van het platform, met focus op de sectoren bouw, textiel, bio en voeding 2) Technische optimalisatie, o.a. - data-uitwisseling tussen andere platformen mogelijk maken; - gebruikersgemak van het online platform verhogen.	1) 25% meer gebruikers tov 2021 2) eind 2022	1) Samen met Port of Antwerp-Bruges werd eind 2021 een symbiosewedstrijd opgezet. Twee projecten ontvingen steun en verdere opvolging vanuit het Symbioseteam in 2022. Het symbioseteam fungeerde als lokale partner bij het voorstellen van het Europees symbioseplatform 'CircLean' tijdens een online event. Verder werd een continue opvolging en ondersteuning van gebruikers van het online symbioseplatform gegarandeerd. Van november 2021 tot en met november 2022 steeg het aantal geregistreerde ondernemingen op het Symbioseplatform van 203 tot 260, een stijging met 28%. Het aantal gebruikers ten opzichte van 2021 wordt nog meegedeeld. Een evaluatie is voorzien in 2023. 2) In 2022 werd een studie uitgevoerd naar de noden vanuit de bouw met betrekking tot hergebruik van materialen en de nodige aanpassingen aan de huidige werking van het online symbioseplatform. De resultaten hiervan moeten nog geïmplementeerd worden. Wel werden reeds andere functionaliteiten geïntroduceerd ter verhoging van het gebruikersgemak, zoals mogelijkheid tot toevoegen van afbeeldingen en beschikbaarheidsdata (vraag/aanbod) en een eerste aanzet naar een gestroomlijnder transactie-proces.
Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn Opvolging dossiers in onregelmatige zelfanalyse Evaluatie regeling grondstofverklaringen: wetgevend voorstel	90% (ca. 85 dossiers) dossier in behandeling uiterlijk 2 weken na melding zie timing Vlarema 9	72%, laatijdige dossiers waren veelal beperkt te laat (1-10 dagen) Gezien wijziging in proces en toepassing kan deze indicator niet meer berekend worden De evaluatie is uitgevoerd en verbetervoorstellen zijn opgenomen in Vlarema 9
Uitvoeringsplan Kunststoffen	Tussentijdse evaluatie: evaluatierapport beschikbaar	31 maart 2023	Alle trekkers van de acties zijn geïnformeerd over de tussentijdse evaluatie. Alle externe trekkers rapporteerden over hun lopende acties en de werking van het overlegplatform. Er heerst tevredenheid over de werking van het overlegplatform, en de acties lopen goed. Enkel voor de acties waar VLIZ is aangeduid als trekker zou een bijstelling van scope/trekkerschap opportuun zijn. Voor de tussentijdse evaluatie van acties getrokken door OVAM zijn er interne werkafspraken gemaakt over inhoud en timings, om dit maximaal te aligneren met de C-martlife rapportage (interim report eerste projectfase). Eind januari 2023 wordt een eerste draft van de tussentijdse evaluatie opgemaakt.
Afzet voor kunststoffen stimuleren	1) wetgevend voorstel uitgewerkt: gebruiksverbod voor een aantal producten indien er geen bepaalde gehalte aan recycleaat wordt gebruikt 2) onderzoek naar de inzet van kunststofrecyclaten in nieuwe productcategorieën (buiten de bouwsector) klaar, inclusief beleidsconclusies 3) onderzoek naar de inzet van granulaat van gerecycleerde afvalbanden in producten aangekocht door de Vlaamse overheid	1) zie timing Vlarema 9 2) eind 2022 3) eind 2022	1) De Vlarema gebruiksverboden zijn op weg naar een tweede principiële goedkeuring. Alle voorstellen, mits kleine aanpassingen, hebben het gehaald. 2) De TWOL-studie werd eind december afgerond. Voor de studie werden vijftien prioritaire toepassingen geselecteerd, waarvoor we wilden onderzoeken met welke gerichte beleidsmaatregelen en acties, de inzet van recyclaten kunnen worden gestimuleerd. In een volgende stap zullen de voorgestelde beleidsaanbevelingen intern worden geanalyseerd om hieruit de verder OVAM-aanpak te destilleren. Dit voorstel zal begin februari geagendeerd worden op de directieraad. 3) Onderzoek zal niet uitgevoerd worden wegens niet prioritair en niet meer opportuun. EU overweegt verbod op gebruik rubbergranulaat van gerecycleerde afvalbanden in kunstgrasvelden. Gelet hierop en gelet op feit dat rubbergranulaat zorgwekkende stoffen bevat vinden we het niet opportuun om als overheid het gebruik van het granulaat in producten (met dan weer mogelijke milieu- en gezondheidseffecten) te stimuleren. De toekomst ligt volgens in de chemische recyclage van de afvalbanden, waarbij geen granulaat geproduceerd wordt maar wel een carbon black met andere toepassingsmogelijkheden. Er zijn momenteel drie bedrijven die potentieel zullen investeren in een pyrolyse-installatie voor afvalbanden in Vlaanderen.

	Composteren/vergisten van verpakt levensmiddelenafval optimaliseren	Richtlijnen voor het sorteren, inzamelen van (verpakt) voedingsafval in de retail, bestaande uit: - ontwikkelen van een protocol voor de behandeling van (verpakt) voedingsafval in de keten - ontwikkelen van een certificeringssysteem voor het produceren van biomixen uit (verpakt) voedingsafval	eind 2022	1) Voor richtlijnen voor het sorteren van (verpakt) voedingsafval in de retail verwijzen we naar de sorteeregels voor biologische afvalstoffen op de website van OVAM. De algemene principes en knelpunten van de retail in dit kader werden besproken op het stakeholderoverleg van 5 mei 2022. Er werd een afsprakenkader opgesteld. 2) Er werd een voorstel van procedure uitgewerkt voor staalname en monitoring van onzuiverheden in biomixen (zelftestmonitoring) 3) Er werd een ontwerp van beleidslijn en beslissingsmatrix opgesteld voor certificering van biomixen en digestaat. De uiteindelijke normen moeten nog worden vastgelegd.
	Bio-afbreekbare plastics	Opstellen van een positieve lijst van composteerbare en thuiscomposteerbare voedselgerelateerde verpakkingen en andere items die een rol kunnen spelen in de VFG-afvalstroom	eind 2023	De evolutie naar (voor)vergisting als belangrijkste technologie voor bioafvalverwerking leidt tot de vaststelling dat een lijst van (thuis)composteerbare materialen niet opportuun is voor bioafvalinzameling. De scope van de lijst zal in 2023 worden uitgebreid naar bioafbreekbare kunststof in andere toepassingsgebieden (vistuig, mulchfilms, serreteelt), binnen het lopende C-MARTLIFE project.
	Biochar	1) vergelijkende LCA-studie beschikbaar die het omzetten tot biochar positioneert tov de huidige courante verwerkingsmethode voor de stromen die het meest gebruikt worden voor de productie van biochar (houtige fractie groenafval, houtafval, bermmaaisel?, ...) 2) beleidsvisie goedgekeurd	1) eind september 2022 2) eind 2022	Door onvoldoende kennisbasis over de effecten van biochar werd de LCA studie niet uitgevoerd. De OVAM bereidde een visienota voor die op niveau van de interdepartementale werkgroep bio-economie werd besproken. Deze eerste aanzet voor een beleidsvisie wordt verder uitgewerkt in 2023, waarbij de link met het in november 2022 gelanceerde voorstel van de Europese Commissie inzake certificatie van koolstofopslag wordt gemaakt.
4.4	Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd	De hoeveelheid brandbaar afval die wordt gestort	dalende trend	In 2021 werd er in totaal 11.260 ton brandbaar afval gestort (aan het vol tarief). Dit is circa 2.000 ton minder dan de hoeveelheid brandbaar afval dat in 2020 gestort werd. (2019: 26.902 ton > 2020: 13.698 ton > 2021: 11.260 ton) (bron: Jaarrapport Heffingen 2021)
	Adviesverlening omgevingsvergunningen afvalstoffenbeheer	% adviezen afgeleverd binnen de wettelijke termijn evaluatie en waar mogelijk, voorstellen met het oog op het bevorderen van circulariteit.	95% (ca. 500 dossiers) eind 2023	96,6 % (571 van de 591 dossiers tijdig) Pas tegen eind 2023, in functie van de Vlarem-treinen waarop we kunnen inhaken
	Erkenning depollutiecentra afgedankte voertuigen	% dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90%	78%. De reden voor de laattijdige dossiers was veelal technisch: de dossiers waren niet terechtgekomen op het takenbord van de dossierbehandelaar waardoor hij ze niet tijdig kon behandelen. Naar het proces toe heeft dit enkel als effect dat het bedrijf later zijn erkenning heeft gekregen.
	Correct beheer van afvalstoffen die zorgwekkende stoffen (ZS) bevatten	1) Synthesenota beschikbaar (wettelijk kader, bestaand onderzoek en literatuur, beschikbare analysemethodes, technologieën en installaties) 2) Meetstrategie, met gefaseerde uitrol in deelcampagnes 3) Beleidsvisie uitgewerkt rond: "hoe kunnen circulaire economie (hergebruik en recyclage van producten met zeer zorgwekkende stoffen) en een veilig milieu met elkaar verzoend worden" 4) Ontwikkelen van generieke en specifieke richtlijnen/regels/plichten voor omgaan met ZS in afvalstoffen	1) eind maart 2022 2) nog te bepalen 3) eind 2022 4) in de loop van 2023	1) Het AMB-luik van de synthesenota is besproken op afdelings- en directieraad en afgerond. 2) Meetstrategie is opgesteld (focus op POP's met CMA-methodes). Opdracht voor uitvoering meetcampagne in 2023 is gegund op 14 december 2022. 3) Informatie voor onderbouwen beleidsvisie is deels verzameld en verwerkt. Wordt verder gezet in 2023 (cf. projectfiche 2023).
	Heffingen op verbranden/storten	Het verder optimaliseren van het sturende effect van de afvalheffingen in 2022 met focus op volgende punten: 1) voorstellen voor de verdere optimalisatie van het sturend effect van de heffing (invoeren van verlaagd tarief voor storten pvc-residu's, aanpassen tarief illegaal beheer van afvalstoffen); 2) opmaak van een raamwerk en een roadmap voor het herwerken van het deel heffingen in het Materialendecreet (afdeling 2 van hoofdstuk 5 artikel 44-65),	1) tegen BO 2023 (= voorstellen klaar tegen 30.06.2022) (indien mogelijk deels eventueel in kader van BA2022) 2) eind 2022 (= raamwerk en roadmap voor het herwerken van het deel heffingen in het Materialendecreet klaar tegen 30.09.2022)	Stavaza 31/12/22. Voorstellen zijn opgenomen in het programmadecreet dat op 14 december 2022 werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement (en gepubliceerd in het staatsblad van 29 december 2022). Volgende wijzigingen werden daarbij goedgekeurd: - wijzigingen heffing voor het illegaal beheer van afvalstoffen; - verlengen verlaagd tarief voor het storten van residu's van de recyclage van gipskarton; - verdubbelen van de heffing voor afvalstoffen die worden (mee)verbrand in afwijking op het verbrandingsverbod; - schrappen van de mogelijkheid om bij de heffingsplichtige uitvoer van afvalstoffen de gelijksoortige heffing van toepassing in het gewest of land waar de bedoelde afvalstoffen worden verwerkt, in mindering te brengen van de in Vlaanderen te betalen heffing; - de heffingskorting van 4 euro per ton voor de ondersteuning van een modal shift van de afvoer van afvalstoffen naar een verbrandingsinstallatie van de weg naar de binnenvaart en het spoor wordt vanaf 1 januari 2023 verhoogd tot 12 euro per ton.
		Aantal controles	200	In vierde kwartaal werden 74 controles uitgevoerd wat totaal aantal controles voor 2022 op 325 brengt.
	Realisatie van een Dynamische Energie Atlas, die het mogelijk maakt om capaciteit in te planten rekening houdend met aanbod restafval enerzijds en de energievraag anderzijds	onderdeel warmtevraag uitgewerkt onderdeel logistieke proces uitgewerkt	eind 2022 medio 2023	lopend en volledig op schema, volgend voortgangsoverleg 2022 inzake doorstart luik warmtevraag met eerste resultaten scenario- en modelleeroefeningen ging door op 30 november 2022. Resultaten zijn klaar voor zowel intern overleg als extern overleg met de stakeholders begin 2023 met oog op oplevering output medio 2023.
	Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen: EVOA	% EVOA-dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90% (ca. 1500 dossiers)	96,3% (1.389 besluiten, waarvan 51 laattijdig)
	Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen: opvolging van de negatieve keuringsverslagen van KBS van IHM	% negatieve keuringsverslagen waarbij de nodige remediërende maatregelen zijn genomen of een schorsing is uitgesproken	90% (ca. 5 dossiers)	100% IHM afval: twee negatieve keuringen waarbij de schorsingsprocedure telkens werd opgestart. een IHM heeft zich in regel gesteld en de schorsingsprocedure werd stopgezet. Bij een andere IHM werd de onderneming en dus ook de registratie stopgezet. IHM DBP: geen negatieve keuringen.

4.5 De hoeveelheid zwerfvuil daalt	De hoeveelheid zwerfvuil op de grond (*)	daling met 20 gewichtsprocent in 2022 t.o.v. 2015.	De hoeveelheid zwerfvuil op de grond = onvoldoende gedaald. Laatste beschikbaar cijfer is voor 2021, 18.171 ton. Dat is een daling van 11% tov 2015. Bron: https://ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval-en-gelijkaardig-bedrijfsafval
Beleidsmonitoring en evaluatie	Evaluatierapport van het Verpakkingenplan 2.0 en zwerfvuilbeleid beschikbaar	Tegen eind 2022	Het evaluatierapport van het verpakkingenplan en het zwerfvuilbeleid is opgemaakt en goedgekeurd door de directieraad. Op vraag van het kabinet is ook een conceptnota opgemaakt met de aanbevelingen uit dit evaluatierapport. Doel is deze conceptnota op de Vlaamse Regering te brengen voor goedkeuring.
Doorrekening zwerfvuilkost cf. EU Richtlijn Single Use Plastics	1) Wettelijk kader voor de UPV zwerfvuil is klaar om politiek goedkeuringstraject te starten 2) Voorstel van juridisch sluitende regeling voor de verdeling van de zwerfvuilvergoeding binnen het Vlaams Gewest klaar	1) 31 maart 2022 2) 1 mei 2022	Dit jaar werd systematisch overleg gepleegd om tot een ontwerp tekst ISA UPV te komen. Er is tevens beslist om de ontwerp tekst van het ISA UPV en ISA Zwerfvuil samen te voegen tot 1 wettekst. Een ontwerp tekst werd op 15.07.2022 als mededeling geagendeerd op de Vlaamse Regering (en ook in de andere gewesten). Naar aanleiding van de consultatie die in dezelfde periode liep, zijn er nog een aantal knelpunten geïdentificeerd die verder besproken werden tussen de kabinetten van de drie gewesten. In november werd een compromis bereikt die ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de regeringen. Het dossier werd op 16 december goedgekeurd door de VR. Met oog op de concrete invulling op het terrein lopen gesprekken tussen de OVAM, het kabinet, de producenten en Interafval. Ook voor de voorzetting van het Project Mooimakers in 2023 wordt onderhandeld over een verlenging van de overeenkomst met een jaar.
Charter zwerfvuil: lokale besturen en producenten mobiliseren voor meer preventie en handhaving	Opvolging acties uit Charter Zwerfvuil	Continu	De rapportage werd afgesloten op vrijdag 25/11. Begin december is de rapportage overgemaakt aan het kabinet.
Programma Vlaanderen Mooi: uitvoeren van operationeel plan (onder voorbehoud van wijzigingen door de lopende onderhandelingen)	Voorkomen/preventie: on-the-go projecten	- verderzetting 3 trajecten	Projecten zijn in opstartfase. Alle drie de steden hebben een deel van hun project voorgesteld tijdens de inspiratiedag van Mooimakers.
	Voorkomen/preventie: Operatie proper en nudging op school	- bestedingen van het aantal ingediende plannen tov 2021 (625)	Schooljaar 21-22 eindigde met 751 inschrijvingen waarvan 567 actieplannen werden beloofd. Schooljaar 22-23 telt 924 deelnemende scholen en jeugdverenigingen. In samenwerking met GoodPlanet zetten we The Litter Challenge (workshops rond gedragsveranderings-technieken) nog een jaar verder met 20 deelnemende middelbare scholen.
	Voorkomen/preventie: sensibiliseren	- 1 draaggolfcampagne en min. 2 andere campagnes	De Handhavingcampagne was de voorlaatste campagne van 2022, na de lenteschoonmaakcampagne in maart en de sensibiliseringscampagne in mei en juni. In december zal de peukencampagne plaatsvinden ipv tijdens de zomer. Dit omwille van praktische wijzigingen in de budgettering van de peukencampagne. Het campagneplan 2023 werd voorbereid en voorgesteld aan BO eind november.
	Voorkomen/preventie: kennisdeling: rondetafels, netwerkmomenten, infosessies ... met lokale besturen en bedrijven	- minstens 11	Op 22 november vond de derde Inspiratiedag plaats. Er waren ongeveer 150 deelnemers. De feedback was zeer positief. Naast de plenaire uiteenzetting rond de monitoringsmodule en keynote rond omgeving en participatie, konden de deelnemers kiezen uit vier themasessies (communicatie, handhaving, on-the-go en peuken). In 2022 vonden er drie opleidingen vuilnisbakkenplan en MMS plaats (goed voor 27 deelnemers) 2 infosessies Operatie Proper (53 deelnemers), 3 opleiding doelplaatsenaanpak (25 deelnemers). Kenniswijzer wordt blijvend geactualiseerd met artikels voor de bouwsector, sorteren op bedrijventerreinen, zwerfvuilvrije sampling-acties, (+/- 35 nieuwe artikels)
	Curatief/genezen: coachingtrajecten lokale besturen	- verdere opvolging + eindbevraging van afgeronde trajecten	58 coachingtrajecten in 69 gemeenten werden verdergezet. 20 trajecten in 25 gemeenten lopen eind 2022 af. Een evaluatie van alle trajecten (niet alleen de aflopende) werd via Ipsos uitgevoerd. Een oproep wordt eind 2022 gelanceerd voor de opstart van 15 nieuwe trajecten in 2023.
	Curatief/genezen: coachingtrajecten Vlaamse partners	- 10 trajecten per jaar	Systematisch overleg met de verschillende overheidsagentschappen werden uitgevoerd, met focus op voorbereiding Lokaal Materialenplan en zwerfvuilrapportage. Verschillende trajecten/projecten werden opgestart en/of afgerond: Drijfvuilmonitoring Kleine Gete (Zoutleeuw en Landen), Keep it Clean North Sea Port (Gent), Cargovil, Zilvermeer Mol, Bliermeersen, Port of Antwerp, ...
	Curatief/genezen: bedrijventrajecten	- verderzetting 5 trajecten	Bouwsector: gezamenlijke opruimacties opgezet met Bouwunie, VCB & Constructive Buurtsuper: acties opgezet met vervoltraject. Nieuwe acties worden uitgewerkt. "De Koel" Pelt: acties uitgevoerd met zeer hoopgevende cijfers op vermindering van zwerfvuil. Transportsector: onderhandelingen opgezet met betrokken partijen (AWV, Total Energies). Deze worden opnieuw opgestart per Q1 '23. Concrete informatiesessie voor bedrijven opgezet in samenwerking met Good Planet. Comeos en Fevia: toelichting gegeven. Haven van Gent: nieuw project is van start gegaan met nulmetingen. Eveneens project bij Brucargo (transitparking vrachtwagens) is opgestart.
	Curatief/genezen: project zwerfvuil en sluikstorten	- 10 projecten	- 10 projecten werden in 2022 opgestart: 6 vuilnisbakkenplannen, 3 thematische projecten en 1 eigen voorstel. - Totaal aantal lopende trajecten in 2022: 10 opgestart + 16 lopende (5 vuilnisbakkenplannen, 9 thematische projecten, 2 eigen projecten) - 31 projecten liepen in 2022 af: 23 vuilnisbakkenplannen, 6 thematische projecten, 2 eigen projecten. - 3 infosessies voor vuilnisbakkenplannen werden georganiseerd + 1 extra vragenmoment - 3 infosessies voor doelplaatsenaanpak werden georganiseerd + 1 extra vragenmoment

	Handhaving: campagne sluikstorten ikv Week van de handhaving	- stijging tov vorig jaar op KPI's bereik en attributie van de campagnes	De handhavingscampagne is afgelopen. Campagne scoort over het algemeen goed. Iets lager bereik dan de vorige campagnes. 44 % aandachtswaarde tov. campagne vorig jaar (64%). Deze campagne zet minder aan om geen afval achter te laten dan de campagne van vorig jaar.
	Handhaving: kennisdeling: rondetafels handhaven en netwerkmomenten	- minstens 4	Themasessie camera-inzet (131 deelnemers) Themasessie handhaving Inspiratedag (46 deelnemers) Startmoment Week van de Handhaving (195 inschrijvingen) Kennisartikels en goede praktijken worden maandelijks gedeeld via de nieuwsbrief handhaving.
	Handhaving: handhaving door lokale besturen: deelname aan de handhavingweek	- dekkingsgraad van 175 lokale gemeenten	Registratie en rapportageperiode is afgerond. We zitten aan een dekkingsgraad van 180 lokale gemeenten. Vergoedingsmailing is buiten, bestelbonnen worden momenteel aangemaakt om de vergoeding uit te betalen.
Project zwerfvuil (30 handhavers)	Een handhavingstraject opzetten met (een zo groot mogelijk aantal van) de 300 Vlaamse gemeenten, met prioriteit voor hoog risico-gemeenten en evenementen.	Streefdoel 2022: met 20% van de hoog risico-gemeenten een samenwerking. Streefdoel 2022: 30 evenementen gecontroleerd.	Het handhavingstraject in 2022 omvatte de aanwerving van 30 handhavers zwerfvuil en het opstarten van een samenwerking met 128 gemeenten (momenteel aangesteld in 128, actief in 77). Met maar liefst 65% van de hoogrisicogemeenten is er samenwerking (6 kustgemeenten en 9 centrumsteden) en in 2022 werden 47 evenementen gecontroleerd.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportage
5	We garanderen de bodemkwaliteit via bodemsanering.	Noodzakelijke bodemsaneringen opgestart tegen 2036	100%	Inschatting tussen 48 en 54%. (Op basis van dossierboom.)
5.1	Alle historische risicogronden zijn onderzocht tegen 2036. Waar dat nodig is, is de sanering van historische verontreiniging opgestart.	aandeel onderzochte percelen aantal gronden sanering opgestart	eind 2024: 62% tov totaal te onderzoeken eind 2024: 6000 conforme BSP's	60 % van de percelen is reeds onderzocht. Er zijn cumulatief al 5972 conforme bodemsaneringsprojecten.
programma 2036	We voeren een overkoepelende coördinatie en programma-aanpak uit.	Voor de locaties uit de gemeentelijke inventaris (GI) zijn de bodemrisico's uitgeklaard.	eind 2022: 64.000 locaties	De bodemrisico's zijn intussen duidelijk op 68 025 unieke locaties. Dit zijn er 5000 meer dan einde vorig jaar. Ook de PFAS-verdachte gronden bij brand(weer)locaties zijn inbegrepen. Hierbij is sprake van een gedeeltelijk onderzoek.
		De inventaris van risicogronden is geactualiseerd met nieuwe risicogronden.	01.12.2022	De uitwisseling met het omgevingsloket verloopt wekelijks. Voorlopig worden enkel de aangevraagde vergunningen opgenomen in de gemeentelijke inventaris (GI) en niet de beslissingen. Hierdoor kunnen fouten optreden. Het departement Omgeving bewaart de beslissingen zelf nog niet op een gestructureerde manier. We weten daardoor niet wat er effectief beslist werd in een aangevraagde vergunning, wat de kwaliteit van onze databank belemmert.
		We sturen de realisatie van de 2036-doelstelling bij in relatie tot de beschikbare middelen.	De eventuele aanpassing is klaar tegen 30.09.2022.	Door de inzet op PFAS-onderzoeken en PFAS-acties, zonder dat er extra personeel is toegewezen, heeft de OVAM onvoldoende personeel beschikbaar om de 2036-doelstelling onverminderd verder te zetten. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie (POC) pasten we onze prioriteitsstelling aan met extra aandacht voor dossiers met een huumaantoxisch risico. Intussen vatten we diverse projecten aan die zullen leiden tot een herevaluatie van deze doelstelling en een bijsturing van de bodemregelgeving.
		Het % van de onderzoekslocaties (op 1 jan 2020) die verder onderzocht zijn of waarbij de keuze voor de saneringsaanpak is gerealiseerd in 2022.	25%	Op 29,0% van de locaties waar een onderzoek gekend was voor 1/1/2020 zijn intussen verdere stappen gerealiseerd. Deze omvatten zowel een ingediend beschrijvend bodemonderzoek als een conformverklaard bodemsaneringsproject.
We behandelen ingediende rapporten op tijd.	- Percentage bodemonderzoeken behandeld binnen de decretale termijn - Percentage bodemsaneringsprojecten behandeld binnen de decretale termijn	75% na eventuele invoering hoorrecht 20%	Dit jaar zijn 98% van de bodemonderzoeken binnen de decretale termijn behandeld. Voor de bodemsaneringsprojecten bedraagt dit cijfer 91%.	
deelprogramma bedrijven	We stimuleren en ondersteunen bedrijven om het historisch passief op bedrijfslocaties aan te pakken.	We onderzoeken het instrument financiële zekerheden. Een eerste voorstel tot aanpassing is beschikbaar.	01.12.2022	Het audit- en accountancykantoor Callens en co lichtte het afgelopen jaar het proces financiële zekerheden door. We werkten adviezen uit en implementeerden deze voor een borgstelling bij omvangrijke saneringen, bv. het gebruik van 'knipperlichten'. In het langetermijnplan voor de wijziging van het Bodemdecreet nemen we het luik 'financiële zekerheden' verder mee voor eventuele wetgevende initiatieven.
	We stimuleren en ondersteunen de fondsen en de bodemsaneringsorganisaties bij bodemonderzoeken en bodemsaneringen.	De bodemsaneringsorganisaties realiseren hun aandeel aan beschrijvende bodemonderzoeken (BBO) en opgestarte saneringen (BSW) tegen eind 2022.	Tersana: 10 BBO's zijn afgerond en 10 BSW zijn opgestart Vlabotex: 12 BBO's zijn afgerond en 9 BSW zijn opgestart Bofas: 10 BBO's zijn afgerond en 30 BSW zijn opgestart	Bofas: 5 BBO's werden ingediend en 20 BSW opgestart (kwaliteitsplan ingediend) Tersana: 10 BBO'S werden ingediend en 8 BSW opgestart Vlabotex: 16 BBO's werden ingediend en 11 BSW opgestart In totaal zijn door de Bodemsaneringsorganisaties (BSO's) iets minder bodemsaneringswerken en bodemonderzoeken opgestart of ingediend dan gepland. Door een gewijzigde inzet richting PFAS volgde de OVAM de BSO's minder intens op.

	We deblokkeren locaties bij KMO's met een aanslepende saneringsplicht en bij aanwijzingen van acute humaan toxicologische risico's via externe begeleiding tegen 2024.	aantal locaties gedeblokkeerd tegen eind 2022	maximum 5	Tot eind november hebben we 7 begeleidingstrajecten afgerond waarvan 5 met positief resultaat. Het gaat niet om dossiers met acuut humaan risico.
deelprogramma besturen	We ontzorgen (boven)lokale besturen en publieke instellingen. Hiervoor voorzien we een oplossingstraject voor de historische risicogronden die onderzocht moeten worden tegen 2021, 2023 en 2027.	Voor de gemengde locaties zorgen we voor de coördinatie van de bodemonderzoeken. Hiervan zullen 75% van dergelijke gemengde historische risicogronden uit basislijst 1.1.2021, tegen eind 2023 zijn opgestart.	75% van de gemengde historische risicogronden waarbij eveneens de OVAM betrokken is (vrijgestelde particulieren), zijn opgestart.	We stelden 2 bodemsaneringsdeskundigen aan die deze doelstelling mee behartigen en focussen op gemengde locaties waar particulieren bij betrokken zijn. Per locatie bieden we bij de opstart de particulieren de mogelijkheid om vrijstelling van onderzoeksplicht te bekomen, wat een arbeidsintensieve actie blijft. Einde 2022 zijn 88% van de gemengde locaties van de basislijst waarbij particulieren betrokken zijn, opgestart.
	Om de lokale besturen te ontzorgen werken we voor de gemeenten een aanpak op maat uit.	Heel wat lokale besturen hebben nog niet onderzochte risicogronden in eigendom. Voor deze situatie realiseren we een aankoopcentrale waaruit het lokale bestuur verkennende, oriënterende en beschrijvende bodemonderzoeken kan afnemen.	01.07.2022	We realiseerden een aankoopcentrale waarbij 3 deskundigen worden aangesteld voor een totaalbedrag van 900 000 euro excl. btw. Hieruit kunnen de lokale besturen verkennende, oriënterende en beschrijvende bodemonderzoeken afnemen. In 2022 zijn intussen 38 deelopdrachten besteld binnen deze aankoopcentrale, wat meer is dan verwacht.
	We voeren een planmatige aanpak van de PFAS-brand(weer)locaties uit	We stimuleren gemeentes om PFAS-onderzoeken uit te voeren op brandweeroefenterreinen We voeren verkennende PFAS-onderzoeken uit op brand- en brandweerlocaties	cumulatief 480 PFAS-bodemonderzoeken	Eind november is een ambtshalve PFAS-verkennend bodemonderzoek opgestart op cumulatief 667 verdachte brand(weer)locaties, waarvan 411 gedurende 2022.
deelprogramma ambtshalve en particulieren	We voeren ambtshalve bodemonderzoeken en saneringen uit.	We realiseren duidelijkheid over de verontreinigingssituatie op heel wat percelen. We zetten het pad in naar een verhoogde focus op bodemonderzoeken	cumulatief 5000 percelen uitvoeringsplan klaar tegen 1/7/2022	Sinds begin dit jaar ontvingen we resultaten van een ambtshalve onderzoek op 6493 percelen. Dit is inclusief PFAS-onderzoeken. De meerjarendoelstelling is intussen bereikt. De verhoogde focus op bodemonderzoeken is gewijzigd. Door de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie is de focus gelegd op alle dossiers waar een humaan toxicologisch risico vastgesteld wordt.
		We realiseren na het beschrijvend bodemonderzoek of de saneringwerken een risicovrije oppervlakte om opnieuw te gebruiken.	cumulatief 800 ha	In 2022 is ambtshalve onderzoek en/of sanering uitgevoerd op een recordoppervlakte van 1038,36 ha. Hieronder zijn heel wat verkennende PFAS-onderzoeken inbegrepen. De meerjarendoelstelling 2024 is intussen bereikt.
	We ontzorgen burgers via site-onderzoeken.	aantal gepubliceerde sitebesluiten	10	We troffen sitebesluiten te Ronse en te Zaventem. Door de inzet op PFAS-onderzoeken stond deze doelstelling on hold
	We ontzorgen scholen via sectorprotocollen. We starten zelf de oriënterende bodemonderzoeken op voor de scholen met een onderzoeksplicht. Voor de scholen, die zich aangemeld hebben in het protocol starten we de beschrijvende bodemonderzoeken op.	OBO's cumulatief opgestart BBO's cumulatief opgestart van de dossiers gekend in 2020	100% (=59 dossiers extra) 100% (=10 dossiers extra)	De oriënterende bodemonderzoeken op alle gekende sites zijn opgestart (100%). Ook alle 10 gekende beschrijvende bodemonderzoeken zijn opgestart (100%).
5.2	We investeren in duurzame brown- en blackfieldontwikkeling.	Aandeel dossiers van de OVAM-brown- en blackfieldportfolio (status 1 januari 2020) waar tegen eind 2024 een volgende stap in de procedure Bodemdecreet is gezet	80%, waarvan 60% tegen eind 2022	We zetten in 101 portfolio-brownfielddossiers een stap vooruit in de procedure van het Bodemdecreet (dit is 49,5%). In 121 dossiers (59%) is er sinds 1 januari 2020 een nieuwe stap gezet (bv. Actualisatie oriënterend bodemonderzoek, actualisatie beschrijvend bodemonderzoek, een nieuwe financiële zekerheid en/of verbintenis, een nieuw tussentijds rapport ...). Daarnaast behandelden we 4 verzamel-dossiers met versnelde overdracht in toepassing van artikel 164 van het Bodemdecreet en werkten we mee aan de 6 nieuw afgesloten brownfieldconvenanten.

	We detecteren nieuwe potentiële brown- en blackfields.	We breiden de bestaande portfolio van ca. 200 brown- & blackfields uit.	10 nieuwe locaties in de loop van 2022 met onder meer instroom vanuit het netwerkevenement "Terug in Omloop"	In 2022 voegden we 3 nieuwe brownfielddossiers toe aan de portfolio. Door personeelsgebrek hebben we niet actief ingezet op deze doelstelling.
	We zetten onze vastgoedportefeuille in om maatschappelijke doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren.	We werken een visie en een plan van aanpak uit. Hierbij tonen we verhoogde aandacht voor de sites met een bebossings- of natuurpotentieel.	eind 2022	We organiseerden een inspiratie-sessie met OVAM-collega's, team Vlaanderen Circulair, VRP en een collega-overheid. We werkten een ontwerpvisietekst uit en legden deze intern én extern voor ter commentaar. Deze feedback is verzameld en wordt in 2023 verwerkt. In dit kader stelden we een project voor om SDG-champion te worden. De VOKA aanvaardde onze kandidatuur.
5.3	We onderzoeken waterbodemonverontreiniging en saneren waar mogelijk.	We werken een kader uit om duidelijk te maken wanneer na een waterbodemonderzoek waterbodemsanering nodig is.	eind 2024	We brachten diverse experts samen en toetsen de Nederlandse methodiek aan een Vlaamse case. De relatie tussen de verontreiniging van waterbodemonverontreiniging en van oppervlaktewater werkten we uit.
	We voeren de Europese Projecten Narmena en Resanat uit.	<p>RESANAT: Het voortgangsrapport en het eindrapport zijn ingediend bij Interreg.</p> <p>NARMENA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het Midterm rapport is ingediend - De saneringswerken aan de Winterbeek (constructed wetland) zijn opgestart. - De aanleg van het constructed wetland Grote Calie is afgerond. - Het vlonderpad in het BAP veld (fyto-remediatie) natuurgebied is aangelegd. - De grondwatermodellering van de Grote Laak is afgerond. <p>De vernattingsmaatregelen zijn bepaald. De baseline monitoring is uitgevoerd.</p>	<p>RESANAT : Twee rapportages zijn op tijd ingediend.</p> <p>NARMENA :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het midterm rapport is medio 2022 ingediend. - Het constructed wetland Winterbeek is opgestart medio 2022. - Het fyto-remediatie-veld is aangelegd medio 2022. - De startmonitoring Grote Laak is uitgevoerd eind 2022. 	<p>RESANAT</p> <p>De verschillende voortgangsrapportages zijn tijdig ingediend bij Interreg. De projectfilm is afgerond en werd reeds getoond op verschillende evenementen over het RESANAT-project. Tijdens de laatste partnermeeting op 6/12/2022 stelden de verschillende partners de aanbevelingen voor de Code van Goede Praktijk per werkpakket voorgesteld.</p> <p>NARMENA</p> <p>Administratief: Neemo gaf positieve feedback op het Narmena project tijdens het jaarlijkse bezoek eind september.</p> <p>Technisch: De saneringswerken ter hoogte van de Winterbeek zitten op schema. De werken ter hoogte van de Grote Calie ondervonden een vertraging door licht verhoogde PFAS-concentraties in de grond en een té hoge waterstand, waardoor er een bemaling nodig bleek. Deze werken zullen begin januari klaar zijn. Het project komt hierdoor niet in het gedrang. De inoculatie van fyto-remediatievelden is verplaatst naar de lente 2023, om eerst een jaar zonder inoculatie te kunnen monitoren. Het BSP voor de pilotproeven ter hoogte van deelgebied 4 van de Grote Laak is klaar om in te dienen.</p> <p>Communicatie: LIFE Narmena werd voorgesteld op het Interbestuurlijk overleg Demervallei in Kloosterbeemden (21/11), op een symposium over ecosysteemdiensten (20/10), bij het jaarlijks bezoek van Neemo aan LIFE Belini (9/12) en op het eindcongres van Resanat (13/10). Verder is er een goede samenwerking op het vlak van communicatie met het Sigmapijn in het kader van de pilotproef in Kloosterbeemden. De website www.grotelaak.be werd succesvol gelanceerd. Ook lokale communicatie kwam aan bod: zo kwam de start van de werken aan de Winterbeek aan bod in het stadsmagazine van Scherpenheuvel-Zichem.</p>

	<p>We leggen een aanpak voor de sanering van historisch verontreinigde waterbodems voor aan de Vlaamse Regering.</p>	<p>Aan de hand van praktijkcases brengen we de relatie tussen waterbodemverontreiniging en het oppervlaktewater in kaart.</p> <p>De potentiële hotspots (voorstudies van de hoogverdachte segmenten met waar nodig waterbodemstaalnames) worden in kaart gebracht.</p> <p>We ronden de MKBA-studie af. Op basis hiervan starten we het onderzoek naar financieringsmogelijkheden op.</p>	<p>Op basis van de resultaten van de onderzochte cases stellen we de code van goede praktijk voor waterbodems voor het deel risicobeoordeling op.</p> <p>De potentiële hotspots in hoogverdachte segmenten worden uitgebreid met PFAS verdachte locaties en worden verder onderzocht. De resultaten zijn opgenomen in de Waterbodemverkenner.</p> <p>Het potentieel van verschillende financieringsmogelijkheden wordt verder onderzocht en afgetoetst met de stakeholders.</p>	<p>Een ontwerp handreiking relatie waterbodem - oppervlaktewater is opgemaakt en wordt voorgesteld door Arche Consulting op 12 december 2022.</p> <p>De uitwerking van het luik humaan tox van de risico-evaluatie waterbodemonderzoek loopt en zal in 2023 verder worden gefinaliseerd. VITO wachtte in eerste instantie de resultaten van de studie relatie waterbodem-oppervlaktewater af. Aan de hand van de case Oude Dokken vergeleken Ecofide en Deltares de Vlaamse en Nederlandse toetsingskaders.</p> <p>We zetten de studie hotspots verder, en legden extra focus op verdachte locaties met PFAS-verontreiniging of met gebromeerde vlamvertragers.</p> <p>De MKBA-studie werd afgerond evenals de screening naar financieringsmogelijkheden voor waterbodems. Met het kabinet zijn gesprekken opgestart over de verschillende voorgestelde pistes.</p>
5.4	Voormalige stortplaatsen zetten we optimaal in bij nieuwe maatschappelijke uitdagingen, bv. om een bos aan te leggen of natuur te laten ontwikkelen.	Aandeel uitgevoerde bodemonderzoeken op stortplaats-risicogronden (op 1 jan 2020 geïnventariseerd uit de gemeentelijke inventaris (GI))	80% in 2024	0.7
	<p>We activeren voormalige stortplaatsen op het vlak van landgebruik, klimaatdoelstellingen of ander beheer.</p>	<p>We selecteren locaties en contacteren gemeentes voor de uitvoering van een oriëntend bodemonderzoek (OBO) om eventueel een bos aan te leggen of natuur te laten ontwikkelen.</p> <p>In ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen screenen we of de locatie onderbenut is op het vlak van landgebruik, klimaatdoelstellingen of andere beheer.</p>	<p>De OBO's bij de geselecteerde locaties worden afgewerkt tegen einde 2022 (lijst op 1 januari 2022).</p> <p>Bij nieuwe ambtshalve onderzoeken op stortplaatsen laten we de bebossingsmogelijkheid expliciet nagaan.</p>	<p>Na verificatie herleidde we de aangemelde locaties voor mogelijke bebossing van stortplaatsen tot 34 locaties. Op 2 stortplaatsen in Zaventem en 1 in Grimbergen na, startte een bodemonderzoekdeskundige op alle locaties de bodemonderzoeken op. Op 16 locaties finaliseerden we reeds het oriënterend bodemonderzoek. Voor 8 stortplaatsen zonder noodzaak tot beschrijvend bodemonderzoek bepaalden we het bebossingspotentieel. Deze communiceerden we ook via de bosplanner, zodat de Bosalliantie de nodige stappen kan ondernemen voor verdere bebossing.</p> <p>De methodiek om het bebossingspotentieel te bepalen verspreidden we zowel intern als extern, zodat in alle stortplaatsdossiers nu ook het bebossingspotentieel kan bepaald worden.</p>
		<p>We onderzoeken de haalbaarheid om een Europees project in te dienen rond de duurzame herontwikkeling van stortplaatsen in functie van restverontreiniging en grondverzet (gekoppeld aan de nieuwe Europese Soil Health Strategy)</p>	<p>beslissing juni 2022</p>	<p>We voerden een sleuvenonderzoek uit op een stortplaats in de Bosbeekvallei in Oudsbergen. Hierdoor werd input geleverd voor een subsidieaanvraag van Natuurpunt voor de Blue Deal. Daarnaast maakten we een eerste lijst van locaties die in aanmerking komen voor herontwikkeling (bebossing, plaatsing zonnepanelen) en werkten we mee aan een project van de VLM over natuurherstel/waterhuishouding in Sint-Genesius-Rode en in Arendonk.</p> <p>De duurzame herontwikkeling van stortplaatsen in functie van restverontreiniging en grondverzet (gekoppeld aan de nieuwe Europese Soil Health Strategy) pikken we verder op binnen de postPOC-projecten stortplaatsen en grondverzet.</p> <p>We werkten 2 Europese projectvoorstellen uit in kader van de LIFE call: één herindiening rond bebossing (FORESTFILL) en één rond energieproductie- en opslag (H2LANDFILL).</p>

5.5	We zetten maximaal in op de preventie van nieuwe bodemverontreiniging. We zorgen voor een minimale impact voor mens of leefmilieu.	Binnen het jaar sturen we de exploitanten met een achterblijvend eerste periodiek onderzoek een brief. We behandelen de evaluatierapporten na een schadegeval binnen de 180 dagen.	95% 95%	100% herinneringsbrieven 100% tijdige behandeling bij schadegevallen
	We handhaven de eerste periodieke onderzoeksplicht en de decretale onderzoeksplicht	We informeren binnen het jaar overschrijding elke risico-inrichting met een laattijdig rapport en volgen deze inrichtingen actief op	95% actieve opvolging laattijdige eerste periodieke onderzoeksplicht 75% actieve opvolging laattijdige decretale onderzoeksplicht	De beperkte kwaliteit van de gegevens blijft veel energie vergen om de juiste partijen op het correcte moment aan te schrijven. Zo moeten we de startdatum per gemeente verifiëren. We schrijven deze inrichtingen actief aan. We stelden een extern bureau aan om ons te ondersteunen.
	We volgen schadegevallen van nabij op.	We behandelen alle ingediende evaluatierapporten na een schadegeval binnen de 180 kalenderdagen.	95% behandeld binnen de 180 kalenderdagen	In totaal ontvingen we 163 evaluatierapporten in de periode van 20 november 2021 tot 18 nov 2022. We behandelden de volle 100% daarvan binnen de 180 dagen.
		We vaardigen binnen de 30 dagen maatregelen uit voor de schadegevallen waar de OVAM de bevoegde overheid is.	95%	In totaal werden er in de periode van 20 november 2021 tot 18 nov 2022, 193 schadegevallen aan de OVAM gemeld. Ook voor de schadegevallen waarvoor de OVAM de bevoegde overheid is, vaardigden we voor alle schadegevallen binnen de 30 kalenderdagen specifieke maatregelen uit.
	Ook de opslagtanks voor stookolie om te verwarmen veroorzaken bodemverontreiniging. We stimuleren de oprichting van een fonds om de sanering van deze bodemverontreiniging te ondersteunen.	Afhankelijk van de realisatie van een erkenning, rollen we een vervolgaanpak uit.	01.12.2022	Het erkenningsbesluit van de Interregionale Bodemsaneringscommissie (IBC) verscheen op 28 februari in het Belgisch Staatsblad. Hierbij wordt de vzw Promaz erkend als stookoliefonds. Door de publicatie start ook de officiële aanmeldingstermijn van 3 jaar. De OVAM plaatste informatie op haar website, al verwijzen we door naar www.promaz.be voor meer detail. We leverden input voor perscommunicatie en een persbericht van de minister. De vzw Promaz is operationeel sinds 1 april 2022. Door het voorzitterschap/secretariaat van de Interregionale Bodemsaneringscommissie bereidden we beslissingen voor over: de aanmeldingsvoorwaarden, de prioriteitstelling, de gunning van opdrachten, de voorwaarden voor sanering door de aanvrager en de inhoudelijke rapportering/frequentie. We overlegden geregeld met Promaz vzw over de uitwisseling van data, de afstemming van communicatie ...
6	We versterken de bodemkwaliteit via bodemzorg.	We activeren het bodembewustzijn.	stijgend	We voerden een tweede burgerbevraging uit om de impact van de PFAS-context op het bodembewustzijn na te gaan: 4 op 5 Vlamingen zien het belang van bodemzorg in (ook na PFAS) en 3 op 5 Vlamingen zijn overtuigd van het belang van hun eigen bijdrage. We heractiveerden het Strategisch Project Bodemzorg na een 'PFAS'-pauze in 2021 en communiceerden de ontwikkelde bodemzorgtools actief naar onze collega's.
6.1	We versterken het circulair landgebruik.	We werken een kader uit voor circulair bodem- en landgebruik. Dit kader zet in op en draagt bij aan een duurzaam en hoogwaardig (her)gebruik van land en bodem. Het kader omvat bv. het gebiedsgericht grondverzet, de aanpak van restverontreiniging en de gebiedswerking.	in gebruik eind 2024	Deze doelstelling bevindt zich op schema.
	We stimuleren oplossingen rond het hergebruik van bodemmaterialen en rond het optimaal hergebruik als bodem.	De overdracht en de opslag van grondverzetsdata uit technische verslagen concretiseren we verder nadat de technische studie hierover opgeleverd is. De uitwerking en de realisatie gebeurt in overleg met de erkende bodembeheersorganisaties (eBBO) en Databank Ondergrond Vlaanderen.	eind 2022	We stelden de VITO aan om deze opdracht op te starten. Na overleg met DOV en de Bodembeheersorganisaties paste VITO het rapport aan en maakten ze een voorstel op voor de modaliteiten van overdracht van grondverzetsdata. We legden de praktische afspraken vast.

	We inspireren regio's om binnen een gebiedswerking bodemzorg en circulariteit vorm te geven.	We passen gebiedswerking toe binnen de overeenkomst met de Antwerpse haven.	eind 2022	We startten in samenwerking met Port of Antwerp Bruges twee verkennende studies gebiedsgerichte aanpak (grondwaterbeheer en grondverzet) op in het havenplatform Antwerpen. We zetten een klankbordgroep op om de tussentijdse resultaten af te toetsen, onder meer naar haalbaarheid.
6.2	We bieden een antwoord op nieuwe uitdagingen en maken het bodembeleid future proof.	Een beleidsaanpak voor de nieuwe uitdagingen zoals diffuse verontreiniging is uitgewerkt. Een praktisch handelingskader voor bodemzorg en emergent contaminanten is uitgewerkt. Hierin pakken we bodemkwaliteit integraal en regeneratief aan in samenwerking met onze sleutelpartners.	in gebruik einde 2024	De OVAM verleent haar medewerking aan de Hub ZZS op het niveau van het beleidsdomein. Voor de verdere uitwerking van het handelingskader bodemzorg stelden we een dienstverlener aan om relevante bodemhandelingen te inventariseren, te prioriteren en in een plan van aanpak te gieten, dit in overleg met de stakeholders.
	We stellen een plan van aanpak voor het beheer en de aanpak van diffuse bodemverontreiniging op. We vertalen dit naar beleidsondersteunende instrumenten.	Inzake PFAS leveren we aanzienlijke bijdragen aan de expertengroep PFAS van de opdrachtgever	Input voor de PFAS werkgroepen Middellange termijn (trekker) en de werkgroepen Grondverzet, Handelingskader, Voeding en Datahandling	We leverden het jaar rond aanzienlijke bijdragen voor de diverse werkgroepen van de opdrachtgever, in het bijzonder de finale bijdrage voor grondverzet en voor de werkgroepen blootstelling & handelingskader. De opdrachtgever verwerkte deze input onder meer in zijn tweede tussentijds rapport. We werkten mee aan de eindrapportage van de opdrachtgever.
		We bereiden, rekening houdend met de wetenschappelijke evoluties en de opdracht van de opdrachtgever, het normeringskader voor een aantal PFAS-verbindingen uit	De betrokken PFAS-verbindingen zijn geselecteerd en de VITO heeft opdracht gekregen hiervoor het normeringskader uit te werken	We stelden hiervoor de VITO aan en werkten doorheen het jaar hiervoor intens samen. De VITO heeft hun methodiek binnen PARC voorgelegd en besproken. De beschikbare data voor andere PFAS dan PFOS en PFOA werd gescreend. We zetten in op het berekenen van ontwerp toetsingswaarden voor diverse PFAS-parameters. De wetenschappelijke onderbouwing voor een echt normeringskader liep verder. Intussen is een bindend normenkader voor PFAS in bodem uitgewerkt. We bereiden momenteel de wettelijke verankering voor.
	Via een samenwerking binnen het beleidsdomein, met het Agentschap Zorg & Gezondheid (AZG) en in de internationale Europese context zorgen we ervoor dat de belangrijkste groepen van opkomende stoffen worden aangepakt	We bouwen het EmConsoil platform verder uit met onze partners.	Het symposium ENSOr4 wordt voorbereid in 2022.	Het symposium ENSOr4 met als thema "PFAS, meer dan een technisch verhaal" ging online door op 20 en 21 oktober 2022, met meer dan 200 deelnemers. We stuurden tweemaandelijks de nieuwsbrief van EmConSoil rond. Binnen EmConSoil organiseerden we in het najaar van 2022 ook 4 webinars over PFAS, met telkens ongeveer 100 deelnemers.
	We verhogen het bewustzijn rond bodemzorg. Via Soil+Land Stewardship maken we dat iedereen zorg draagt voor de bodem.	We bereiden een Soil Strategy voor met het oog op de Europese Richtlijn. Dit omvat een strategische aanpak voor Soil+Land Stewardship met verschillende concrete handvatten en helpt in de aanloop naar het EU-voorzitterschap.	We bepalen het handelingsperspectief bodemzorg met het oog op de Europese Richtlijn.	We stelden een handvattenkader bodemzorg voor en ronden dit af met een aftoetsing bij de deelnemende experts. We stellen voor dit op (internationaal) niveau verder te gebruiken en hiervoor een vervolgoopdracht te voorzien. De verkenning van de mogelijkheden voor bodemzorgpraktijken voor de OVAM in Living Labs resulteerde in een tussentijdse nota. Deze zullen we nog aftoetsen met EU Soil Deal experts voor verder vervolg. De tweede burgerbevraging in mei 2022 toonde aan dat de gemiddelde Vlaamse burger aan de slag wil met bodemzorg, en dat er hiervoor nood is aan een handelingskader. In juni 2022 gingen we de 'Soil Your Undies'-uitdaging aan bij de OVAM: 33 collega's deden mee en begroeven een onderbroek om de activiteit van het bodemleven te meten. We deelden de resultaten op het BodemForum, wat tot mediabelangstelling leidde.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportage
7	We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030	digitale dienstverlening	100% in 2030	
7.1	Tegen 2024 is het digitale data-inzamelingsstelsel voor afval-, materialen- en grondstromen operationeel.	systeem operationeel	2024	
	MATIS (materialeninformatiesysteem) wordt opgebouwd	Software-ontwikkeling: 1) module ontwikkeld voor herverdeling van HA over gemeenten 2) module ontwikkeld om feedback te geven aan inzamelaars, verwerkers en OVAM obv koppeling van uit- en ingaande stromen en voor automatische validatie van de gegevens 3) module ontwikkeld voor inzamelaars van BA om gegevens van de inzameling BA te melden	1) mei 2022 2) eind september 2022 3) eind 2022	1) Module voor verdeling van afvalinzameling over verschillende gemeenten is beschikbaar in MATIS voor intercommunales 2) In MATIS hebben gebruikers een rapport ter beschikking waarmee ze hun informatie in verschillende figuren en tabellen kunnen bevragen. Intercommunales hebben ook een rapport waarmee ze alle inzameling gemeld binnen hun werkingsgebied kunnen zien, ook gemeld door andere organisaties. Door intercommunales/VVSG/Denuo/bedrijven zijn nog verbeteringen voorgesteld tijdens een overleg over ROI waarmee we aan de slag zijn. In Q1-2023 mogen ze dus nog verbeteringen en extra rapporteren verwachten. Deze rapporten laten de organisaties toe om de informatie in MATIS te valideren. In 2023 gaan we ook verder met de ontwikkeling van automatische validatie door MATIS en van een integratie van de specifieke controles door dossierbeheer en O&M in MATIS 3) In 2022 werd draagvlak gecreeërd om ook de inzameling van bedrijfsafval te bevragen via MATIS. Hiervoor was meermaals overleg nodig met de sector (Denuo, VVSG en enkele Vlaamse afvalinzamelaars). In Q1-2023 gaan we verder met de ontwikkeling van de module om de inzameling BA te melden MATIS, zodat de gegevens over 2022 gemeld kunnen worden vanaf Q2-2023
		ALR-studies: : Studies average loss rates (ALR) opgestart voor minstens 2 afvalstromen	eind 2022	Staan nog steeds 'on hold' omdat de Europese wetgeving ter zake vertraagd is.
		Dataverwerking en rapportering: 1) Validatie en verwerken van gegevens HA 2020 + vergelijking gegevens enquête HAS 2) Validatie en verwerking van gegevens HA 2021 3) Rapportage aan EU over recycling van stedelijk afval 4) Rapport HAGBA en stedelijk afval	1) eind februari 2022 2) eind juni 2022 3) eind juni 2022 4) eind oktober 2022	1) & 2) De gegevens van 2021 over afvalinzameling in MATIS zijn gevalideerd door vergelijking met de gegevens over 2020 in HAS en MATIS. 3) & 4) De rapportage HA&GBA en rapportage naar Europa over stedelijk afval zijn opgeleverd. Dit gebeurde voor de eerste keer adhv gegevens in MATIS.
		Wetgeving: 1) Voorstel wijzigingen ivm Vlarema - Hoofdstuk 7 2) Afstemming met uitvoeringsplan HA&GBA	1) zie timing Vlarema 9 2) eind maart 2022	Is gebeurd 1 & 2 Begin 2023 MB's maken met uitwisselingsformaat voor Digid en Matis
	Informatie-gedreven uitbouw van de bodemzorg	We werken samen met de partners binnen de PFAS werkgroep Datahandling aan het centraliseren van PFAS analyses uit verschillende milieucompartimenten.	einde 2022	De PFAS-analyses uit de OVAM-databank werden ontsloten via de PFAS-verkenner van de DOV. Een procedure is afgesproken om regelmatig nieuwe metingen uit te wisselen. De samenwerking tussen de OVAM en de DOV wordt geformaliseerd om samen toekomstige digitale dienstverlening te organiseren. Een concreet voorbeeld is de uitbouw in 2023 van een specifieke DOV themaverkenner bodemverontreiniging. Verschillende andere initiatieven die de informatie-gedreven uitbouw van
		De OVAM heeft verschillende grondstromen met data in kaart gebracht.	architectuur voor opslag en uitwisseling gekend tegen midden 2022	Hiervoor maakten we afspraken met de VITO en de DOV qua architectuur. De nodige opdrachten zijn toegekend, deze worden nu uitgevoerd .
7.2	De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal.	aantal ontsloten datastromen	jaarlijkse stijging	Dataplatform is opgestart. PFAS en MATIS dataset zijn ontsloten,

	Datastrategie in praktijk	In de datastrategie zijn een aantal vervolgstappen gedefinieerd om verder te kunnen groeien naar een datagedreven organisatie. We zetten in op technologie (dataplatform), data governance en datacultuur.	uitrol eerste specifieke businesscase(s) op dataplatform OVAM	<p>-Data platform: Het dataplatform is ingedeeld volgens de klassieke structuur van "bronzen, zilveren en gouden laag". Hierbij bevat de gouden business-laag de gevalideerde en voor rapportering geoptimaliseerde data (stermodellen). Om beleidskeuzes, dossieropvolging en rapportages meer data gedreven te maken, werd er een Power BI omgeving ingericht. Verschillende Power BI rapporten in het kader van Matis zijn in productie gesteld binnen de webapplicatie, alsook valideringsrapporten voor het interne O&M team. Naar aanleiding van de invoering van de asbestinventaris op 23/11 werd het team asbest begeleid met de opmaak van Power BI dashboards voor ad hoc bevestigingen (kabinet, immo markt ...) Tenslotte zijn er bij de digitalisering van de kwaliteitsborging EBSD eerste prototypes van Power Apps gemaakt waarmee de data uit een nieuwe vragenlijsten tool kan worden getoond en geanalyseerd.</p> <p>-Data governance: Er werd een eerste aanzet tot beheerskader voor Matis uitgewerkt gefocust op de commerciële vertrouwelijkheid van de gegevens. Deze is inhoudelijk afgetoetst en betreft thema's zoals de authenticatie en toegang tot gegevens. Een algemene aanzet tot data governance werd opgemaakt en waarbij de concrete uitwerking in 2023 wordt opgenomen.</p> <p>-Data cultuur: Verschillende teams werden bevestigd in hun data behoefte (team O&M, Werkvloerproject zwerfvuil, Asbest, IKB). Om de datacultuur verder uit te bouwen werden er opleidingen gegeven aan team O&M over het opzetten van Power BI rapporten en SQL-bevestigingen van de databanken. Voor een maximale return-on-investment voor de externe stakeholders (bedrijven, intercommunales en gemeentes), zijn in het kader van Matis workshops georganiseerd om de Power BI rapporten te finetunen naar hun noden. Er werd ook ruimte gemaakt voor innovatie. De doelstelling was om met AI de werkdruk van de afdeling bodem te verlagen door intelligente screening van rapporten. Na diepgaand onderzoek bleek dat de bestaande OVAM dataset te weinig verklarend vermogen had. We nemen deze lessen mee in de toekomst.</p>
	We verspreiden bodeminformatie als motor voor de realisatie van een bodemsaneringsbeleid.	De OVAM levert de bodemattesten binnen de decretale termijn af.	99%	99.9%
	Een laagdrempelige toegang tot bodeminformatie is cruciaal om bodembewust te handelen	We realiseren informatieverbreiding, zowel via generieke platformen (geoloket, DOV,...) als via platformen die informatie op maat kunnen aanbieden (bv. Woningpas, Benchmarktool). We werken samen met Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) om bodemdata beter te ontsluiten	2022	Deze doelstelling spoorde samen met de inspanningen voor PFAS-verontreinigingen (zie 7.1). Door een uitbreiding van de samenwerking met de DOV worden op termijn alle gekende bodemgegevens verspreid.
	Verplichte rapportages	De EU rapportages worden digitaal en tijdig ter beschikking gesteld	100%	De volgende EU rapporteringen werden digitaal en tijdig ter beschikking gesteld: afvalstatistiek verordening, stedelijk afval (municipal waste), food waste, recyclage van bouw- en sloopafval, waste oils, EVOA (in- en uitvoer, Bazel). De Vlaamse input voor het EU register (PRTR) werd ook tijdig doorgegeven, maar door technische problemen in Wallonië werd de rapportering voor België niet tijdig ingediend.
		Jaarlijkse rapportering over de OVAM acties in het Vlaamse Energie en Klimaatplan 2021-2030	Tijdig en kwaliteitsvol	De jaarlijkse rapportering over de OVAM acties in het VEKP is tijdig en kwaliteitsvol gebeurd. Daarnaast werd in het kader van de herziening van het VEKP tijdig input bezorgd aan VEKA (prognoses, M-peil als nieuwe maatregel). In samenwerking met VEKA werd ook de tekst van het VEKP herbekeken en waar nodig aangepast en geactualiseerd.
	CE-monitor	Door OVAM aan te brengen indicatoren zijn geactualiseerd	2022	De studies om onze CE indicatoren te updaten zijn afgerond (bv hergebruik materiaalindicatoren, materialenvoetafdruk,...). We voorzien begin 2023 de publicatie van deze indicatoren (rapport+ Circulair Materialenverhaal). De nieuwe indicatoren zullen aan het CE Center bezorgd worden voor opname in de CE monitor die tegen eind 2023 een update krijgt.
	Materialenbeheer en klimaat	2 onderzoeken opgeleverd: 1) beperkte LCA waarmee het hergebruik van HEV-batterijen in andere toepassingen kan gevalideerd worden 2) onderzoek naar relatie klimaat en materiaalvoorraden en indicatoren CE	beide tegen eind 2022	Het eindrapport van de LCA opdracht over HEV-batterijen en het eindrapport van de nieuwe voertuigscenario's (voorraadmodel) zijn afgerond. In 2023 zal het voorraadmodel toegepast worden op een nieuwe materiaalstroom uit de bouwsector. Hierover werd afgestemd met het departement Omgeving die reeds een model hebben over zand en grind. De analyse over de klimaatimpact van een duurzame T-shirt versus een fast fashion T-shirt werd door VITO opgeleverd en door ons gepubliceerd in een Circulair Materialenverhaal.
7.3	Onze dossierbehandeling verloopt digitaal tegen 2024.	volledig digitale dossierbehandeling	90%	# technische analyses met betrekking tot digitale dossierbehandeling lopen. # initiatieven per dossierbehandeling zijn ook lopende ahv de gemaakte businessafwegingen
	Advisering Omgevingsvergunningen	Het proces voor de behandeling van adviesvragen voor de omgevingsvergunning verloopt digitaal.	eind 2024	Een adviesvraag vloeit voort uit een aanvraag in het omgevingsloket. Dit systeem zal, in geval dat OVAM om advies wordt gevraagd, hiervoor automatisch een email uitsenden. In het tweede kwartaal werd een analyse uitgevoerd om te onderzoeken of een efficiëntere (API-) koppeling kon voorzien worden Gezien echter de complexiteit van de bestaande API is de voorkeur gegeven aan een analyse over hoe het centrale systeem optimaler gebruikt kan worden. Deze analyse is voorzien voor 2023.

	Koepel/CBB	CBB 2.0: we stappen uit het CBB en communiceren rechtstreeks met de authentieke bronnen (KBO).	eind 2022	De afhankelijkheid van het CBB is maximaal gereduceerd. Voor Belgische ondernemingen met bestaande vestigingen worden enkel nog gegevens uit het KBO gebruikt. Een volledige uitstap is echter niet mogelijk wegens het bestaan van IMJV/PRTR. Dit komt onder andere door het ontbreken van informatie over vestigingen zonder economische activiteit in het KBO
	Beheer van ambtshalve opdrachten	We realiseren een efficiënt en effectief beheerssysteem voor de voorbereiding en uitvoering van ambtshalve opdrachten.	2020 - 2024	In 2022 werd voornamelijk ingezet op het verder uitwerken van de koppeling met het nieuwe financiële systeem Orafin. Zo werden onder andere de modules die instaan voor de overkoepelende VAK en VEK planning geïntegreerd met het Orafin systeem, en ging er eveneens grote aandacht naar het verbeteren van de dataconversie. Er werden een reeks kleinere aanpassingen gedaan om de toepassing verder te aligneren met onze behoeften. Daarnaast werd de toepassing ook uitgebreider gedocumenteerd, dit om de toekomstige ontwikkeling te kunnen opschalen.
	We beheren het grondeninformatieregister.	We evalueren en verbeteren het grondeninformatieregister met het oog op onze strategische risico's en doelen.	2020 - 2024	In 2022 werd een diepgaande studie uitgevoerd in navolging van de parlementaire onderzoekscommissie. Hieruit zijn een aantal toekomstige werven gedefinieerd. Zo is OVAM onder andere toegetreden tot het samenwerkingsverband Data Ondergrond Vlaanderen (DOV). Hierdoor wordt het grondeninformatieregister ruimer ontsloten kan dit beter geïntegreerd wordt met andere bodemgerelateerde data.
	Privacy en Informatieveiligheid	Het beschikbaar serieregister wordt actueel gehouden op gelijkaardig VO-niveau en ikv procesbeheer.	jaarlijkse rapportage aantal nieuwe processen toegevoegd aan serieregister jaarlijkse rapportage aantal geoptimaliseerde processen gewijzigd in serieregister	Het serie-verwerkingsregister van de afdeling Afval- en Materialenbeheer werd geactualiseerd. Hierbij zijn de processen ook in kader van AVG bekeken. Het team dat werkt rond AVG is versterkt, met als doel de hieruit geformuleerde acties op te starten. Ook is er een plan van aanpak voor de AVG-actualisatie bij de andere afdelingen opgemaakt en zal uitgevoerd worden in 2023.

Nr.	Naam	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Jaarrapportering
8	We halen onze doelstellingen door onze medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten	De acties uit ondernemingsplan zijn gerealiseerd zoals vooropgesteld	90%	>90%
8.1	We beschikken steeds over een personeelsbezetting die toelaat onze doelstellingen te realiseren	vastgesteld PEP % ingevulde aantallen en competenties van het PEP (jaarlijkse behoefte)	op elk moment 95%	95%
	Strategische personeelsplanning	De doorkijk met betrekking tot de personeelsbehoefte wordt jaarlijks bijgesteld.	Bijlage bij het OP 2022	De bijlage bij het OP 2022 werd opgemaakt en toegevoegd. Als voorbereiding voor 2023 gebeurt er een strategische oefening, We verwachten dat de strategische oefening in 2022 niet afgerond is. Bijsturingen zijn nog niet aan de orde.
	Mobiliserend loopbaanbeleid	We stimuleren binnen de organisatie levenslang leren, bespreken groei- en doorstroommogelijkheden, en stellen doorgroei-trajecten op.	Najaar 2022	In het voorjaar werden twee voorbereidende trajecten gestart voor stafmedewerker en teamverantwoordelijken. In het najaar werden deze trajecten ook georganiseerd. Hierbij konden interne collega's kennis maken met deze functies, gingen ze in gesprek over hun energiegevers en -vreters waarna ze zich kandidaat konden stellen voor deze functie.
		We volgen de ontwikkelingen van het vijfjorenbeleid van de VO op en voeren tijdig uit.	afhankelijk van de timing van de VO	De besprekingen liggen centraal stil. We volgen dit op.
8.2	Onze medewerkers zijn tevreden over hun werksituatie bij de OVAM	tevredenheidsscore via de tweejaarlijkse personeelspeiling	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling	Dit jaar is een uitzondering, we doen de vijfjaarlijkse Psychosociale Risico-analyse in de plaats
	Geïntegreerd Welzijnsbeleid	Opmaak van het 5-jaarlijks Globaal Preventieplan (GPP) 2023-2027 voor welzijn	eerste kwartaal van 2023	Het GPP 2023-2027 werd opgemaakt en goedgekeurd op het EOC van 30 november 2022.
		Uitvoering JAP 2022 en Opmaakt JAP 2023	- continu - positief advies op het EOC van december 2022	Het JAP 2023 werd goedgekeurd op het EOC van 30 november 2022. Het JAP2022 werd volledig uitgevoerd. Het diende mee als basis samen met de risicoanalyse welzijn op het werk als onderbouwing van het GPP2023-2027
		Uitvoeren 5 jaarlijkse Psychosociale Risico-analyse en bepalen actieplan	- september 2022 - quick win acties eind 2022 - actieplan ter goedkeuring voorleggen op EOC december 2022	De bevraging heeft plaatsgevonden. Op dit ogenblik wordt het nodige gedaan om tot een actieplan te komen.
		Arbeidsreglementering: evaluatie van het "hybride werken"	na 6 maanden werken in een genormaliseerde situatie buiten de zomermaanden	Gezien de epidemiologische situatie is een evaluatie van het afsprakenkader 'hybride werken' nog niet aan de orde. Sinds 1/04/2022 is het 'hybride werken' uit de startblokken geschoten. Op 19/05/2022 werd aan de directieraad een stand van zaken gegeven. Naar aanleiding van de verbouwingen werd het afsprakenkader tijdelijk opgeschort en nu is de vakantieperiode in zicht. De evaluatie van het afsprakenkader wordt begin 2023 verwacht.
		Ziektecijfers worden gemonitord en maatregelen om ziekteafwezigheden te verminderen worden genomen	De ziekte-indicatoren evolueren gunstig.	We hebben verder ingezet op het terugdringen van klachten die mogelijks werkgerelateerd zijn: ergonomische klachten en psychosociale belasting. De bevraging voor de risico-analyse psychosociale belasting heeft plaatsgevonden. Op dit ogenblik wordt het nodige gedaan om tot een actieplan te komen. Om de ziekteafwezigheid te verminderen wordt actief ingezet op reïntegratie (bijvoorbeeld deeltijds herstarten).
9	We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	onderzoek naar draagvlak en gedrags(intenties)	positieve evolutie tov 2018	Onderzoek kan niet jaarlijks gebeuren (2021 - opnieuw 2024?)
9.1	Via het koepelconcept 'Omdat het samen werkt' verbinden we acties van de OVAM en partners om zo draagvlak te creëren	aantal samenwerkingen t.o.v. het aantal beoogde samenwerkingen	stijgend	Afhankelijk van nieuwe strategische keuzes
	Herevaluatie en Implementatie koepelconcept 'Omdat het samen werkt'	Herevaluatie van koepelconcept i.f.v. PFAS-crisis, wat behouden we, wat passen we aan?	Uitvoering kwartaal 1	Door de blijvende focus op reactieve communicatie in het PFAS-dossier en zeker de blijvende aandacht voor 3M in de eerste jaarhelft, is de vernieuwing van de corporatestrategie en de herevaluatie van het koepelconcept vertraagd. De krijtlijnen voor strategische aanpak zijn intussen goedgekeurd door DR. Eerste acties (onder meer voor Public Affairs-aanpak) en vertaling naar geïntegreerd communicatieplan 2023 zijn opgestart.
		Uitvoeren koepelconcept campagne	Uitvoering kwartaal 2 & 3	cfr. supra

	Organiseren overleg communicatie OVAM/partners	Diverse relevante stakeholders en partners dragen het koepelconcept mee uit	minimum 2 overlegmomenten	De evaluatie had vertraging opgelopen, waardoor de overlegmomenten ook later zijn ingepland dan voorzien. Intussen loopt het traject voor samenwerking rond sorteren bij bedrijven, De rest is verder te bepalen in uitrol communicatieplan 2023.
9.2	Voor de kernthema's motiveren we burgers en bedrijven via verschillende communicatiestrategieën om gedrag te wijzigen.	uitgevoerde acties	aantal	Sinds 2020: 4 (Keukenafval, Kwitten, Voedselverlies (Kwitten), Asbest (Eerlijk huis))
	Externe communicatie	Opmaak en uitvoering strategische communicatieplannen voor acties voorzien in het communicatieplan 2022	2022	De voorziene strategische communicatieplannen zijn uitgevoerd, enkel 'Sorteren bij bedrijven' zal pas 2023 echt uitgerold worden,
		De kernthema's vertalen we ook in een geïntegreerd contentplan dat gebruik maakt van alle corporate kanalen en de link legt met de interne communicatie.	continu	Het contentplan is in gebruik.
		Voltooiing nieuwe OVAM-website	2022	De nieuwe website is up and running.
		Invoering Social media ambassadors	Uitvoering Q3 en 4	Het traject voor de invoering van social media ambassadors is opgestart.
	Interne communicatie	Jaarlijks plan interne communicatie, opgesteld in nauwe samenwerking en kruisbestuiving met HR, inclusief evaluatie.	2020-2024	Het jaarlijks plan interne communicatie is uitgevoerd en geëvalueerd
10	We verhogen het maturiteitsniveau van de OVAM in de periode 2019-2024	gewogen gemiddelde maturiteit	gelijk aan of hoger dan de vorige beoordeling	Gegevens nog niet voorhanden
10.1	We doorlopen de jaarlijkse beheerscycli	De (deel)plannen (OP, ICT, communicatie, onderzoek en vorming) zijn gedragen, tijdig en SMART geformuleerd	100.00%	BCP 2022 is beschikbaar. Een BCM-test is uitgevoerd in het tweede kwartaal. actualisatiegraad = 100% ICT planning en begroting is opgemaakt en uitgevoerd. Wordt verder afgerond begin 2023
	Doelstellingenmanagement	ondernemingsplan en BBT zijn goedgekeurd	resp. 31 maart en 28 oktober	Het BBT werd goedgekeurd. Een eerste ontwerp-ondernemingsplan werd besproken op DR. Een nieuwe versie wordt voorgelegd op 15 december. Een definitieve versie wordt verwacht tegen einde januari 2023 om voor te leggen aan de minister.
	Proces- en risicomanagement	Het risicomanagementsysteem wordt verder geïmplementeerd en geëvalueerd op haar praktische toepassing. De strategische risico's zijn geactualiseerd	najaar 2022	Uitgevoerd
			medio 2022	Uitgevoerd
	Belanghebbendenmanagement	We actualiseren het belanghebbendenmanagement op strategisch niveau in functie van de strategische doelstellingen	2022	Op vraag van de DR uitgesteld naar Q1 2023
	ICT en informatiebeheer	Beschikken over een BCP als hanteerbaar werkinstrument (uitvoeren van testen - actueel houden)	Aantal uitgevoerd BCM-testen Beschikken over actuele documentatie	Op zaterdag 25 juni heeft IT een netwerk failover getest. Dit wilt zeggen dat alle verkeer dat naar ons netwerk gaat en op ons netwerk beweegt, herlegd wordt naar een ander eindpunt. Deze BCM-test was positief. Het BCP 2021 en interventieplan 2021 werd goedgekeurd op DR van januari 2022. Het BCP 2022 en interventieplan werd goedgekeurd op de DR van 15 december 2022.
		De ICT-planning wordt opgemaakt voor 31 maart van elk jaar en uitgevoerd.	Beschikken over goedgekeurd ICT-plan op 31 maart Stand van uitvoering is zichtbaar voor de klant	De IT planning is voorgelegd op de directieraad op 24 maart. Daarnaast is de planning verder afgestemd gedurende het jaar. Het initiele tekort aan budget werd door intensieve monitoring en bijsturing in het derde kwartaal weggewerkt. De vooropgestelde IT planning verliep grosso modo volgens schema. De belangrijkste verwezenlijkingen waren IT optimalisaties in Matis, Asbestinventarisatie, Orafin, ontsluiting stortplaatsen,...
10.2	We verbeteren onze organisatieprocessen	De ratio beleidskredieten/apparaatskredieten	gelijk aan of hoger dan het vorige jaar	ok
	Communicatie	De OVAM verbetert de kwaliteit van haar standaardbrieven. De opgelijste brieven worden herschreven volgens de principes van Heerlijk Helder.	12/31/2022	145 brieven zijn herschreven in 2022, dit wordt verdergezet in 2023.
	Financieel beheer	Bij inkanteling op 01/01/2022 van Orafin blijft de continuïteit van de boekhouding gegarandeerd. De impact van deze omschakeling binnen OVAM is hoog. De eerste maanden kan er vertraging op sommige boekhoudprocessen zitten. Door eerst de belangrijkste processen te monitoren en te bewaken, beogen we de impact op de organisatie zo laag mogelijk te houden.	De vertraging op de belangrijkste boekhoudprocessen zijn weggewerkt tegen de zomer van 2022. Al de overige boekhoudprocessen zijn onder controle tegen het najaar van 2022. Beschikken tegen de zomer 2022 over de aangepaste procesdocumentatie voor de interne klanten.	Op 01/01/2022 is OVAM overgestapt naar Orafin. De impact van deze omschakeling binnen OVAM is hoog. De eerste maanden zat er vertraging op sommige boekhoudprocessen. Door eerst de belangrijkste processen te monitoren en te bewaken, is de impact op de organisatie beperkt gebleven. Het percentage op tijd betaalde facturen ligt op 94%, wat boven het gemiddelde van VO is. Dit bewijst dat we het basisproces van leveranciersfacturen goed onder controle hebben. Ook de andere boekhoudprocessen zijn onder

	Facility	De OVAM beschikt continu over een aangepaste werkruimte in het kader van het hybride werken in het VAC Mechelen tijdens en na de ombouw van het kantoorgebouw. Het welzijn van de OVAM-medewerkers wordt steeds gegarandeerd. In 2025 beschikt de OVAM over een goed uitgeruste werkomgeving in het VAC Mechelen. Samen met het HFB werken we een plan uit om de impact van de verbouwing op onze werking te minimaliseren. We vragen hierbij extra aandacht voor hinder tijdens de werkzaamheden op kantoor.	Beschikken over meerdere verslagen overname gebouw in Mechelen tussen HFB (projectleider) en OVAM	Dit jaar werd de eerste fase van de inkanteling naar een VAC voltooid. Deze bestond uit een volledige opruiming, archivering en verhuis naar de tijdelijke inrichting volgens bouwfase A. Vanaf het begin van het jaar stonden ook verschillende vergaderingen ingepland om te overleggen wat te doen met inbraakalarm, toegangscontrole en camerabewaking. Met de verantwoordelijken van het Facilitair Bedrijf en de verschillende vertegenwoordigers van bedrijven maakten we de nodige afspraken gemaakt voor uitvoering van de werken. Ook werd een plan van aanpak voor verhuis met de verhuisverantwoordelijke besproken inclusief rondleidingen in kantooromgeving en kelders. Alle collega's kregen een nieuwe werkplek toegewezen, midden juni in nieuwe zones in het huidige gedeelte van het gebouw, wat resulteert in het herschikken van de afdelingen en alle teams over de verschillende verdiepingen. Midden augustus werd het onthaal verhuisd naar de voormalige
	ICT en informatiebeheer	De OVAM vervangt het huidige documentmanagementsysteem (DMS) door Sharepoint (Microsoft 365) met als doel kennisdeling binnen (en buiten) de organisatie en samenwerken aan documenten.	Technische ICT-aspecten en kader met richtlijnen en verantwoordelijkheden zijn uitgewerkt in 2022. Opleidingen naar de OVAM-medewerker najaar 2022.	Team ICT liet een analyse uitvoeren op Alfresco door een externe partner met betrekking tot de randvoorwaarden en potentiële problemen in kader van de ICT-technische migratie. De klankbordgroep met leden vanuit alle afdelingen gaf input aan de informatiebeheerder en de stafmedewerker AD over de visie op governance. Hieruit werd een pilootproject opgestart om documenten van verschillende processen te migreren van Alfresco naar Sharepoint. Dit pilootproject zal als voorbeeld dienen voor de verdere uitrol van Sharepoint en het beheerskader van Sharepoint binnen de OVAM in 2023. Aan het einde van het jaar is dit pilootproject opgestart met de ondersteuning van een externe partner (Cegeka).
10.3	We voeren de 5 prioritaire thema's uit de MVO-beleidsverklaring uit.	de acties van het jaarlijkse plan zijn uitgevoerd	80%	100%
	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	we reduceren onze hoeveelheid restafval	15% tegen 2022 t.o.v. 2013 (i.e. 13,7 kg/persoon/jaar)	Op basis van de cijfers van januari tot en met oktober 2022 schatten we de totale hoeveelheid geproduceerd restafval in. Die nam in 2022 gevoelig toe: van 4,4 kg/per persoon per jaar in 2021 naar 13,4 kg/per persoon per jaar in 2022. Dit cijfer moet begin 2023 wel nog geactualiseerd en gecontroleerd worden. We behalen nog net onze doelstelling. Vermoedelijk is de toename te wijten aan het feit dat we opnieuw vaker naar kantoor komen ten opzichte van het Covid 19-jaar 2021 en aan de interne verhuis. Dit heeft immers voor grootschalige opkuisacties gezorgd. We zien een duidelijke piek in de periode van de verhuis.
		in onze aankoopprocessen houden we rekening met duurzaamheidscriteria:	jaarlijkse opvolging van implementatie duurzaamheidscriteria in aankopen: rapportage in MVO-jaarsverslag	Sinds 2020 kunnen we de integratie van duurzaamheidscriteria bij aankopen via aanvaarde factuur opvolgen. In 2022 werden in 24% van de aankopen duurzaamheidscriteria gebruikt. Sinds begin 2022 doen we dat ook bij bestekken die door de OVOP-cel worden opgevolgd. Bij 12% van de gelanceerde bestekken werden duurzaamheidscriteria toegepast. Team ICT startte dit najaar een proefproject op met het gebruik van Fairphones, en zet dit 2023 verder. De afdeling Bodembeheer lanceert sinds de zomer van 2022 bestekken met de CO2-prestatieladder
		we streven naar een reductie van onze CO2-uitstoot en primair energieverbruik.	Reductie van 40% CO2-uitstoot tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015 (streefwaarde = 208,3 ton CO2; afkomstig van de verwarming van ons kantoor en de uitstoot van onze dienstverplaatsingen (dienstvoertuigen, eigen wagens en vliegvluchten). Reductie van 27% primair energieverbruik tegen 2025 t.o.v. het referentiejaar 2015 (streefwaarde = 3.492.393 kWh/jaar).	We zullen begin 2023 de CO2-uitstoot en het elektriciteitsverbruik van de OVAM verder in kaart brengen en rapporteren in het MVO-jaarsverslag. In 2022 startte Cofinimmo met de verbouwing van de linkervleugel van het OVAM-gebouw. We verwachten dat dit zal resulteren in de beoogde reductie van onze CO2-uitstoot en elektriciteitsverbruik in 2025. Enerzijds wordt slechts de helft van het gebouw nog gebruikt. Anderzijds worden ingrijpende energiebesparende maatregelen getroffen bij de verbouwingen.
		we volgen het welzijn van de OVAM-medewerkers op	Uitvoering van de risicoanalyse psychologische aspecten en uitwerking van een actieplan, opmaak 5-jaarlijks Globaal Preventieplan (GPP) voor welzijn (zie ook 8.2)	In de loop van het jaar ontving elke werknemer bij OVAM een grote welzijnsonderzoek opgesteld in samenwerking met IDEWE. De groep Welzijn besprak en analyseerde de resultaten, dewelke de administrateur-generaal vervolgens toelichtte aan de organisatie. Het actieplan dat hierop volgt zal deel uitmaken van het GPP2023-2027 voor het luik psychosociaal welzijn.

		we stimuleren onze medewerkers om hun woon-werkverkeer te organiseren volgens het STOP-principe.	Implementatie van de nieuwe parkeernorm voor het woon-werkverkeer in het VAC van Mechelen	Begin 2022 communiceerden we aan alle bezitters van een parkeerkaart dat ze vanaf de zomer van 2022 deze kaart zouden moeten afgeven. Dit weekte heftige reacties los. Na verdere beraadslaging met het Facilitair Bedrijf is deze datum verschoven naar 1 januari 2025.
10.4	We verzekeren de bedrijfscontinuïteit en de goede werking van de diensten voor afvalophaling, -verwerking en bodemsanering	de uitvoering van kritieke en essentiële processen	100%	100%
		gepast gevolg aan meldingen die acute risico's voor het leefmilieu inhouden of de dienstverlening op Vlaams niveau verstoren	100%	100%
	We analyseren op OVAM-niveau de aanbevelingen van de PFAS-onderzoekscommissie en werken een concreet actieplan voor de diverse afdelingen uit	actieplan goedgekeurd door DR	7/1/2022	De aanbevelingen van de POC hebben intern geleid tot een intensief traject. Afdeling BB heeft een programmawerking opgezet met een strategische tweedaagse. Zij zijn nu concreet aan de slag gegaan met diverse projecten ter uitvoering van de aanbevelingen en om het bodembeleid future-proof te maken. Een heleboel acties zijn ook opgenomen in het VO-brede PFAS-actieplan. Afdeling AMB heeft een synthesesnota opgesteld rond ZZS in afval en materialen. Ook zij startten een project ZZS, waarvan onderdelen terugkomen in het PFAS-actieplan. Omdat de problematiek OVAM dusdanig overstijgt, is ervoor gekozen om de zaken niet verwarrender te maken met een OVAM-actieplan, maar om maximaal in te stappen in gecoördineerde initiatieven van het beleidsdomein en de opdrachtgever (zie ook overkoepelend beleid ZZS). Al deze initiatieven zijn goedgekeurd door de DR.
	strategisch project emergent contaminants	We ontwikkelen met VMM, Departement Omgeving en AZG een gezamenlijk beleid en afsprakenkader rond emergent contaminants. Voor OVAM leggen we nadruk op het vlak van afvalstoffen- en bodembeheer.	12/31/2022	Het strategisch project waar het MC opdracht toe had gegeven is grotendeels overbodig geworden. Centraal is er een visienota geschreven, door de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein, ondersteund door het beleidsdomein Omgeving, AZG en de opdrachtgever. Deze schetst de krachtlijnen van een gestructureerd beleid rond ZZS, evenals de governance die hier uitvoering aan zal geven. Vanaf 2023 zal dit van start gaan. Daarnaast zijn er plannen voor de oprichting van een innovatiecentrum PFAS saneringstechnieken en een saneringsfonds voor ZZS.
10.5	We verzekeren de kwalitatieve werking van de relevante actoren op het vlak van afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer.	We ondernemen een gepaste actie na de rapportage van negatieve keuringen, audits of testen in het kader van kwaliteitsborging.	100%	100%
	We zorgen voor een effectieve en gedragen bodemregelgeving door deze op het geschikte niveau uit te werken. De regelgeving en de richtlijnen zijn op elkaar afgestemd.	In cocreatie werken we vernieuwde standaardprocedures voor de bodemsaneringswerken en het eindevaluatieonderzoek uit.	12/1/2022	De cocreatie werd reeds begin 2022 uitgesteld naar 2023. Na de beslissing van de directieraad van 24/02 heroriënteren we de voorziene aanpassing van de standaardprocedures naar de PFAS-werkzaamheden en -inzichten.
		We voeren gesprekken met de drie Belgische regio's en Luxemburg voor een overeenkomst tot uitbating van S-Risk.	Een overeenkomst voor de overname van S-Risk is getekend.	De overeenkomst werd ondertekend waarbij SPAQUE optreedt als coördinator. De factuur voor het eerste werkingsjaar is behandeld.
	Via een efficiënt en effectief kwaliteitszorgsysteem zorgen we dat de bodemsaneringsdeskundigen betrouwbare partners zijn in het bodembeleid.	De bodemsaneringsdeskundige ontvangt een gepersonaliseerd monitoringrapport (norm: 2x/jaar). Hierin is het sectorgemiddelde aangeduid via een vernieuwd dashboard.	eind 2022	We werken samen met IT en een externe partner aan het dashboard. Om IT-technische redenen gaat de ontwikkeling trager dan ingeschat en is het dashboard nog steeds in ontwikkeling. In afwachting van een finalisatie, bezorgden we het monitoringrapport met sectorgemiddeldes aan de bodemsaneringsdeskundigen. We lichten de doelstelling en de ontwikkeling van het dashboard toe aan
		We verzamelen informatie over mogelijke auditmethodieken. We voeren technische en proces audits uit bij de bodembeheersorganisaties.	auditering Grondbank vzw en Grondwijzer vzw tegen 1/12/2022	De POC-aanbevelingen pikken we op binnen het deelproject Kwaliteitszorg. Hier hebben we verschillende auditmethodieken vergeleken en voorgelegd aan het management. De toekomstige strategie voor de audits is vastgelegd. We hebben de bodembeheersorganisaties geaudit, zowel op het procesgedeelte als op het gedeelte takenpakket en rolinvulling. Er zijn geen grote

Reflectie rapportage 2022

////////////////////////////////////
Auteur: Johan Vanerom & Tuur Hawinkel
Versie: 3
////////////////////////////////////

De doelstellingen uit het ondernemingsplan 2022 zijn voor 98.5% gerealiseerd zoals vooropgesteld of met beperkte vertraging. In 1.5% van de projecten is de uitvoering niet zoals vooropgesteld. Vorig jaar was dit een hoger niveau, namelijk 7%. In een normaal jaar is dit 2%. Deze realisatiegraad is bereikt ondanks de PFAS-crisis rond 3M die een deel van de werking hypothekeerde. Vooral in de bodemwerking zijn een aantal doelstellingen ronduit geschraapt aan het begin van 2022, om plaats te maken voor de inspanningen die vereist waren in verband met PFAS en Zorgwekkende Stoffen. Maar ook elders in de organisatie ging de verhoogde maatschappelijke aandacht voor Zorgwekkende Stoffen gepaard met onvoorzien bijkomend werk. Er is daarom veel aandacht uitgegaan naar het creëren van werkomstandigheden die het mogelijk maakten in te spelen op de actualiteit en tegelijk de destijds vooropgestelde doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren. De organisatie is zich bovendien in toenemende mate bewust van de hoge werkdruk, die de afgelopen twee jaar nog sterker is gestegen. Voor 2023 hebben de teams hier beter rekening mee gehouden in hun planning, en de finalisatie van een strategische oefening in de loop van 2023 zal helpen om in de toekomst gerichtere keuzes te maken.

Onderstaande overzicht beschrijft de voornaamste verwezenlijkingen en knelpunten van 2022.

1. De OVAM gaf invulling aan de transitieprioriteit Vlaanderen Circulair

Vlaanderen Circulair presenteerde de voortgang van het werk binnen het publiek-private platform op de State of the Union. Zowel de toekomstbeelden, werkagenda's als hefboomen kwamen op een interactieve manier aan bod. De Stuurgroep en de Projectgroep kwamen doorheen 2022 op regelmatige basis samen, en de werkagenda's en hefboomwerking zijn van start gegaan met concrete acties en engagementen. Er is voor de werkagenda's bijkomende ondersteuning voorzien in onderzoek en facilitatie om tot een degelijk programmamanagement te komen.

Het eerste werkjaar van het Steunpunt CE-Center is afgerond met onder meer studieopdrachten rond circulaire havens, indicatoren over CE op het niveau van productie, het wegwerken van (juridische) knelpunten, een onderzoek naar de motivatie en gebruik van circulaire strategieën, de impact op de invoering van een M-peil op klimaatemissies,... Het Intra-Belgisch Platform kreeg in 2022 een formeel mandaat en startte inmiddels op met een centraal bureau en vier thematische werkgroepen, waarin Vlaanderen Circulair en de OVAM vertegenwoordigd zijn.

Zowel voor de werkagenda bouw als chemie/kunststoffen, waarvoor de OVAM medetrekker is, werd een engagementsverklaring ondertekend en werd de kick-off voor de acties georganiseerd. Prioriteiten zijn bepaald en verscheidene acties zijn opgestart.

2. OVAM versterkte haar internationale werking

De OVAM woog op belangrijke internationale en Europese kernprocessen en bracht tijdig standpunten in. Daarbij trad de OVAM op als Belgisch Piloott in belangrijke dossiers: Bazel Conventie, herziening EVOA, herziening Kaderrichtlijn Afval, EU-textielstrategie en de Food Waste Reduction Targets. We waren verder actief betrokken en droegen bij aan standpuntvorming inzake andere internationale dossiers (ecodesignverordening, relevante klimaatdossiers, bodemrichtlijn). Naast kennisuitwisseling met Duitsland, Frankrijk, Denemarken, Chili en de Verenigde Staten werd de bilaterale structurele samenwerking met Nederland verder uitgebouwd en zetten we een structurele samenwerking met Zuid-Afrika op. Ook dit jaar werden een aantal Europese projecten binnen gehaald (Regiogreentex en ZeroW biowaste) en werden projecten ingediend rond circulair bouwen en bebossing van stortplaatsen. OVAM entte zich sterker op prioriteiten die de Vlaamse Regering legt in haar politieke en economische diplomatie. Hiertoe werd de samenwerking met zowel het departement KBUZA als FIT geheractiveerd.

De internationale werking van OVAM wordt zowel binnen als buiten de OVAM positief gewaardeerd. Uit een uitgestuurde bevraging valt een gemiddelde score op te tekenen van respectievelijk 8,4/10 (externe stakeholders) en 8,0/10 (OVAM-collega's). We gingen aan de slag met enkele van de aanbevelingen die in het kader van de survey werden geopperd, waaronder:

- Engelstalige informatie over de OVAM als organisatie (Engelstalige website)
- strategie voor communicatie naar internationale stakeholders
- inzicht geven in wat er loopt op EU niveau en relevant is voor OVAM.

3. De OVAM bouwt risicovolle asbesthoudende materialen af tegen 2040

Een eerste evaluatie van het asbestafbouwbeleid werd uitgevoerd. De fundamenten van het asbestafbouwbeleid blijven overeind. Wat de lancering van het asbestattest betreft, is alles in staat gesteld om operationeel te zijn tegen juli 2022. De eerste attesten werden in september afgeleverd. De certificering van de asbestdeskundigen verliep tijdelijk moeilijk aangezien de certificeringsbedrijven niet tijdig klaar waren. Er is evenwel nooit een probleem geweest rond een acuut tekort aan deskundigen. De OVAM stelde proactief lijsten ter beschikking van deskundigen met vrije plaatsen om hierrond helderheid te brengen. De financiële ondersteuning voor de scholen, sociale huisvesting, landbouw, zorginstellingen en lokale besturen werden voor meer dan 95% vastgesteld. Met zorg en sociale huisvesting werden de sectorprotocollen in 2022 afgesloten. De verkregen relancemiddelen werden quasi volledig gebruikt.

4. De OVAM dematerialiseert maatschappelijke behoeften en sluit materiaalkringlopen

Circulair bouwen

De Vlaamse Regering heeft het beleidsprogramma 'op weg naar circulair bouwen' goedgekeurd. Bij het uitrollen van het beleidsprogramma is veel aandacht gegaan naar de afstemming met de werkpaden van de Werkagenda Bouw binnen de transitie geleid door Vlaanderen Circulair. Naar het eind van het jaar hebben we een systeem van opvolging van de inspanningen en belangrijke

indicatoren opgezet. De proeftuin Circulair Bouwen is afgerond; einde januari 2023 worden de resultaten gepubliceerd. De proeftuin levert draaiboeken en praktijkgidsen op rond technische oplossingen voor veranderingsgericht bouwen, businessinzichten, circulaire overheidsopdrachten en beleidsinzichten voor lokale besturen. TOTEM werd uitgebreid met extra indicatoren en het opnemen van technische installaties. Ook werden koppelingen voorzien met de EPB-software. Een studie rond het gebouwwerkpaspoort werd opgestart. De aanpassing van het wetgevend kader voor selectieve inzameling en hoogwaardige afzet van bouw- en sloopafval is in uitwerking samen met de sectorfederaties tegen medio 2023.

Minder consumptiegoederen in restafval

In 2022 is het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval (Lokaal Materialenplan) na openbaar onderzoek naar de inspecteur van financiën verstuurd. De politieke bespreking is voorzien voor begin 2023. Er is in 2022 ingezet op vermindering van bedrijfsrestafval via de ontwikkeling van een Green Deal Duurzame Zorg, en via gerichte communicatie naar Bakkers Vlaanderen en Horeca Vlaanderen. Intercommunales met nog te hoge hoeveelheden restafval hebben na visitaties van de OVAM acties ondernomen: afsplitsen van bedrijfsrestafval, aanpassen tarieven, gft-inzameling opstarten of verbeteren, communicatie verbeteren,... De modaliteiten voor bioafvalinzameling bij huishoudens zijn opgenomen in het ontwerp Lokaal Materialen Plan. Wat verpakkingen betreft werd een Green Deal ondertekend in aanwezigheid van Minister Demir. De 100 ondertekenaars engageerden zich om een concreet project in te dienen om verpakkingen te vermijden. Van de 90% die een project indiende, werd meer dan 80% goedgekeurd. Een aantal werd ook financieel ondersteund. Na veelvuldig overleg met de andere gewesten is beslist om de ontwerptekst van het ISA UPV en ISA Zwerfvuil samen te voegen tot één wettekst. In november werd een compromis bereikt die ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de regeringen.

Milieuverantwoorde productie en gebruik van gerecycleerde grondstoffen stijgt

De tweede call voor de Recyclagehub werd na een procesevaluatie van de eerste call opnieuw gelanceerd. In totaal werden over twee jaar 14 van de 35 ingediende projecten ondersteund voor een bedrag van 30 miljoen euro om de recyclagecapaciteit in Vlaanderen uit te bouwen. Om de afzet van kunststofrecyclaten te vergroten werden voor vijftien prioritaire toepassingen onderzocht welke acties ondernomen kunnen worden. Een aanpak wordt begin 2023 uitgewerkt op basis van deze informatie. Met de algemene selectieve inzameling van bioafval in het vooruitzicht werd een lijst van niet-(huis)composteerbare “bio-afbreekbare voedselgerelateerde verpakkingen” uitgewerkt. Dit om verontreiniging van het milieu met micro-plastics te voorkomen.

Milieuverantwoorde verwerking van afvalstoffen is gegarandeerd

In het kader van de PFAS-problematiek is een visienota opgemaakt voor het omgaan met zorgwekkende stoffen in afvalstoffen. Op basis hiervan is een stappenplan uitgewerkt met acties op korte en middellange termijn. In 2022 zetten we meetstrategieën op om zorgwekkende stoffen in afvalstoffen te meten. Er werden metingen uitgevoerd op compost om de aanwezigheid van PFAS te onderzoeken. Op basis hiervan werd een tijdelijk, strenger, handelingskader uitgewerkt door VITO.

De hoeveelheid zwerfvuil daalt

Het evaluatierapport van het verpakkingsplan en het zwerfvuilbeleid is opgemaakt en omgezet in een conceptnota voor de Vlaamse Regering. In afwachting van de inwerkingtreding van het interregionaal samenwerkingsakkoord rond zwerfvuil is onder impuls van de OVAM een overeenkomst gesloten voor een jaar om het project van de Mooimakers verder te kunnen zetten in 2023 en zo de continuïteit te kunnen garanderen. De sensibilisering, ondersteuning en coaching van lokale besturen, overheidsspelers en bedrijven verliep volgens de planning. Extra inspanningen werden geleverd op het vlak van handhaving. Het handhavingstraject in 2022 omvatte de aanwerving van 30 handhavers zwerfvuil en het opstarten van een samenwerking met 128 gemeenten. Met maar liefst 65% van de hoogrisicogemeenten is er samenwerking (6 kustgemeenten en 9 centrumsteden). In 2022 werden eveneens 47 evenementen gecontroleerd.

5. OVAM garandeert de bodemkwaliteit via bodemsanering

Programma 2036

Ondanks de zware inspanningen die geleverd moesten worden voor de PFAS-onderzoeken en PFAS-acties, waarvoor geen extra personeel is toegewezen, zetten we in 2022 onze inspanningen om de doelstellingen 2036 te halen zo goed mogelijk voort. De bodemrisico's zijn intussen duidelijk op 68.025 unieke locaties, 5000 meer dan einde vorig jaar. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie (POC) werd de prioriteitsstelling voor onderzoeken bijgesteld voor dossiers met een humaan-toxicologisch risico. Aangezien de problematiek van zorgwekkende stoffen ook de komende jaren en decennia aanwezig zal blijven, is een herevaluatie van de doelstelling 2036 en een bijsturing van de bodemregelgeving opgestart.

De bodemsaneringsorganisaties Bofas, Tersana en Vlabotex startten iets minder bodemonderzoeken op dan gepland. De OVAM volgde de werking ook minder op ten gevolge van de PFAS-crisis. Om lokale besturen te ondersteunen realiseerden we onder meer een aankoopcentrale waar lokale besturen bodemonderzoeken kunnen afnemen. Intussen werden 38 opdrachten besteld. Voor historische risicogronden bij lokale besturen werden begeleidingstrajecten voorzien, die ook de mogelijkheid bieden aan particulieren om vrijstelling aan te vragen.

Duurzame brown- en blackfieldontwikkeling

In 2022 voegden we drie nieuwe brownfielddossiers toe aan de portfolio. Door personeelsgebrek hebben we verder niet actief ingezet op deze doelstelling.

Waterboderverontreiniging

We kwamen onze engagementen na in de Europese projecten Resanat en Narmena. Beleidsmatig zetten we in op de relatie tussen waterbodem en oppervlaktewater. Een eerste handreiking is opgemaakt. Wat de aanpak van de hotspots betreft, is de uitwerking van het humaan-toxicologische luik van de risico-evaluatie lopende. Er werd ook een vergelijking gemaakt tussen de Vlaamse en Nederlandse toetsingskaders. Uiteraard lag er extra focus op verdachte locaties met PFAS-verontreiniging of met gebromeerde vlamvertragers. De maatschappelijke kosten-baten-studie voor de aanpak van verontreinigde waterbodems werd afgerond, evenals de screening naar financieringsmogelijkheden voor waterbodems. Met het kabinet zijn gesprekken opgestart over de verschillende voorgestelde pistes.

Inzet voormalige stortplaatsen

Na verificatie herleidde we de aangemelde locaties voor mogelijke bebossing van stortplaatsen tot 34 locaties. Op drie locaties werd een bodemonderzoek opgestart. Op zestien locaties finaliseerden we reeds het oriënterend bodemonderzoek. Voor acht stortplaatsen zonder noodzaak tot beschrijvend bodemonderzoek bepaalden we het bebossingspotentieel. Deze communiceerden we via de bosplanner, zodat de Bosalliantie de nodige stappen kan ondernemen voor verdere bebossing. De methodiek om het bebossingspotentieel te bepalen, verspreidden we zowel intern als extern, zodat in alle stortplaatsdossiers nu ook het bebossingspotentieel kan bepaald worden. We werkten ook twee Europese projectvoorstellen uit voor stortplaatsen: een rond herbebossing en een rond energieproductie- en opslag. Uitspraak over de toekenning moet nog volgen.

Maximale voorkoming nieuwe bodemverontreiniging en beperken impact mens en milieu

De opvolging van achterstallige onderzoeksplichtigen en schadegevallen is goed gebeurd. De erkenning van Promaz is intussen verschenen in het Belgisch Staatsblad, waardoor de aanmeldingstermijn van 3 jaar van start is gegaan.

6. OVAM versterkt de bodemkwaliteit via bodemzorg

Circulair landgebruik

Na onderzoek werden de modaliteiten vastgelegd voor de overdracht van grondverzetsdata van de erkende bodembeheersorganisaties naar DOV. Daarnaast startten we met de Port of Antwerp – Bruges twee verkennende studies met betrekking tot een gebiedsgerichte aanpak (grondwaterbeheer en grondverzet).

Futureproof bodembeleid

We leverden het jaar rond aanzienlijke bijdrages voor de diverse werkgroepen van de opdrachthouder PFAS, in het bijzonder de finale bijdrage voor grondverzet en voor de werkgroepen blootstelling & handelingskader. Onze input werd verwerkt in de tussentijdse rapporten en het eindrapport. Voor het normeringskader rond PFAS werkten we intens samen met VITO, die ook internationaal aftoetsten. De beschikbare data voor andere PFAS dan PFOS en PFOA werd gescreend. We zetten in op het berekenen van ontwerp toetsingswaarden voor diverse PFAS-parameters. De wetenschappelijke onderbouwing voor een echt normeringskader liep verder. Intussen is een bindend normenkader voor PFAS in bodem uitgewerkt. We bereiden momenteel de wettelijke verankering voor en zorgen voor een praktische doorvertaling. De doorvertaling van het bodembeleid, zowel bodemsanering als grondverzet, gebeurde eveneens bij de PFAS aanpak in de regio Zwijndrecht. We werkten een sitebesluit uit en richtten een saneringsverbond op. Dit verbond zorgt voor synergie tussen een aanpak van bodem, water en lucht en zet in op innovatie.

We gaven onze ervaringen ook mee op het internationale niveau. Met het symposium ENSOr4 over PFAS bereikten we meer dan 200 deelnemers. We stuurden tweemaandelijks nieuwsbrieven van EmConSoil uit, en organiseerden vier webinars over PFAS, met telkens ongeveer 100 deelnemers. We stelden in het licht van de Europese Soil Strategy en mogelijke komst van een Bodemrichtlijn een handvattenkader bodemzorg voor en ronden dit af met een aftoetsing bij de deelnemende experts.

We stellen voor dit op (internationaal) niveau verder te gebruiken en hiervoor een vervolgoopdracht te voorzien.

7. We digitaliseren elke dienstverlening tegen 2030

MATIS

In 2022 werd vooral ingezet op de informatiedeling naar de informatieverstrekkers toe op het vlak van huishoudelijke afvalstoffen. Intercommunales kunnen inzichten verwerven in de cijfers van de gemeenten, en andere organisaties binnen hun werkingsgebied. Door interactie met de intercommunales, steden, gemeenten en bedrijven is waardevolle feedback verzameld om de rapporten verder te verfijnen in 2023. Wat het bedrijfsafval betreft, werd intensief samengewerkt en overlegd met de sector om tot een gedragen werkwijze te komen om de commerciële vertrouwelijkheid van gegevens te waarborgen. Zo kunnen de gegevens over 2022 in MATIS ingegeven worden vanaf het tweede kwartaal van 2023.

Informatiegedreven bodemzorg

De PFAS-analyses uit de OVAM-databank werden ontsloten via de PFAS-verkenner van de DOV. Een procedure is afgesproken om regelmatig nieuwe metingen uit te wisselen. De samenwerking tussen de OVAM en de DOV wordt geformaliseerd om samen toekomstige digitale dienstverlening te organiseren. Een concreet voorbeeld is de uitbouw in 2023 van een specifieke DOV themaverkenner bodemverontreiniging. Verschillende andere initiatieven die de informatie-gedreven uitbouw van bodemzorg versterken, worden uitgerold zoals: de analyse rond het vernieuwde bodemattest, bodemrapportages GDPR-proof beschikbaar maken en de grondverzetsdata centraliseren.

De OVAM ontsluit haar afval-, materialen- en bodeminformatie digitaal

De jaarlijkse rapportering over de OVAM acties in het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) is tijdig en kwaliteitsvol gebeurd. Daarnaast werd in het kader van de herziening van het VEKP tijdig input bezorgd aan VEKA (prognoses, M-peil als nieuwe maatregel). In samenwerking met VEKA werd ook de tekst van het VEKP herbekeken en waar nodig aangepast en geactualiseerd. De studies om onze CE-indicatoren te updaten zijn afgerond (bv materiaalindicatoren, hergebruik, materialenvoetafdruk, ...). We voorzien begin 2023 de publicatie van deze indicatoren.

Digitalisering dossierbehandeling

In 2022 werd een diepgaande studie uitgevoerd in navolging van de parlementaire onderzoekscommissie. De OVAM is onder andere toegetreden tot het samenwerkingsverband Data Ondergrond Vlaanderen (DOV). Hierdoor wordt het grondeninformatieregister ruimer ontsloten en kan dit beter geïntegreerd worden met andere bodemgerelateerde data. Verder werd ingezet op de koppelingen tussen het verplichte boekhoudkundig systeem Orafin en de beheersmodule voor ambtshalve opdrachten. Inzake de AVG werd het serie-verwerkingsregister van de afdeling Afvalstoffen- en Materialenbeheer geactualiseerd. Er is een plan van aanpak voor de AVG-actualisatie bij de andere afdelingen opgemaakt. Dat zal uitgevoerd worden in 2023.

8. OVAM haalt haar doelstellingen door haar medewerkers continu op een duurzame manier in te zetten

Personeelsbezetting

Het PEP 2020-2024 is goedgekeurd op de directieraad en besproken op het EOC van 24 maart 2021. Ter voorbereiding van een bijsturing in 2023 is een strategisch oefening opgestart. Onder meer door de PFAS-problematiek zijn immers een aantal bijsturingen nodig. Inzake mobiliserend loopbaanbeleid werden twee trajecten gestart voor de functies van stafmedewerker en teamverantwoordelijke.

Tevredenheid werknemers

De vijfjaarlijkse psychosociale risico-analyse welzijn werd uitgevoerd. Globaal scoort de OVAM vaak licht beter dan de Vlaamse overheid. Belangrijkste aandachtspunten zijn evenwel hoge uitputting en hoge distantie, die leiden tot een hoog risico op burn out bij de medewerkers. De resultaten worden momenteel nog ter hand genomen om te komen tot een gedragen actieplan, op maat van de verschillende afdelingen. In tussentijd werd uiteraard ingezet op het actief terugdringen van klachten bij werknemers die mogelijk werkgerelateerd zijn, zowel op het vlak van ergonomie als qua psychosociale belasting. Het Globaal Preventieplan 2023-2027 werd opgemaakt en goedgekeurd op het entiteitsoverlegcomité. Het jaarlijks actieplan 2022 werd volledig uitgevoerd; dat voor 2023 opgemaakt.

9. OVAM implementeert de communicatiestrategie 2020-2025

Koepelconcept 'omdat het samen werkt' en communicatiestrategieën

Het koepelconcept werd vervroegd geëvalueerd naar aanleiding van de PFAS-crisis. De krijtlijnen voor een bijgewerkte strategische aanpak zijn goedgekeurd en de eerste acties, waaronder het uitrollen van een public affairs aanpak, zijn opgemaakt. De krijtlijnen zijn voor 2023 doorvertaald naar een geïntegreerd communicatieplan 2023. In 2022 werd de OVAM-website vernieuwd, een sociale media aanpak opgestart en het plan interne communicatie uitgevoerd. Qua externe communicatie lag de nadruk op de periodieke publicaties en de asbestafbouwcampagne en de introductie van het asbestattest, de verderzetting van kwitten, de aanpak van de PFAS-problematiek en van bodemverontreiniging in het algemeen.

10. OVAM verhoogt haar maturiteitsniveau in de periode 2019-2024

Op 01/01/2022 is OVAM overgestapt naar Orafin. De impact van deze omschakeling binnen OVAM is hoog. De eerste maanden zat er vertraging op sommige boekhoudprocessen. Door eerst de belangrijkste processen te monitoren en te bewaken, is de impact op de organisatie beperkt gebleven. Het percentage op tijd betaalde facturen ligt op 94%, wat boven het gemiddelde van VO is. Dit bewijst dat we het basisproces van leveranciersfacturen goed onder controle hebben. Ook de andere boekhoudprocessen zijn onder controle. Dit jaar werd de eerste fase van de inkanteling naar een VAC voltooid. Deze bestond uit een volledige opruiming, archivering en verhuis naar de tijdelijke inrichting volgens bouwfase A. De ICT planning verliep in hoofdlijnen op schema.

De aanbevelingen van de POC hebben intern geleid tot een intensief traject. Afdeling BB heeft een programmawerking opgezet met een strategische tweedaagse. Zij zijn nu concreet aan de slag gegaan met diverse projecten ter uitvoering van de aanbevelingen en om het bodembeleid toekomstbestendig te maken. Een heleboel acties zijn ook opgenomen in het VO-brede PFAS-actieplan. Afdeling AMB heeft een synthesenota opgesteld rond ZZS in afval en materialen. Ook zij

startten een project ZZS, waarvan onderdelen terugkomen in het PFAS-actieplan. Centraal is er een visienota geschreven, ondersteund door beleidsdomein Omgeving, AZG en de opdrachthouder. Deze schetst de krachtlijnen van een gestructureerd beleid rond ZZS, evenals de governance die hier uitvoering aan zal geven. Vanaf 2023 zal dit van start gaan. Daarnaast zijn er plannen voor de oprichting van een innovatiecentrum PFAS saneringstechnieken en een saneringsfonds voor ZZS.

DEEL 3 - HORZIONTALE DOELSTELLINGEN

3.1 AANBEVELINGEN AUDIT VLAANDEREN

We verwijzen hiervoor naar het beleidsgericht rapport van Audit Vlaanderen van 5 januari 2023.

Dit beleidsgericht rapport schetst de stand van zaken op 30 november 2022 over de acties die de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ondernam naar aanleiding van:

- De maturiteit van het risicomanagement binnen de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (auditopdracht 1701 034 van 11 december 2017).
- De systeemaudit Handhaving milieuhygiëne (auditopdracht 2102 001 van 26 september 2022).
- Audit van het kernproces handhaving bij bodemdossiers (auditopdracht 2001 022 van 22 april 2021).
- De organisatie-audit waarbij werd geëvalueerd in welke mate de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij beschikt over beheersmaatregelen om de belangrijkste inherente risico's rond de thema's Informatie & communicatie en ICT uit de leidraad organisatiebeheersing in te perken (auditopdracht 1801 013 van 14 november 2018).

Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden in 2022 is Audit Vlaanderen van mening dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) het systeem van organisatiebeheersing verderzet. Dit reflecteert zich in de stijging van de maturiteit van het risicomanagement. De procesaudit over handhaving bij bodemdossiers toont aan dat de OVAM de risico's voor dit kernproces in voldoende mate onder controle heeft.

De OVAM zet op gestructureerde wijze haar risicomanagement verder. In 2022 heeft OVAM het strategisch risicomanagement opnieuw uitgevoerd. Op operationeel niveau werd ingezet op de verdere implementatie van het nieuwe processjabloon waarbij OVAM het risicomanagement koppelt aan het procesmanagement. De maturiteit voor risico-identificatie en -evaluatie stijgt hierdoor.

In 2021 stelde Audit Vlaanderen vast dat het proces van de handhaving bij bodemdossiers voldoende onder controle is. Het voornaamste aandachtspunt gaat over de efficiëntie van het procesverloop waarvoor één aanbeveling geformuleerd werd. Deze werd opgevolgd in 2022 en de OVAM beschouwt de realisatiegraad van de lopende aanbeveling op 100%.

Op vraag van het managementcomité Omgeving startte Audit Vlaanderen eind september 2021 een audit op van het handhavingssysteem m.b.t. milieuhygiëne bij Klasse 1- bedrijven. Op systeemniveau leidt de sterke focus op de inhoudelijke materies – in combinatie met de veelheid aan (andere) prioriteiten en de systematische personeelsbesparingen – er toe dat er verschillende hiaten gedetecteerd worden. Audit Vlaanderen formuleerde 12 aanbevelingen.

De OVAM engageert zich om in 2023 de acties uit het actieplan ter realisatie van de 12 aanbevelingen uit de systeemaudit 'handhaving milieuhygiëne' (mee) te (helpen) realiseren. Daarnaast zullen we het risicomanagement, in het kader van de optimalisatie van het processjabloon, blijvend kwalitatief verbeteren.

3.2 OPVOLGING PERSONEELSBESPARINGEN

De instructies voor de ondernemingsplannen 2020-2024 leggen de entiteiten op een inschatting te maken van hoeveel koppen in het komende jaar zullen worden bespaard, met een duiding van de aanleiding van de besparing. Dit moet worden opgenomen in de rubriek 'horizontale strategische doelstellingen' van het ondernemingsplan.

We beschouwen dit als een indicatie van de koppenbesparing, niet als doelstelling. Immers, in de Mededeling aan het Voorzitterscollege van 21 november 2019 over de personeelsbesparingen (VC_20191121_1_MED022a) lezen we onder de (4.1) Aanpak:

Het resultaat is een overzicht van het aantal te besparen personeelsleden per entiteit per kalenderjaar⁵ (cfr. tabel in bijlage 1). (voetnoot 5: De monitoring van de personeelsbesparing zal echter gebeuren ten opzichte van de einddoelstelling, en niet ten opzichte van de jaarlijkse doelstellingen zoals die in de tabel met de besparingsdoelstelling opgenomen werden.

Het behalen van de besparingsdoelstellingen is de expliciete verantwoordelijkheid van de leidend ambtenaren van de betrokken entiteiten. Het behalen van deze doelstelling kadert tevens binnen het principe van de responsabilisering van de leidend ambtenaren, zoals opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord.

In de bijlage 1 van de mededeling is voor de OVAM een besparing opgelegd van 20 koppen tegen eind 2024, en 208 keuro per jaar. Het vertrekpunt is 334 koppen.

Eind 2022 bedraagt het aantal mee te rekenen personeelsleden 346. Ook al zijn een aantal vervangingswervingen nodig om de bedrijfscontinuïteit verder te garanderen; door een doordacht uitstroom- en instroombeleid is de besparingsdoelstelling haalbaar. Voor specifieke extra opdrachten deze legislatuur zijn extra personeelsleden gevraagd en deels geworven met uitstroom in 2024. Indien deze taken bestendig worden, wordt tijdig een goedkeuring aan de Vlaamse Regering gevraagd.

3.3 PREVENTIEPLAN

In september 2022 voerde IDEWE een bevraging uit naar het Psychosociaal Welzijn van de medewerkers op de OVAM. De resultaten van deze bevraging vormen de uitgangspunten voor het Psychosociaal Welzijnsplan 2023 – 2027 van de OVAM.

Managementsamenvatting van de resultaten door IDEWE

In totaal vulden 253 medewerkers de vragenlijst in, wat neerkomt op een responspercentage van 75% en een foutmarge van 3%. Dit betekent dat we voldoende respondenten hebben om de resultaten naar de volledige groep te mogen veralgemenen.

Vergeleken met de benchmark, kunnen we voor de OVAM het volgende concluderen:

Op valk van welzijn:

- Grootste troeven : hogere aanbevelingsscore, minder intern osgw, minder interne agressie, minder pestgedrag en minder interne discriminatie
- Grootste aandachtspunten : meer distantiegevoelens, meer uitputting, hoger burnout risico en lagere blijfintentie

Op vlak van de jobkenmerken:

- Grootste troeven: heldere procedures, minder externe agressie, meer inspraak, minder extern osgw, betere arbeidsvoorwaarden, minder emotionele eisen, minder zware lichamelijke eisen en minder externe discriminatie
- Grootste aandachtspunt: meer last van lawaai

De analyse toont verder aan dat bovenstaande (jobgerelateerd) aandachtspunt sterk verbonden is met minstens 1 welzijnsindicator. Deze analyse bracht tenslotte ook nog andere sterke verbanden aan het licht tussen verschillende jobkenmerken en welzijn binnen de OVAM.

Conclusie: vergeleken met de benchmark zijn er sterke indicaties van verhoogde psychosociale belasting. Verdere opvolging wordt sterk aanbevolen.

Doelstelling Welzijnsplan

De doelstelling van het Welzijnsplan 2023-2027 is om de psychosociale belasting te verminderen, vooral daar waar, vergeleken met de benchmark van de Vlaamse werknemer, verhoogde scores naar boven komen uit de bevraging. Daarbij streven we naar een score gelijk of beter aan de benchmark (Vlaamse werknemer) en het behoud van onze eigen betere scores.

We werken op de grootste aandachtspunten op vlak van welzijn : distantiegevoelens, uitputting, burnout risico en blijfintentie. En tevens op het grootste aandachtspunt op vlak van de arbeidsomstandigheden met name lawaai. Daarnaast streven we voor OSGW naar een nul score met de boodschap dat dit gedrag niet getolereerd wordt binnen de organisatie.

Steeds voldoen we aan de wettelijke regels en normeringen inzake Welzijn.

Stappenplan 2023

Stap 1 – verdere verdieping en bespreking van de resultaten

De eerste helft 2023 gebruiken we om de psychosociale risico-analyse verder te verdiepen en intern de organisatie met elkaar in gesprek te gaan over mogelijke acties. We zetten per afdeling een traject op dat de specifieke noden ter verbetering van het welzijn aanpakt. Daartoe zal een detailanalyse per afdeling, of zelfs per doelgroep uitgevoerd worden. Dit traject wordt getrokken door de externe specialist IDEWE. Zowel de PAPSY van het Agentschap Overheidspersoneel als HR ondersteunt hierbij.

Stap 2 – opstellen en uitvoering van Actieplan Psychosociaal Welzijn 2023 -2027

Na een traject van verdere analyse en bespreking intern de organisatie wordt een concreet actieplan Psychosociaal Welzijn 2023 -2027 uitgewerkt. Timing hiervoor is eind juni 2023. Na de zomer staten we met de uitvoering van dit Actieplan. De werkgroep Welzijn bewaakt de voortgang van het actieplan Psychosociaal Welzijn 2023 -2027

STAP 3 – verbeteren van bestaande succesvolle acties en attitudes

In afwachting van het uitvoeren van het actieplan Psychosociaal Welzijn 2023 -2027 vanaf september 2023 definieerde de Werkgroep Welzijn onderstaande acties en volgt de uitvoering op

- a) Aandacht voor veerkracht.

De werkgroep Welzijn kiest ervoor de veerkracht te versterken door het verhogen van de sociale steun door de leidinggevenden.

Als concrete **actie 1** stellen we een sessie met de leidinggevenden voor waarbij via intervisie een stuk input gegeven wordt hoe de veerkracht van medewerkers te versterken, "best practices" uit te wisselen, wat doen jullie al? waar bots je op?, hoe kan je faciliteren dat je medewerkers / teamleden ook voor elkaar zorgen. Hoe signalen herkennen,...

Actie 2 : opnemen van Tools en Tips op de welzijnspagina op intranet en het onder de aandacht brengen van de welzijnspagina Vlaamse overheid. Dit gebeurt reeds maar we zetten het nogmaals in de verf.

Actie 3: werken aan een cultuur van waardering:

- a) Leidinggevende hebben meer oog voor waardering, maken er (gemeend en authentiek) tijd voor. Ook hogere leidinggevenden, ook andere teamleden: een merci geven aan bv ondersteunende mensen. Niet alleen oog hebben voor wat misloopt. Niet alleen vanuit leidinggevende
- b) ook als collega's onder elkaar hebben oog voor wat goed loopt en al te gemakkelijk als evident wordt aanzien.
- c) we zoeken voor VAMOS actief naar positieve verhalen waaruit impliciete of expliciete waardering voor de collega's spreekt.

Actie 4: De directieraad wil lessen trekken uit de voorbije periode en crisissituaties. Ze heeft beslist om elke leidinggevende een gesprek te laten hebben met een externe (IDEWE), zodat we een concreet en gedetailleerd beeld verkrijgen van de noden om op basis daarvan de ondersteuning verder te specificeren.

b) Lawaai

Hier kunnen we gebruik maken van het "afsprakenkader" dat in het arbeidsreglement verankerd is.

Actie 5:

We versterken de acties specifiek gericht op het beheersen van het lawaai met een aantal quick wins: Tijdelijkheid van het probleem duiden we naar de collega's via extra communicatie.

- Afspraken / policy, bureau-etiquette nog extra (blijven) communiceren.
- Mensen erop wijzen dat ze er zelf aandacht voor hebben. Verdraagzaamheid aankaarten.
- Stille ruimtes zichtbaarder maken en meer aanbevelen
- Navragen bij Mondelez (extern): extra vergaderruimte huren?
- Betere spreiding in de afspraken rond de teamaanwezigheid (welke dag in de week) geeft minder aanwezigheidsdruk.

c) Werkdruk gelinkt aan andere items

Dit item wordt reeds opgepikt op niveau van de Directieraad:

Actie 6. Volgende strategie wordt gevolgd:

- Wanneer er een project / opdracht wordt voorgesteld waarvoor wel geld wordt vrijgemaakt maar anderzijds geen vte wordt toegekend dan doen we dat project niet.
- We doen alles graag en er worden steeds nieuwe ideeën/projecten enz. voorgesteld. We gaan hiervoor op de rem staan en meer ifv prioriteiten werken.
- Het OP zal verder geanalyseerd worden in functie van een meer doorgedreven prioriteitenstelling.

d) Interne OSGW

Het resultaat uit de enquête voor OSGW is (zeer) positief. Maar toch wilt de OVAM het signaal geven dat grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd wordt in de organisatie.

Actie 7: een low profile actie wordt opgezet in de vorm van een sensibilisatie op het vlak van OSGW. HR, de vertrouwenspersonen, de PAPSY en communicatie werken dit uit.

Actie 8: we kijken na of dit OVAM breed is, of er gekeken moet worden naar ondersteuning in een specifieke afdeling (-en)

e) Versterken van de goede punten: sociale steun collega's.

In de OVAM werden reeds verscheidene acties georganiseerd. We verwijzen voor een gedetailleerde opsomming vanuit de werkgroep Welzijn naar de bijlage (zie achteraan dit document).

Actie 9: De overkoepelende activiteiten blijven we organiseren. We inspireren de teams met positieve verhalen via interne communicatie en suggesties via de ontmoeting leidinggevenden/directie.

Actie 10: De werkgroep Welzijn denkt mee na over het verder versterken van informele contacten bv. een oproep in de VAMOS om mee te werken aan de activiteiten van de vriendenkring (VK)?

Een kalender met activiteiten van de VK publiceren in de VAMOS? Vanuit de directie de werking van de VK stimuleren en concreet ondersteunen,

3.4 DIVERSITEITSPLAN

Voor de cijfers doen we beroep op gegevens in Vlimpers en input van de dienst Diversiteitsbeleid. De onderstaande cijfers betreffen, behoudens anders vermeld, de stand op 31/12/2022.

Kansengroep	Streefcijfer (%)	OVAM-cijfers 2022 (%)
Personeelsleden van buitenlandse herkomst	10 %	6,60 % (cijfer 30 juni 2022) – definitieve cijfers 31/12/2022 werden nog niet aangeleverd door de dienst Diversiteitsbeleid AGO
Personeelsleden met een handicap of chronische ziekte	3 %	4 %
Vrouwen in managementfuncties	40 % (middenkader)	25% (middenkader)
	40 % (topfuncties)	0 % (topfuncties)

Jobstudenten / stages	Jaarlijks streefcijfer	OVAM-cijfers 2022
Stagiairs en jobstudenten van buitenlandse herkomst	20	9 schoolstagiaires waarvan 3 buitenlandse herkomst waarvan ook 1 met arbeidshandicap
Stagiairs en jobstudenten met een handicap of chronische ziekte	6	8 jobstudenten waarvan 8 personen met een arbeidshandicap of chronische ziekte

1 Evaluatie 2022

Voor het aantal personeelsleden van buitenlandse herkomst wordt het streefcijfer van 10% nog niet gehaald. Maar het blijft al enkele jaren stabiel op ongeveer 6%. (6,12% voor 30/6/2021; 6,60% voor 30/6/2022). Bij werving merken we dat de taalkennis en de taalwetgeving hier een extra drempel kan zijn. Gelet op de besparingscontext (besparingen op aantallen en budget) is het een uitdaging om de cijfers te laten stijgen of minstens stabiel te houden.

Voor het inzetten van jobstudenten en (school-)stagiaires speelden de coronamaatregelen en het verplichte telewerk een sterke rol. Er is voor hen een intensieve ondersteuning nodig die niet altijd via afstandswerken kan gegarandeerd worden. Bovendien maakt werkdruk bij de personeelsleden het moeilijk om in een kwaliteitsvolle begeleiding te voorzien.

Wat het aantal van vrouwen in managementfuncties betreft is door de pensionering van de vorige leidend ambtenaar het percentage teruggebracht naar 0%. Vermits we hier maar één functie hebben op het niveau van het topkader wordt dit streefcijfer best Vlaamse overheid breed bekeken.

2 Acties 2023

2.1 Inzetten op tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap of chronische ziekte

Het integratieprotocol blijft een belangrijk instrument om de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap of chronische ziekte mogelijk te maken, te bestendigen of te bevorderen. We integreren dit instrument verder in onze werking. We maken dit instrument ruimer bekend bij de personeelsleden en geven aan wat de mogelijkheden ervan zijn. We voeren de opgenomen acties uit en zorgen dat de dienst diversiteit de nodige (financiële) ondersteuning biedt. Bij vacatures maken we expliciet melding van de mogelijkheden voor deze doelgroep voor een tewerkstelling binnen de organisatie. We integreren dit instrument actief in ons beleid rond re-integratie. We bevorderen het aan het werk blijven van personen met een chronische ziekte door actief te investeren in een deeltijdse hervatting na langdurige ziekte of door de deeltijdse prestaties voor personen met een arbeidshandicap of chronische ziekte, voorzien in het Vlaams personeelsstatuut, bekend te maken binnen de doelgroep.

2.2 Stagiairs en jobstudenten

We moedigen onze teamverantwoordelijken verder aan jobstudenten uit de doelgroepen een kans te geven en, ondanks de moeilijke randomstandigheden, in de nodige begeleiding te voorzien. We promoten verder de inzet van stagiairs in de organisatie.

2.3 Non-discriminatieverklaring

We hernieuwen de non-discriminatieverklaring afgesloten door de vorige leidend ambtenaar. We nemen de verklaring op in het arbeidsreglement, publiceren ze op onze website en zetten ze intern sterk in de verf naar de personeelsleden toe.

Bij het lanceren van vacatures brengen we dit engagement van de OVAM om discriminatie op welke grond dan ook te bestrijden extra onder de aandacht.

2.4 Sensibilisering

Periodiek, bij voorbeeld naar aanleiding van de dag van de non-discriminatie (21 maart), de internationale dag tegen holebi- en transfobie (17mei) , de dag van diversiteit (eerste dinsdag van oktober) en de internationale dag van personen met een handicap (3 december) brengen we deze thema's intern onder de aandacht van de personeelsleden. De personeelsnetwerken van de Vlaamse overheid : Mozaïko, Overuit en Onbeperkt zetten we in het voetlicht.

2.5 Gender Equality Plan

In 2023 werken we een specifiek Gender Equality Plan uit. Dit bestaat uit een engagement dat we vertalen in een aantal concrete acties met als doel de Gender gelijkheid te promoten en processen gender neutraal te maken.

3.5 OPVOLGING EU-REGELGEVING

De OVAM verzekert steeds de tijdige screening van nieuwe EU regelgeving en initiatieven via haar tweede strategische doelstelling "We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie". Aan elke regelgeving die ze moet omzetten gaat een beleidsproces vooraf waar de OVAM vanzelfsprekend invloed op wil uitoefenen.

Volgende regelgeving wordt alvast voorzien om in 2023 om te zetten:

- Verordening (EU) 2022/2400 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 tot wijziging van de bijlagen IV en V bij Verordening (EU) 2019/1021 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen
- Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020
- Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu

Volgende inbreukprocedures wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen lopen in 2023:

Fase van schriftelijke aanmaning	Fase van MROA
Havenontvangst-voorzieningen voor de afvalafgifte van schepen	Afvalstoffen
Gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen	Vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (SUP-richtlijn)
Beroepskwalificaties & dienstenrichtlijn	Storten van afvalstoffen
	Autowrakken, afgedankte batterijen en accu's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

In 2023 optimaliseert de OVAM bovendien het bestaande proces om ingebrekestellingen op te volgen. Het belang van notificaties wordt daarin integraal meegenomen. Verschillende ingebrekestellingen worden immers geïnitieerd omwille van een gebrekkige notificatie over hoe de Europese regelgeving is omgezet.

3.6 PERSONEELSPLAN

In 2020 is de meerjaren-personeelsbehoefte in beeld gebracht tot 2024. Hierbij houden we rekening met onze strategische projecten en doelstellingen tegen 2024. Naast de opgelegde besparingsnorm hielden we rekening met de gekende uitstroom. De vervanging van de uitstroom gebeurt doordacht waarbij het behalen van onze doelstellingen en een lange termijn behoefte ingevuld wordt. We voorzien bijkomend tijdelijke functies ter versterking van onze teams. Deze tijdelijke functies zijn extern gefinancierd.

Binnen de budgettaire mogelijkheden en met respect voor de opgelegde besparingsdoelen, bekijkt de directie jaarlijks de concrete invulling. Gelet op de doelstellingen en projecten die opgenomen zijn in het OP 2023, past de personeelsbehoefte binnen het geldende Personeelsplan 2020-2024.

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Besluit van de administrateur-generaal van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij houdende vaststelling van het personeelsplan 2020-2024

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van

Gelet op artikel I 4 van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, meermaals gewijzigd;

Gelet op de beslissing van de directieraad van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, genomen op 18 november 2021;

Overwegende dat er binnen het entiteitsoverlegcomité van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij een unaniem positief advies is uitgebracht;

DE ADMINISTRATEUR-GENERAAL VAN DE OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ BESLUIT:

Artikel 1. Het personeelsplan 2020-2024 wordt vastgesteld in de tabel die als bijlage bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. Dit besluit heeft uitwerking met ingang vanaf 1 januari 2021.

Mechelen,

Voor Henny De Baets, administrateur-generaal van de Openbare Vlaamse
Afstoffenmaatschappij,

Danny Wille
Adjunct-directeur-generaal

Personeelplan stand van zaken dd. 01/01/2020 AS IS

TO BE 2024

Niveau / graad	Tot.	Permanente plaatsen	Ingevuld statutair (of in proeftijd)	Ingevuld contractueel	Ingevuld voorbehouden betrekking	Terugvalpositie	Niet ingevuld	Tijdelijke plaatsen/extern gefinancierd	Ingevuld	Niet ingevuld	Mandaten	Ingevuld	Niet ingevuld	Totaal niet ingevuld	Tot.	Permanente plaatsen	Ingevuld statutair (of in proeftijd)	Ingevuld contractueel	Ingevuld voorbehouden betrekking	Terugvalpositie	Niet ingevuld	Tijdelijke plaatsen	Ingevuld	Niet ingevuld	Mandaten	Ingevuld	Niet ingevuld	Totaal niet ingevuld
A3 Administrateur-generaal	1	0						0			1	1		0	1	0						0			1	1		0
A2L algemeen directeur	1	0						0			1	1		0	0	0			0			0			0			0
A2L adjunct-directeur-generaal	0	0						0			0			0	1	1	1					0			0			0
A2A afdelingshoofd	3	0						0			3	3		0	3	0						0			3	3		0
A2M hoofdadviser	2	2				2		0			0			0	3	3	2				1	0	0		0			1
A2 directeur	1	1	1											0	0	0	0											
A2 adviseur-ingenieur, adviseur-informaticus	3	3	3					0			0			0	10	10	5				5	0			0			5
A2 adviseur	3	3	3					0			0			0	6	6	6					0			0			0
A1 ingenieur	49	49	38	11				0			0			0	42	42	37	5				0			0			0
A1 informaticus	8	8	7	1				0			0			0	11	11	6	5			0	0			0			0
A1 adj. vd directeur	128	120	68	52				8	8		0			0	149	126	70	56				23	13	10		0		10
subtotaal niveau A	199	186	120	64	0	2	0	8	8	0	5	5	0	0	226	199	127	66	0	0	6	23	13	10	4	4	0	16
B3 senior hoofdeskundige	0	0						0			0			0	1	1					1							
B2 hoofdeskundige	17	17	17					0			0			0	20	20	17				3	0			0			3
B1 deskundige	47	43	21	22				4	4		0			0	75	49	20	29				26	2	24	0			24
subtotaal niveau B	64	60	38	22	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	96	70	37	29	0	0	4	26	2	24	0	0	0	28
C3 senior hoofdmedewerker	0	0						0			0			0	1	1					1							
C2 hoofdtechnicus	3	3	3					0			0			0	1	1	1				0	0			0			0
C2 hoofdmedewerker	13	13	13					0			0			0	20	20	13				7	0			0			7
C1 Technicus	0	0						0			0			0	2	2	2					0			0			0
C1 Medewerker	57	55	34	21				2	2		0			0	73	49	27	22				24		24	0			24
subtotaal niveau C	73	71	50	21	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	97	73	43	22	0	0	8	24	0	24	0	0	0	32
D3 senior hoofdassistent	0	0						0			0			0	1	1					1							
D2 hoofdassistent	3	3	3					0			0			0	3	3	1				2	0			0			2
D1 assistent	10	10	5	5				0			0			0	8	8	4	4				0			0			0
subtotaal niveau D	13	13	8	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	12	5	4	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
Totaal	349	330	216	112	0	2	0	14	14	0	5	5	0	0	431	354	212	121	0	0	21	73	15	58	4	4	0	79

* generaliseerde koppen dubbeltelling

26
2

5 12

9

* generaliseerde koppen dubbeltelling

98
1

6 20

14 58

besparingsdoelstelling

totaal - genaturaliseerd - dubbeltelling - niet ingevuld permanente plaatsen = 314

3.6 ANALYTISCHE BOEKHOUDING - BO2023 - BEGROTING - VASTLEGGINGEN

BO2023 - Begroting - uitgaven

UITGAVEN	Begrotingsartikel ORAFIN	Basisallocatie	125,947,000	ESR VAK		125,647,000	ESR VEK	
-----------------	--------------------------	----------------	--------------------	---------	--	--------------------	---------	--

WERKING	Begrotingsartikel ORAFIN	Basisallocatie	39,694,000	ESR VAK		39,694,000	ESR VEK	
PERSONEEL	QJ0-AQCE2JA-LO		32,951,000			32,951,000		
Loonkosten eigen personeel	QJ0-AQCE2JA-LO	AQC001	32,351,000	1100	32,351,000	32,351,000	1100	32,351,000
Loonkosten eigen personeel - EU afval-en materialen	QJ0-AQCE2JA-LO	AQC002	600,000	1100	600,000	600,000	1100	600,000
PERSONEEL	QJ0-AQCE2EA-LO		109,000			109,000		
Loonkosten eigen personeel - EU bodem	QJ0-AQCE2EA-LO	AQC003	109,000	1100	109,000	109,000	1100	109,000
EIGEN WERKING	QJ0-AQCE2ZZ-WT		6,611,000			6,611,000		
Algemene werkingskosten	QJ0-AQCE2ZZ-WT	AQC004	955,000	1211	925,000	955,000	1211	925,000
				7422	30,000		7422	30,000
ICT-uitgaven	QJ0-AQCE2ZZ-WT	AQC005	2,365,000	1211	2,179,000	2,365,000	1211	2,179,000
				7422	186,000		7422	186,000
HR	QJ0-AQCE2ZZ-WT	AQC006	267,000	1211	267,000	267,000	1211	267,000
Huisvesting	QJ0-AQCE2ZZ-WT	AQC007	3,024,000	1211	901,000	3,024,000	1211	901,000
				1212	2,123,000		1212	2,123,000
EIGEN WERKING	QJ0-AQCE2JY-IS		23,000			23,000		
Sociale Dienst vzw	QJ0-AQCE2JY-IS	AQC011	23,000	4160	23,000	23,000	4160	23,000

BELEID	Begrotingsartikel ORAFIN	Basisallocatie	55,392,000	ESR VAK		55,225,000	ESR VEK	
Afval en materialenbeleid	QJ0-AQCE2JA-WT		16,855,000			21,229,000		
EU Afval- en materialenbeleid	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC017	998,000			998,000		
				1211	998,000		1211	998,000
SD1: We geven invulling aan de transieprioriteit Vlaanderen Circulair in het kader van de Visie 2050 van de Vlaamse Regering	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC018	0			0		
				1211	0		1211	0
SD2: We versterken onze internationale werking voor een duurzaam afval-, materialen- en bodembeheer binnen een circulaire economie	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC019	107,000			107,000		
				1211	107,000		1211	107,000
				3132	0		3132	0
SD3: Vlaanderen is asbestveilig tegen 2040	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC020	7,030,000			11,280,000		
				1211	900,000		1211	900,000
				7340	4,970,000		7340	9,220,000
				7440	1,160,000		7440	1,160,000
SD4: Het verbruik van primaire grondstoffen daalt door dematerialiseren en sluiten van materiaalkringlopen	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC021	5,473,000			5,597,000		
				1211	4,026,000		1211	4,150,000
				3132	1,043,000		3132	1,043,000
				3300	130,000		3300	130,000
				7440	274,000		7440	274,000
SD7: Tegen 2030 verloopt elke dienstverlening van de OVAM digitaal	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC022	1,047,000			1,047,000		
				1211	0		1211	0
				7440	1,047,000		7440	1,047,000

SD9: We implementeren de communicatiestrategie 2020-2025 en maken zo dienstverlening en informatie actief bekend, sensibiliseren rond de kernthema's en creëren draagvlak voor ambitieus beleid.	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC023	200,000			200,000			
				1211		200,000		1211	200,000
RELANCE BUDGET VV5: CIRCULAIRE ECONOMIE - ASBEST (sectorprotocollen)	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC025	0						
				7340		0		7340	0
RELANCE BUDGET VV70: MATERIAALSTROMEN DIGITALISEREN	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC026	0						
				1211		0		1211	0
				7440		0		7440	0
RELANCE BUDGET VV125: CIRCULAIRE ECONOMIE - RECYCLAGEHUB	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC027	0						
				1211		0		1211	0
Vlaanderen Circulair Governance	QJ0-AQCE2JA-WT	AQC024	2,000,000						
				1211		1,900,000		1211	1,900,000
				7440		100,000		7440	100,000
Bodemsanering en bodembeheer	QJ0-AQCE2EA-WT		38,537,000					33,996,000	
EU Bodem	QJ0-AQCE2EA-WT	AQC014	162,000						162,000
				1211		162,000		1211	162,000
SD5: Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering	QJ0-AQCE2EA-WT	AQC015	36,707,000						32,166,000
				1211		6,059,000		1211	6,203,000
				3132		2,000,000		3132	2,000,000
				7112		30,000		7112	30,000
				7340		28,618,000		7340	23,933,000
SD6: Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg	QJ0-AQCE2EA-WT	AQC016	1,668,000						1,668,000
				1211		1,668,000		1211	1,668,000
BEGROTINGSSALDO'S	Begrotingsartikel ORAFIN	Basisallocatie	30,861,000			ESR VAK		30,728,000	ESR VEK
RESERVES - BODEM EN ONDERGROND	QJ0-AQCE2EA-RE		30,861,000					27,390,000	
Bodembeschermingsfonds	QJ0-AQCE2EA-RE	AQC013	30,861,000						27,390,000
				0310		30,861,000		0310	27,390,000
OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	QJ0-AQCE2ZZ-OV		0						3,338,000
OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	QJ0-AQCE2ZZ-OV	AQC000	0						3,338,000
				0322		0		0322	3,338,000

BO2023 - Begroting - inkomsten

INKOMSTEN		Begrotingsartikel ORAFIN	Basisallocatie	125,647,000	ESR	
WERKINGSDOTATIE		QJ0-BQCEAZZ-OI		27,113,000		
		QJ0-BQCEAZZ-OI	BQC006	27,113,000	4610	26,879,000
					6611	234,000
EIGEN INKOMSTEN BODEM		QJ0-BQCEAEA-OW		16,870,000		
		QJ0-BQCEAEA-OW	BQC002	16,599,000	1611	15,299,000
					3810	1,300,000
	Projecten EU	QJ0-BQCEAEA-OW	BQC010	271,000	3910	271,000
EIGEN INKOMSTEN AFVAL EN MATERIALEN		QJ0-BQCEAJA-OW		10,491,000		
		QJ0-BQCEAJA-OW	BQC003	8,893,000	1611	8,672,000
					1620	221,000
	Projecten EU	QJ0-BQCEAJA-OW	BQC011	1,598,000	3910	1,598,000
MINA-DOTATIES BODEM		QJ0-BQCEAEX-OI		32,793,000		
		QJ0-BQCEAEX-OI	BQC004	32,793,000	4630	4,853,000
					6631	27,940,000
MINA-DOTATIES AFVAL EN MATERIALEN		QJ0-BQCEAJX-OI		6,816,000		
		QJ0-BQCEAJX-OI	BQC005	6,816,000	4630	6,816,000
RESERVEFONDSEN - BODEMBESCHERMINGSFONDS		QJ0-BQCEAEA-OR		28,226,000		
		QJ0-BQCEAEA-OR	BQC008	28,226,000	0810	28,226,000
OVERGEDRAGEN Overschot VORIGE BOEKJAREN		QJ0-BQCEAZZ-OG		3,338,000		
		QJ0-BQCEAZZ-OG	BQC000	3,338,000	0821	3,338,000

BO2023 - Begroting - uitgaven MINA

UITGAVEN			VAK BO2023	VEK BO2023
	Begrotingsartikel	Basisallocatie	7,586,000	13,586,000
Bodem	QBX-3QCE2EA-WT		3,731,000	3,731,000
Vlabotex/Tersana	QBX-3QCE2EA-WT	QC01300 3122	3,731,000.00	3,731,000.00
Afval en materialenbeleid	QBX-3QCE2JA-WT		3,855,000	9,855,000
Kringloopcentra	QBX-3QCE2JA-WT	QC02500 3300	808,000.00	808,000.00
Subsidies lokale besturen (investeringen)	QBX-3QCE2JA-WT	QC05600 6331	1,047,000.00	7,365,000.00
Subsidies circulaire economie	QBX-3QCE2JA-WT	QC09700 3300	2,000,000.00	1,682,000.00
VV4 Relance asbest lokale besturen	QBX-3QCE2JA-WT	QC90500 5111	0.00	0.00
VV5 Relance asbest sectorprotocollen	QBX-3QCE2JA-WT	QC90600 5111	0.00	0.00
VV125 Relance recyclagehub	QBX-3QCE2JA-WT	QC92200 1211	0.00	0.00

BO2023 -Begroting - Inkomsten MINA

INKOMSTEN	Begrotingsartikel	Basisallocatie	68,154,000
Afval en materialenbeleid	QBX-2QCEAJA-OW		68,154,000
Milieuheffingen	QBX-2QCEAJA-OW	QC00400 3670	67,654,000.00
Samenwerkingsakkoord Fost+	QBX-2QCEAJA-OW	QC00600 3670	500,000.00